

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

A »NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKÖRÉNEK« HIVATALOS KOZLONYE.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor., féltre 4 kor., —
gyedvre 2 kor. egyes szám ára 20 fillér. —
Megjelenik minden csütörtökön.

SZERKESZTŐ
Dr. NEUBAUER FENENC,
SZMODICS SZILÁRD.

Szerkesztőség: Nagyatád, Fűrész-utca 67. szám.
Kiadóhivatal: Nagyatád, Szechenyi-ter 23. szám.
Az előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendők.

Viczinális.

Kitünő viczinálisunk, azaz a Barcs—Balatonszentgyörgyi helyi érdekű vasút részvénytársaság — mely oly kitünően szolgálja vidékünk forgalmának érdekeit (sic!) — valahol Berlinben szórakozó elsőbbségi részvényesie megirigyelték tőlünk azt, hogy a III. osztályon 20 a II. osztályon 30 fillérért repültünk a vas paripájukon Atádról Szobba és ez év július elsejétől — hivatkozással az általános drágulásra — felemeltették a menetdíjakat 30 — illetve 44 fillérré.

A hatalmas vasúttársaság igazgatósági zsőlébe süppedő kupónvágástól kimerült urak magától értetődőnek tartották, hogy szerény vidékünk csendes lakói — Istenben vetett áhitatos megadással és bizalommal veszik majd ezt a tettöket és boldogok lesznek, hogy egy tisztán a közjót szolgáló ideális intézményt félretekintéssel támogathatják.

De ne vicceljünk tovább!

Hallatlan dolog a mai világban az, hogy a vasúti menetdíjakat felemeljék!

A helyi érdekű vasutakról szóló 1880. évi XXXI. t.-c. a menetdíjak szabályozását a kereskedelmi mi-

niszterium döntése alá bocsátja és habár kifejezetten nem tiltja meg a menetdíjak felemelését, de intézkedéseinek összevetéséből világos, hogy egészen kizárt dolognak tartotta a jövőre nézve azt, hogy a menetdíjak felemeltessenek.

Es ez természetesen is. Hiszen a forgalom csak emelkedhetik. Tehát a jövedelem nem csökkenhet s ha tehát valamikor egy vasúttársaság megállapította menetdíjait, úgy azok emelésére indokul igazán csak az szolgálhat, ha a vasút vidéké tényleg úgy anyagilag, mint kulturálisan erősen hanyatlóban van.

Már pedig ezt ugyancsak tagadásba vesszük!

Nem állítjuk, hogy viczinálisunk forgalma akkora lenne, mint egy államvasuti fővonalé, de az csak kétségtelen; hogy az eddigi menetdíjak megállapítása óta óriási fejlődött ez a forgalom.

Hiszen ennek legnagyobb bizonyítéka az, hogy a társaságnak érdemes a Nagyatád—Szobba távolságon emelni 10, illetve 14 fillérel a menetdíjat, mert annyian utaznak ezen a távolságon, hogy ezzel az emeléssel számbavehetően szaporodik a társaság jövedelme.

Ily körülmények között határozottan tiltakozniunk kell a teljesen indoktalanul menetdíjfelemelés-ellen-

és haladéktalanul akcióba kell lép-jünk, hogy a kereskedelmi miniszter vonja meg hozzájárulását ezen »házbéremelés«-től.

Ha azonban jogosan óhajtja a nagyatádi—szobbi távolságon emelni a vasúttársasága menetdíját, — ha a részére jutó jövedelememelését minden kritika nélküli vonatossághoz-tetésének javítására hajlandó ráfordítani — úgy igazán kétséggyel felajánljuk magunk részéről ezt a bár a szegény emberre nézve elég terhes — felemelést.

Adja meg a társaság, illetve annak részére az államvasut nekünk a többszörös és megfelelőbb közlekedést Szobba és Szoborról, adjon nekünk egy deli vonatot oda-vissza, és szabályozza úgy vonatit, hogy ne csak Kaposvárról és Kaposvárra, de Budapestről és Budapestre is lehessen jól utazni!

Ezt a tervezett — sőt érvényesített — díjfelemeléssel és a postakocsiszolgálat megváltásával előálló jövedelemtöbblettől minden újabb, nagyobb teher nélkül meg lehet tenni!

Határozottan tiltakozunk az ellen, hogy ilyen ellenszolgálatás nélkül éppen Nagyatáddal szemben »stájgerjoljon« a vasút és ezen tel-

Nagyatádi Hirlap tárcája.

Poézis.

Mit titkolom — ön végre rájón —
Hogy önöl szól minden dalom
S szívemben — hisz szívembe lát ön,
Egy óriási rimhalom.

Es mintha mindig önre lesne,
Kis rimelnek tábora,
Ha látom önt: a sok rimceske
Ugy ugrál bent ide-olva...

Szilóssy László.

Holdkisasasszony.

Japán elbeszélés a 10. századból.

Sanuki a vén buszgyújtó megijedte, a nádas mely különös csillogásával magához csalogatta egy édes mintegy három hüvelyk nagyságú teremtményt tartott elbujtatva. A kislány kedves gyermekszemével bájosan mosolygott.

Az öreg fogta és hazavitte átadva feleségének ápolás végett. Mindenki bámulatára szemmel láthatólag növekedett, s pár hónap alatt elérte egy serdülő gyermek

nagyságát. Akita alya az Imkék nemzetségéből a Navokate Kaguyahime (karcus bambusz) névvel látta el.

A haját úgy fonták mint egy férjhezadó lányét szokás és az öreg Sanuki háza nem sokára visszhangzott a daltól és zenétől.

Valóban volt óra örvendeni a kis tárlatban. Mert amióta megtalálta és hazavitte állandóan fejtele lebegett a szerencse csillaga és úgy, hogy nap-nap után aranytalál a bambuszok bütykeiben, s nem sokára jóléthez, gazdagsághoz jutott.

Egyszerre szét ment az országban Kaguyahime nagy szépségének a híre és a kérének egész sokasága kereste fel levélben az öreg Sanukit, hogy adja oda a lányát.

Am az öreg mindannyinak azt válaszolta: »Kaguyahime nem az én lányom, én nem »parancsolhatok neki. Forduljanak tehát hozzá«.

Azonban a lányka az összes levelet, a dícsőtő költeményekkel egyetemben olvasatlanul a tűzbe dobta.

Erre a kérés »sorban mind elfordultak tőle. Csúpan hárman maradtak álhatatosak a mikádo tanácsára. Ezek voltak: Itsisu, Kurohama, és Otomo-hercegek.

Addig ostromolták az öreget kérésükkel, míg végre megengedte nekik, hogy a dologról Kaguyahimével beszélhessenek.

A leány végig hallgató mindháromnak kérését s azután így válaszolt: »Jól van! A három közül az egyikhez feleségül megyek. Azonban nem tudom, kinek szerelmese vagyok, ezért kérék titeket, hogy mindháraman egy nagy tettet vigyetek végezhem amelyből én megítélhetem kinek szenvedélye legerősebb, ki szeret engem legjobban.«

Amint meghallották a kívánságot, vídámán felugrártak s megkérdezték egyenként, hogy mit kell tenniük.

Sanuki erre átnyújtott nekik három táblát, mindégyiket egy parancsral.

»Herceg Itsisu hozzon nekem egy bundát, mely a kínai tüzegerek borból legyen készültve.«

»Otomo szerezze meg az ótszínű drágakövet a sárkány fejből.«

»A napkeleti tengerben fekszik egy hegy tekintőbékéből; ezen a hegyen van nagy fák, melyeknek gyökere ezüstből, ari aranyból s gyümölcse csillogó drágakövek-ből van. Eről a fáról törjön le nekem herceg Kurohama egy galitaj s hozza el ide, hogy ha szeret.«

jesen jogtalan tett ellen lépéseinket meg is tesszük.

Tőlünk újabb fizetéseket másért, mint gyalázatos vonakodások miatt tökéletesítése fejében bevenni nem lehet és nem szabad!

Ez törvénybe ítközik s túrni nem fogjuk!

De örömet veszünk magunkra új terhet, ha kellő elhatározást kapunk érte és szívesen hozunk áldozatot, hogy vele a világhoz közelebb jussunk.

Nevetséges lenne, hogy egy józan kormányzat megtérné, hogy egy helység forgalmi jelentőségét a vasut arra használja fel, hogy fokozott díjakkal minél nagyobb hasznot húzzon belőle.

Ez lehetséges Amerikában, a trustok világában, de nem Magyarországon.

Ilyen eljárást jól informált kormányzat meg nem térhet.

Megiszénjük tehát a vasutársaságnak a háborút a jogtalan díjfeléértel miatt s vagy megemisszál ez a felemelés, vagy megmarad, de mi megkapjuk ellenében a rég követelt helyesebb vonatösszeköttetést. Tertium non datur.

— rf. —

A somogy megyei hitelszövetkezetek csurgói közgyűlése.

A somogy megyei hitelszövetkezetek szövetsége ez év rendes közgyűlését június hó 25-én tartotta Csurgón, a főgimnázium torna termében, ögróf Pallavicini Ede elnökölte alatt. A gyűlésen jelen volt meggyék főispánja, alsispánja, továbbá gr. Szechenyi Aladár, gr. Somssich Béla, Makfalvai Géza, ögróf Pallavicini György, Dr. Horváth János mint a központi hitelszövetkezet kiküldöttje, Bernát István a »Hanga« — Rubinek Gyula pedig a »Gazdaszövetség« képviselőjeként; a megyei hitelszövetkezetek részéről mintegy 120 kiküldött.

A szövetség 1907. évi működéséről

Mikor elővásták a kívánságokat, azt hitték meg kell halniok, csupán a szép Kaguyahime iránti szeretetük adott nekik erőt és elszántságot, hogy megkíséréljék a kívánságnak eleget tenni, kerüljön bármibe.

Itsu herceg azonnal írt Okeinek a furfangos kufárnak, ki épen Kinába volt induló, hogy vegye meg a tüzegek bóréből készült bundát.

Okei, ki nagyon jól tudta, hogy ilyen bundát sem Kinában, sem Indiában, de még az egész földön sem lehet találni, nem akarta elszomorítani a herceget s küldött neki pár hónapi távollét után egy drága kék bundát mely egy drágakövekkel ékesített szekrényben volt elhelyezve.

A herceg örömtől repeső szívvel fizette ki a kért árat s arcvál Kinha felé fordulva összetett kezekkel hálaadó imádságot mondott.

Azán Sanuki házához sietett és kérte, hogy nyújtsa át a drága ajándékot szerelmének.

Kaguyahime meglátva a bundát így felelt: »Engedd megvizsgálnom, hogy valódi tüzege bóróból készült a bunda. Ha tüzbe

szóló jelentésből megemlítjük, hogy a 117 szövetkezet évi forgalma 8 és fél millió koronára rugott. Mint különösen örövendes tényt ki kell emelnünk, hogy a takarékos betétek összege az év végén negyed fél millió korona volt. Fényes bizonyítéka ez a hitelszövetkezetek iránti bizalom izmosodásának.

A jelentés kapcsán még gróf Szechenyi Aladár az altruistikus működés érdekében szólalt fel.

Végül pedig a jövő évi közgyűlés megtartásának helyéül Nagyatádot vették kiáltásba.

A hivatalos ügyek leárgyalása után Kollár Alajos bükkösi tanító és szövőkönyvelő ismertette azt a segély adást, mely a filoxera által sújtott bükkösi földművelőket a hitelszövetkezet útján a tönkrementől megmentette.

Utána Kis János az alsók-sarkadi térszövetkezet vezetője olvasta föl szövetkezetük történetét. Érdekes volt ezen gatályban járó, egyszerű polgár embernek följövését hallgatni. Keresetlen szavakkal mutatta be azt a szép eredményt, melyet virágzó szövetkezetük pár év alatt elért. Minden Demosthenesnél szebben beszélt a telt!

Dr. Horváth János ismertette ezután a szövetkezeti gabona raktárak felállítását és kezelését.

Mint hogy a szövetkezetnél a kezelést tel ngomó részben tanítók látják el; a szövetség buzdítani akarván a tanító pályára készülő fiatalokat a szövetkezeti ismeretek megszerzésére: 50, 40 és 30 korosnak jutalmat szavazott meg a csurgói tanítóképző-intézet azon növendékei részére, kik a szövetkezeti ismeretekből legjobb elemeleneit tanúsítanak. A közgyűlést fényes bankett követte, melyen Pallavicini Ede ögróf látta vendégül a jelenvöltoakat.

A lelkes hangulat a toasztok hoszu sorozatában tört ki. A házigazda Csurgó és Vidékének a szövetkezeti eszmét támogató közönségére és a két előadóra, Kollár Lajosra és Kiss Ferenczre emelte poharát. A házigazdát Németh Zsigmond alsoki írt. Leikés köszöntötte fel lelkes szavakkal. Németh Pál ev. esperes Darányi miniszterre ártlette poharát, a kit táviratilag is üdvözölték.

téve nem éj el úgy valódi és úgy a herceget szívesen meghalgotom.

Azokban ahogy a tüzbe tették elégett ép úgy mint más bunda.

Kaguyahime összecsapta kezét s a ládikót egy gunjerssel együtt visszaküldte kérőjének.

Otomo összegyűjtötte hí szolgáit és embereit s tudtal adta nekik, hogy aki közülük megszerzi számára a sárkány fejből a drágakövet, kérjen bármit, kérésének eleget fog tenni.

Miután egyik sem tudta megszerezni, gazdagon felszerelve mindegyiket és szétküldve őket az egész világon, meghagyta nekik, hogy keressék fel a sárkányt s ragadják el tőle a drágakövet.

E közben építettett Kaguyahime számára egy mérhetetlen drága palotát, gazdagon aranyozva, ékesen kifestve a kincseit érő szőnyegekkel beterítve. Asszonyait elbocsátotta, s egyedül élt szövárogya szép szerelméséért.

Amint így, egy évig hiába várta embereinek visszatérését, hajóra szállt, hogy a kincset megkeresse.

Tsukusi mellett azonban vihar érte

Gróf Somssich Béla Rubinek Gyulára, Mozsonyi Sándor Bernáth Istvánra mondott ékes szavú felköszöntőt. Ezt még számos szónoki virág követte. A társaság fél 4-kor kezdett elszodolni, a vendégek részben a gyorsvonattal, részben a személyvonattal utaztak haza.

Lengyel Géza.

Gazdaköri gyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Június 23-án gyűltek össze megint a gazdakör tagjai nem is annyira gazdasági ügyek megbeszélése végett, mert azokról idén nincs mit beszélni oly szomorúan, hanem inkább, hogy az orvos urak kártelje ellen foglaljanak állást s mondhatom erre volt is okuk. Ott fektült az orvosi értekezlet jegyzőkönyve a gazdakör tagjai előtt s ami abban foglaltatott határozottan sérelmes a földbirtokosokra s bérlőkre. Eltekintve a tulajny pénzköveteléstől, olyant is tartalmaz ami elfogadhatatlan.

Ennél fogva a gazdakör elhatározta, hogy felszólítja az orvosi kart egy átirattal, hogy e sérelmes pontokat egy újabb értekezletükön változtassák meg, ha ugyan úgy voltak gondolva, ahogyan le írték iva.

További tárgya a gazdakörnek egy tejkereskedő ajánlata volt, mely soha rosszabbkor nem érkezhett volna, mert még nagy kérdés, lesz-e mivel eltartani az idén a tehenet? különben is az árajánlat oly csekély, hogy jobb takarmány esztendőben sem lehetne elfogadni.

Pollitzer Géza gazdakörünk ez igazán agilis tagja, bejelentette, hogy a napokban egy újabb és a tavalyinál tökéletesebb szánító automobil érkezik bérletére, melynek megtekintésére meghívta a gazdakör tagjait. Érdeklődéssel várjuk a régi működését, mely ha beválna nagy segítségére lehetne a gazdatársadalomnak.

A gyűlés fatogatottságán külön-

utól, úgy, hogy hajója teljesen tönkre ment és saját életét is csak nagy nehezen tudta megmenteni.

Ekkor belátta, hogy Kaguyahime lehetetlen dolog véghezvitelt paráncsolta neki.

Telvé haraggal és gyűlölettel szétosztotta vagyonát szerettei között s teljes magányba vonult vissza.

Herceg Kuromahi visszavonult egy vadonba, hol egy gyárat építtetett s szövetkezzé leggyűsebb munkásnyal az arany ág előállításához fogott.

Amint elkészült az ág, felöltözöködött s oda állott az öreg elé mondván: »Ezért az ágert kokzárán tettem életemet, ezer nehézség és kaland árán végre megszereztem. Add át a lányodnak és kérd meg, hogy halgasson meg.

Kaguyahime nagyon megijített, mert azt hitte, hogy elveszült szabadságát s a hercegrez kell menjen.

Miközben így tanácsatlanul állott, belepött a házba hat munkás s Kuromahi elé állván így szóltak: »Nézd Uram! Száz napon keresztül dolgoztunk ezen a drágakö-

ben meglátszott, hogy megkezdődött az aratás s így egy a gyűlés, mint az utána következő társaság bejelen volt látogatva.

Leó.

HIREK.

— A budapesti hadtestparancsnok Lábodon. Folgő hó 23-án érkezett a csikótelep szemlélésére, a parancsnok gyönyörű négyes fogatán Gillenband — Oxxüll gróf, lovassági tábornok, a 4-ik hadtestparancsnok, Lábodra. Kíséretében volt Lay Géza vezérkari ezredes. Jelzett nap délutánján, fél 5 órakor érkezett a bérterület legkülsőbb csikóállomására. Felső-Kiskutra, hol a szemlékeztetést vette, (Megjegyzendő, hogy a reggel Kaposvárra dirigált négyes fogat, a körülbelül 36 km. hosszú utat, dacára a feneketlen s homokos talajnak, mégis 2 óra alatt tette meg.) Kis-Sallér, Nagy-Sallér, Szarvas és Dobonta megtekintése után érkezett Lábodra, hol a kastélyban megszállván a parancsnok, Bercsényi Kálmán

alezredes szíves vendégszeretettel vette igénybe. Másnap reggel folytatólagosan lettek megtekintve, Kőrös, Gadján és Homok csikóállomások, mire a minden ízében, gavalléros s valóságos nagy úri modoru hadtestparancsnok, Pécs felé folytatta szemléletét. Azonban nem mulasztván el ezen alkalommal a rend, fegyelem, a mintaszéri vezetés, a látottak és tapasztaltak fölött, magas megelégedésének, a leghízelgőbb szavakban kifejezést adni s ezáltal a mi nagyrabcsallát és közszeretelben álló parancsnok, Bercsényi Kálmán alezredesnek a legjobban kiérdemelt babérokát átadni.

— Meghívó. A nagyatádi iparos ifjuság önképző egyesülete, vízei Talián Andor főszolgabíró védnöksége alatt, az egyesület könyvtára javára folyó évi július hó 4-én Nagyatádon, a »Korona« vendéglő kerthelyiségében műkedvelői-előadással egybekötött zártkörű tárcsmulatságot tart. Belépő-díj: az 1-ső sorokban 2 korona, a többi sorokban 1 korona 60 fillér. Alkohely 1 korona. Kezdeté este pont 8 órakor. Kedvezőlen idé esetén, következő szomba-

ton fog megtartani. Szinrekerül: a »Czigány« énekes népszimű 3. előadásban és 1. változásban. Irtá: Szilgigeti Ede. Rendező; Berger Károly. Személyek: Várszegi, gazdag földesúr Vágó Lajos, Kurta nagygazda, agglégény Greller József, Gyuri, unoka öccse Fazekas Jenő, Zsigá, cigányai; Berger Károly, Peti, Rózi, gyermekei Tauszig Dezso, Rozman Teruska, Márton, parasztagazda Háns Pál, Rebeka felesége Parragh Mariska, Évi leánya, 1-ső férjétől Dávid Margit, Ferke, urasági hajdu Plasinka Gyula, Kondorné, Parragh Margit, Panni, Horváth Juliska, Erzsi, Horváth Mariska, Sári, Musza Ilonka, Kisbíró, Kutor Andor, Násznagy, Steiner Lajos, Vöfély Knapp József.

— Gyógyszertártulajdonos váltóása. Boda József gyógyszerész és a nagyatádi takarékpénztár r. t. igazgatója az általa több mint 20 éve birt gyógyszerésztartó mult hó 26-án eladta Teichner Gyula ökl. gyógyszerésznek Nemesztórol. — Az új tulajdonos még az-ösi hónapok-előt veszi át az üzletet és azt teljesen újjá berendezve fogja a forgalomnak átadni.

— Jutalmazás. A somogyimegyei közmívelődési egyesület közsegünk érdemes tanítóját Müller Ferencet 50 korona díjjal jutalmazta a magyar nyelv sikeres tanításáért. Midőn e sikerhez gratulálunk mi is elismerésünket nyilvánítjuk annyival is inkább, mert tudjuk, hogy egy igazán buzgó egyénet ér a kintintetés, ki azt ki is érdemelte! Ugyanis az iparos famulók előkészítő osztályát tanítja Müller Ferenc tanító, kik tulajdonilag Horvát-országból jönnek ide hozzánk s úgy szólva egy szót sem tudnak magyarul; míg aztán az iparukat tanulják 2-3 év alatt egész folyékonyan megtanulnak írni, olvasni, a mi bizony a tanító részéről nagy türelmet igényel. De a magyar nyelv elsajátításáért négy iparos tanonc is kapott 1-1 drb. hazafias könyvet jutalmul, ezek: Csikvár András zsalai, Csikvár József pitomacsai, Sira Márton verőcei és Papuga Vazul bács-keresztúri illetőségű fiúk. Minden esetre az ilyen jutalmazás csak fokozni fogja a tanulóknak a magyar nyelv elsajátításában buzgalmaikat.

— A nagyatádi téglagyár részvény-

társaság mult hó 28-án d. e. 11 órakor tartotta meg Barakonyi Károly előktele alatt 1. évi rendes közgyűlést a járási takarékpénztár helyiségében, melyen 10 részvényes 379 részvény képviselőben volt jelen. Jegyzőkönyvkielentéské az elnök által Fodor Rezső és Csere János jelöltet ki. Ezután a közgyűlés megállapította és jóváhagyta az előterjesztett számadásokat, tudomásul vette a jelentéseket és hozzájárult az igazgatóság azon javaslatára, mely szerint az első szervezési költségek az alapítási költségekbe teljesen leirassnak és a maradó 324 K 46 f a 4974 K 83 f-nyi nyereséggel együtt, összesen 5199 K 29 f, a gépek és gyári felszerelések értéksökkenési alapjára vitések; ezzel kapcsolatban a közgyűlés úgy is igazgatóság, mint a felügyelő bizottság részére a felmentvényt megadta. Utána megállapította az igazgatóság és felügyelő-bizottság fizetését és befizetésül egyhangulag megválasztotta az öddigi felügyelő-bizottságot; névszerint: elnök: Gimnsey László, tagok: Kertész Adolf, Kovács Gyula és Steiner Miksa.

— Lopás. Bodvicza községben mult hó 25-én Kautzai József kárára zárt lakása és szekrényéből 320 korona készpénzt elloptak Zambó István bodviczai 16 éves suhaélt aki a körülményekkel ismerős volt, mert a lakás elrejtett kulcsával nyitotta ki az ajtót, azonban a káros neje még idejórán tette érte a tolvajt és a pénzt öle elvette, — tettes a bírósághoz feljelentett.

— Matuzsálemi életkor. E hó 27-ikén tenitették el Vizváry Maics Magdolnát 111 éves korában. Az öreg asszony szeme világot már régebben elvesztette, de egybekötött egészségese volt az utolsó napig s jó étvágygyal fogászoltta el a szent Antal kenyerét, melyet helenként kapott s az ételkeket, miket jölelki családok juttattak neki. Csendesen elaludt, mint a mécs — melyből ki fogott az ojai.

— A kaposvári Kossuth-szoborért. Németh István kaposvári polgármester gyűjtője becsebjött ki a Kossuth-szobor javára való adakozás céljára s ezen gyűjtőiveket már megküldött a vármegye törvényhatóságának minden tagjához. — Hisszük, hogy

ves ágon, azonban a kincstárnok mai napig egy krajcár bérünket sem adta ki.

Erre a herceg megszégelte magát s eltávozott. Kaguyahime pedig örömben a szolgáknak adta a gallyat s gazdagon megtulmazta őket.

— E közben a mikádó is tudomást szerzett a leány híres szépségéről. Megparancsolta, hogy hozzák el udvarába s ezért az öreg Sanukinak gazdag ajándékokat ígért. Am a leány kijelentette, hogy nem jelen meg az udvari lényok között.

Midőn figyelmzették a mikádó haragjára így válaszolt: »Akkor inkább megölöm magamat, minisem odamenjek«.

Ez a lesújtó válasz, melyet Sanuk hozott, méjjobban ingerelte az uralkodót. Cselhez folyamodott.

Egy alkalommal midőn azon hegységben vadászott, melynek lábánál az öreg háza feküdt, észrevétlen megközelítette inadóftójának szobáját és sikerült neki őt megpillantania, amint fényességarkról övezett fejét áll.

Amint egész közel jött hozzá megfogta mindkét kezével, mire ő eltakarta arcát és kiáltott: »Ne kénszeríts.« Ha erről a vi-

lágrolvól volnék, úgy teljesíteném akaratodat. Így azonban nem tehetem.

Ő azonban erőszakosan tartotta és gyaloghintójába akarta vonszolni. Azonban egyszerre csak eltűnt szemét elől.

— Most végre belátta, hogy földöntúli lény volt.

Köngörgött hozzá, hogy vegye fel ismét emberi afáját és ő nem fogja többé kénszeríteni, hanem fájó szívvvel bár, de hazatér.

Pár nap mulva gazdag ajándékokat küldött neki, amit Kaguyahime egy papirszallagokkal díszített ágacskaival viszonzott.

E papirszeltek, melyek a mikádó egyedül vizsgálását képezték szénvedése közepette, három hosszú éven keresztül mellette voltak.

Amint visszatért a tavasz s a csereznegyfák virágozni kezdtek Kaguyahime napról-napra szomorubb lett. Sőtájtozott s könyel gyakran áztatták arcát.

Híába mondtatik neki akámit, híába beszéltek le, hogy ne nézzen a holdra s híába kérdezték szomorúságának oka felől, — nem felelt.

Végre — midőn a holdtölte elérkezett —

így szólt: »Amint nekem most veletek közölnöm kell, eddig számalomból elhaltattam, én nem e földről való vagyok, hanem a holdból származtam! Apám és anyám ottan a fővárosban laknak s nekem birodalmunk egy régi törvénye folytán kellett idejönnöm. Most holdtöltekor az időm lejár. Ertem jönnek engéim és vissza kell térnem.«

Nagy fájdalom fogta el őket.

A szomorú hír megföhértette az öreg Sanuki-szakulát, megroksasztotta hátát s elgennyeltet szemét.

Végül elment és elbeszélve a történetet a mikádónak segítségét hívta őt.

A hónap lizenótódiként, midőn Kaguyahimennek elérkezett a visszavérés pillanata ódaérkezett kétezer fegyveres és lövész, Takono okmi parancsnoksága alatt, hogy ha a holdlakók jönnek, visszaverjék.

— Az öreg asszony Kaguyahimével együtt egy földalati elzárt üregben tartózkodott.

A leány mosolygott a nagy előkészületeken és úgy gondolkodott: »Földi fegyverekkel ellentállni, nekünk nem lehet. En sajnáltak fítek, mert szerettek. Kérem is hozzájártozom, hogy hosszabbítsák meg még egy évvel földi életemet, — de nem lehet.«

ez a gyűjtés egj jelentős lépéssel viszi előbbre a Kossuth-szobor ügyét a — megvalósulás felé.

— **Somogy megye költségvetése.** Most hagyta jóvá a belügyminiszter a vármegye 1908. évi költségvetését, amely — a miniszter által eszközölt 63000 korona törlés után — 453 ezer koronára rug s 28000 koronával több, mint a múltévi. A költségvetést az augusztusi rendes közgyűlés tárgyalja.

— **Újtás az adóhivataloknál.** A m. kir. püszügyminiszter a m. kir. állampénztárakat arra utasítja, hogy a kiutalt bírói letéték felvételénél, ha a bírói kiutalásban megnevezett pénzfelvetelre jogosított a pénzfelvetélevél másit megbiz, etől minden egyes esetben külön kiállított és közjegyzőleg hitelesített felhatalmazást követeljenek.

— **Ismét erdőégés.** A Szentá község határához tartozó 12-es órháznál f. hó 24-én ismét kigyullt az erdő, valamelyik arra haladó mozdony szikrájától. A tüzet, mely ismét nagy területet tett tönkre, nagy erőfeszítéssel sikerült localizálni.

— **Elhallasztott mulatság.** A somogy-tarnóczi »Olvasókör« által július 5-ére tervezett kertü ánnepély közbejött akadályok miatt a jelzett napon nem lesz megtartva.

— **Tolvaj.** Kisbajom községben múlt hó 9-én Arvai János kisbajomi lakosnál megjelent Horváth Ferenc rinyaszkirályi illetőségű csavargó s töle egy kabátotés egy darab értékes aranygyűrűt ellopott, a nyomozás folytán kiderült, hogy az ellopott tárgyakat Szattler Mór nagyatádi öszereznek adta el, az ellopott tárgyak elkozzoztaték és a bíróságnak átadtattk. — Tettes a bíróságnál tölli már előbbi lopásai miatt vizsgálati fogságát.

— **Óriási harcászt fogtak a drávai halászkok,** melynek gyomrában egy öreg lud vezetete gágogva 9 apró libaját. Így beszélte ezt a vizvári polgári olvasókörnek urnapján tartott tavaszi mulatságnál egy öreg halász, miközben a vendégek számára a halászlét főzte. »Szavainak« igaz voltáért viselje ő a felőlősséget.)

— **September 4-iki zarándoklat Lourdesba és Rómába.** Abból az alkalomból,

Vissza kell térnem. Odafent fényel és pompával várnak reám.

Egyszerre elsötétedett minden s a holdból három teremtmény szállott alá. Nesztelenül kinyitottk minden ajtót s így eljutottk Kaguyahiméhez: Egylük ányultott neki egy ládát, amelyben szárnyak valának.

Kaguyahime előbb még irt egy levelet a mikádónak, megköszönte neki nagy szeretetét. Átadta Takamo Okuminak s végül még átölelte nevelőszüleit.

Azán felöltötte ruháit s felszállott egy felhőre.

Kisérétével együtt gyorsan tovatúnt.

Sakumi és öreg felesége nem bírták ki sokáig a nagy fájdalmat melyet Kaguyahime eltávzásával okozott s örökre elaludtak.

A mikádó amint megkapta a hirt végtelenül elszomorodott. Elbocsátotta aszonnyait és leányait s egyedül emlékének szentelte életét. A levelet pedig odaadta egy hü szolgálónak ki azt felvitte a Fusigama csucsára s ott elégette.

A nép azt beszéli, hogy még ma is száll az égő lével füstje az ég felé.

Bertalan István.

hogy a boldogságos Szűz Mária ezelőtt ötven évvel megjelent a kis louredsi Bernadette előtt, jubileumi zarándoklat tervezetik Lourdesba Hoch János országgyűlési képviselő és kobányai plébános ur lelki vezetése mellett. A zarándokok hazatérőben Rómát is felkeresik, hogy egyúttal ő Szent-géménél ötven éves aranymisés jubileuma alkalmából hódolatuakat kifejezhessék. Az utiránz odafelelé Budapest—Velenze—Padua—Milano—Genua—Nizza—Toulouse—Lourdes, visszafelé: Lourdes—Tarascon—Marseille—Genua—Pisa—Róma—Fiume—Budapest. Részvételi árak: a megfelelő gyorsvonati utazás 12 napi teljes ellátás, kocsik vezetéssel együtt 280 koronától, 500 koronáig. Részletes programmal és felvilágosítással készséggel szolgál a Hoch János országgyűlési képviselő és kobányai plébános ur lelki vezetése mellett induló Szeptemberi Lourdesi Zarándoklat Rendező Bizottsága (Budapest IV., Galamb-utca 4. sz. l. em.)

— **A takarmány termesztéséről.** Minden gazdaságban készenlétben kellene tartani ösz répaanyagot, hogy más takarmányonvny nem sikerülte jégessé vagy egyéb megeléptés esetén tégén pótlásról gondoskodhatssunk. Kedvező vetési idő esetén júniustól augusztusig vetünk a felszántott gabonaföldön, tarlón vagy üres kertü ágyakon. Az ösz répa olyan takarmány, amelyet szivesen fogyaszt öszai és téli eledeltől minden háziállat és a sárgarépaéhoz és kalarabéhoz hasonlóan, amelyeknél termőképesség tekintetében sem áll hátrább, tétre eltehető. Zsd termést szolgáltalt a marha számára, a tehének édes, vastag tejet szolgáltatnak tétre, a vaj aromikus és a zsir viaszgára; edényeink és hordóink metelnek téli időre és aki egyszer kísérletet tett az öszai répával, bizonyára emellet marad ezentul is. A delbajor öszai répa további jó tulajdonsága, hogy rendkívül jó savanyú káposztát szolgáltat és általában igen egészséges főzék. Kívánatos volna-e, hogy minden háziartásban feltárlható legyen ily egészséges öszirépa-káposzta.

— **A »Vasárnapi Újság«** június 28-iki száma érdekes képsorozatokat közöl az iparszarnokban rendezett rózsá- és pelargoniumkiállításról, a londoni francia-angol kiállításról, a nemzeti falanxrol, a Säturmus bolgóról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Ady Endre és Haraszthy Lejos versei, Hrabovszky Julia elbeszélése, Krúdy Gyula regénye, Fogazzaro olaszból fordított regény Eggeb közlemények: Szentmiklóssy Zoltán művészi rajza, cikk az özvegy királynőről, saison képek, tárczacikkek a hétről s a rendes hét rovatok: Irodalom és művészet, Közintézetek s egyletek, Sakkjáték Képtalány Egyveleg stb »Vasárnapi Újság« előfizetési ára negyedévre négy kor. a »Világhírnökök«-val együtt négy kor. 80 fill. Megrendelhető a »Vasárnapi Újság« kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-u. 4. szám.) Ugyanígy megrendelhető a »Képes-Néplap« a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félvevre két korona 40 fill.

CSARNOK.

OT FEKETE UJ

Mikor az éjnek sötét leánya Fekete fátylat borít reám S elbúvölt lelkem szemem tüzén át Fürdik a lámpa lány sugarán; Valami koppan, valami dobban, Valami zörren hátam megett, Sejtetem sugja: vigyázz halandó!

Halalos bánat, gyász fenyeget Kezem szögeve az asztalomra, Tollam pirosas szárnyán szorong, Rendült agyamból a szívemen át Zavagnak eszmék tábora zsong; Pattognak fényben, mint villámcsikrák Tollam acélos. hideg hegyén, Mint álomjáró, gyöngyös homlokak, Szétágyult szemmel csak jegyezem én... Fekete betűkből szilárdan álló Dal-katonáknak sorhada két, Bennök kimetszve sok álom, eszme, Töprengő bánat, vágy, szenvedély. Aranypalástban elől királyok: Koronás Élet száguld lován! Utánna zajjal, dobajjal, jajjal Tolong az egész kis tartomány. Minden idegen kettözött hével Hajtja az élet gyors kerekét, Fejemen átömlik egy forró láva, Homlokom tűzhegy, szemem beszéd. S a fehér lapra mint denevér-szárny, Ijesztő árnyék esap hirtelen: Öt fekete ujjnak árnyai nyulnak Hátam meglől át a fejemen. Hol az Élet szó lángol pirosan: Kics halk vonást huz a szörnűvű kéz, S mint-tűz parázsa záporomlásra: Egyszerre az a szó csak elenyész! Megáll a szívem... tollam elejtem... Hátratekintek... hátam megett Sötét ruhában egy fekete víz Öt szikár ujjával megfenyeget. «Sátán!» kiáltom. S mint Luther

[Wartburgban:

Tintásüvegem fejéhez vágom! Meíszítókacagás... ajtócsapódás... Lámpám kialcsik... Ordít a szél kint Sötét-utkákon.

— *Oláh Gábor.*

Felölő szerkesztő:

Dr. NEUBAUER FERENC.

Gabona-piac.

Rotter Bernát nagykereskedő jelentése.

Nagyatád, 1908. július 2-án.	
Buza	K. 21.60 21.—
Rozs	„ 19.— 18.40
Árpa	„ 14.— 15.—
Zab	„ 17.— 16.—
Uj-Tengeri	„ 16.—

Hirdetmény.

A nagyatádi nyilvánosjogu egyé-sületi polgári léányiskolába az 1908. 1909. tanévi beiratások folyó évi szeptember hó 7-én, 8-án és 9-én lesznek.

A beiratáshoz szükséges:

1. Az elemi iskola IV. osztályá-ól szóló bizonyítvány.
  2. Ujralltási bizonyítvány.
  3. Születési bizonyítvány.
- Tandij a helyben és közvetlen környéken lakó tanulók részére az

I. osztályban évi 60 korona; a többi osztályokban évi 100 korona. A vidéken lakók részére az I. osztályban évi 30 korona, a többi osztályokban évi 50 korona.

Az iskolának nyitvánossági jogával, bizonyítványai államérvényesek.

A vidék egészséges, az ellátás olcsó.

Nagyatád, 1908 június hó.

A polgári leányiskola igazgatósága.

ELADÓ HÁZHELYEK.

Nagyatádon a Széchenyi-tér 23. számú Záborszky-féle háznak Kossuth-utcára néző kitünő forgalmi ponton levő üres telkei egészben vagy részben eladó.

Értekezni lehet:

Benyák Jánosnál
Nagyatádon.

Hirdetések jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban.

Házeladás!

A zrinyi-utca 328. sz. ház melléképülettel és nagy kerttel jutányos áron eladó.

Az érdeklődők
Benyák Jánosnál bővebb felvilágosítást nyernek.

Egy jó házból való fiu könyvnyomdában tanulóul felvétetik.

MELLER SÁNDOR fodrász NAGYATÁDON.

Van szerencsém a n. é. hölgyvilág-b. tudomására hozni, egy évig Berlinben szerzett szakismeretem azon szerencsés helyzetbe juttattak, hogy a hajmunka terén a legmesszebb menő kívánalmakat kielégíthetem.

Ugymint hajfonat, frizetta, élnag természetes hajból, térfi paróka, emlékek hajjeszor művészi kivitelben.

Kegyes pártfogásukat kérve

tisztelettel

MELLER SÁNDOR.

(Diszkrét kiszolgálás.)

CZERKON IMRE, URI ÉS NŐI CIPÉSZ + KÉSZ CIPŐ RAKTÁRA NAGYATÁD.

*****
A pécsi országos kiállításán elismerő oklevéllel kitüntetve.
*****

AJÁNLJA saját készítményű lábeliit a legjobb és legmodernebb kivitelben. ELVÁLLAL hibás és fájós lábakra mérték szerint minden alaku cipők elkészítését.

RAKTÁRON TART: Uri, női és gyermek kész árut egyszerűitől a legfinomabb kivitelig.

Rendelések és javítások gyorsan és pontosan eszközöztetnek.

*****
A pécsi országos kiállításán elismerő oklevéllel kitüntetve.
*****

Jegyzői nyomtatványok nagyraktára.

KÖNYVNYOMDA.
KÖNYVKÖTÉSZET.

BENYÁK JÁNOS
NAGYATÁD.

KÖNYV- PAPIR- IRÓ-
ÉS RAJZSZER
KERESKEDÉS.

RAKTÁRON TARTOK:

Imakönyveket egyszerű és finom kivitelben. Üzleti, jegyzet és zsebkönyveket. Író, fogalmi, itatós és ivlevélpapirt.

Rajzpapirt és kartont egész ivekben és felvágva.

Egyszerű és finom dobozlevélpapirt fényképalbum emlékkönyv stb. nagy választékban, nemkülönbön mindennemű írókészletek és rajzszeretek.

ELVÁLLALOK:

Gazdasági, ügyvédi és pénzügyi nyomtatványok, művek értesítők, gyászlapok, eljegyzési és esketési meghívók a legizlésebb kivitelben.

Értesítések, körlevelek, levélpaprok, a legdivatosabb báli meghívók, névjegyek szóval mindennemű alaku és kivitelű nyomtatványok pontos és izléses elkészítését jutányos áron.

Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legolcsóbb áron készíttetnek.

Levélpapírok nagy választékban.

Alapított: 1854.

Alapított: 1854.

Rotter Bernát

NAGYATÁDON.

LAKATOS ÉS LEMEZÁRUGYÁR

A pécsi orsz. kiállításon bronzéremmel kitüntetve.

Magy. királyi lőpor áruda.

Gazdasági és varrógépek gyári raktára.

Horgonyzott aczéltűskés kerítés sodrony, sodronyfonatok és sima huzalok,

kerítések czéljaira: „**Hungaria**“ sodronyfonat.

Mindennemű takaréktűzhelyek a legegyszerűbttől a legdiszesebb kivitelig.

„Sophia“ és „Cornélia“ permetező, kénporozók és alkatrészek.

I.^a kékkő, raffiaháncs.

„Gyémánt acél“ és „Török acél“ kaszák. Kaszakovék. Kaszaverők és Tokmány.

Szab. bácskai ekék és alkatrészek.

Az építkezési idényre

ajánl complete kocsiakományokban, bármely vasutállomásra, vagy helybelli raktárról

I. rendű meszet

(a »Dunántúli Egyesült Mészművek« képviselőjében.)

Portland és román cementet

hordókban és zsákokban (a »Beocsini Cementgyári Unió r. t.« képviselőjében.)

Valódi aszfalt fedlemez, elszigetelőlemezt, kátrányt, karbolineumot stb.

(Biehn János-féle budapesti aszfalt, és kátránytermékek gyára képv.)

Épületfát és deszkát minden méretben

(Stájerországi, karintiai és magyar (erdélyi) termékek.

I.^a FELSŐMAGYARORSZÁGI FAZSINDELYT.

Épület vasalásokat a legegyszerűbttől legdiszesebb kivitelig.

Vas gerendák minden méretben.

Gazdasági vetőmagvak (államilag ólomzárva.)

Legjobb minőségű ojtó szallagok!!

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

A »NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKÖRÉNEK« HIVATALOS KOZLONYA.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor., félre 4 kor., negyedévre 2 kor. egyes szám ára 20 fillér.
Megjelenik minden csütörtökön.

SZERKESZTŐK.
Dr. NEUBAUER FERENC,
SZMODICS SZILÁRD.

Szerkesztőség: Nagyatád, Fűrdő-utca 67. szám.
Kiadóhivatal: Nagyatád, Széchenyi-tér 23. szám.
Az előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendők.

Az új ipartörvény.

Iparunk fejlődése, sőt újjáalakulása szempontjából elsőrangú jelentőségű az ipartörvény újjáalakítása. A törvény javaslatának eddig egy része jelent meg. Ugy látszik, hogy a készülő új törvény az iparjognak valóságos kodexe óhajt lenni, ami ellen persze nem tehető kifogás, mert hiszen kívánatos, hogy az iparos a reá vonatkozó összes jogszabályokat egy törvényben egyesítse találja. Az etőkészítő munkálatok teljessége és lelkiismeretes gondossága reméltnél engedi, hogy az új ipartörvény az iparos összes sajátos jogviszonyait felolja oelni és hogy valamennyi ipari törvényünk kelő összhangban együttesen alkotta majd meg az iparos törvénykönyvét.

Ez a törvénykönyv fogja bizonyára újjászabályozni: a vasárnapi munkaszünetet is, amely még mindig nem tud nyugodalmas révbé jutni. Mi az alkalmazottak érdekében a teljes szünet mellett vannak és különösen a jelentőségükben amugy is sokat veszített vásáros okából sem óhajtjuk a szünet megszakítását. Ellenben a nagyközönség érdekében valóán tartjuk a karácsonyt megelőző vasárnapi munkaszünetének felüggesztését, mert igen sok a legjobb akarattal sem képesek kará-

csonyi vásárlásaikat a vasárnapot megelőzően végezni. Ezt az egy napot az alkalmazottak annál inkább feláldozhatnák. Mert utána két ünneppnapjuk jut, amelyik közül az egyik teljes szünnap, a másik pedig a legrosszabb esetben is fél szünnap.

Az alkalmazottakról lévén szó, teljes melegséggel pártoljuk az esti 8 órai zárórának kötelezővé tételére való törekvést, mert — minden egyéb méltányos szemponttól el is tekintve — az alkalmazottak családi élete megköveteli az üzleti munkának 8 órai, a nyári hónapokban pedig még korábbi befejezését. Legfeljebb szombaton lehet a szabály alól kivételt tenni azoknak kedvéért, akik csak ezen a napon és csak az esti órákban végezhetik vásárlásaikat.

Teljes rokonszenvvel kísérjük a női alkalmazottaknak azt a törekvést, hogy javadalmazásuk ne legyen különböző a férfiakétól csakis azért mert nők. Azt hiszük, hogy a javadalmazást csakis a végzett munka értékével kell arányossá tenni, tekintet nélkül az alkalmazott nemére. Ennek a kérdésnek sokkal nagyobb az erkölcsi, dadzság és társadalmi jelentősége, sem hogy felületesen át lehetne rajta síklani, vagy alóla közkeletű fraziszokkal kibujni, nem is szólva arról a tényről, hogy ime

már sok tizezere megy a női alkalmazottak száma az ipar és kereskedelem terén, ami oly tényező, hogy azzal mindenképen komolyan kell számítani annak is aki nem bírja a nőkérdés modern alakulásának. Mi az egyenlő kötelesség teljesítésének követelése mellett az egyenlő jogok megadásának vagyunk hívei. Óhajtjuk, azt is, hogy a női alkalmazottak kiképzése mindenben egyenlő legyen a férfiakéval és nagyon kívánatos, hogy az ipar és kereskedelmi szakiskolák egyenlő előfeltételekkel a mind két nembeli ifjuság számára nyuljanak meg.

Mindezek a kérdések az ipartörvényben is valamelyes szabályozást fognak találni. Ugyan itt várjuk a tanonc ügy végleges rendezését, az inasok — fiu és leány inasok — munkájával és alkalmazásával számos iparos részéről izótt visszafelé megszüntetését és az inas oktatásnak szakszerűvé tételét.

Hogy az ipartörvénynek sikerül-e, majd a sztrajk kérdését annyira amennyire azt törvényes rendelkezéssel egyáltalán lehetséges, megoldani, azt nem tudjuk. Minden esetben — meglehetne csíserlni a törvénybe bevinni a collectív munkaszerződésnek és ezekkel kapcsolatban a tarifa, szerződéses csmezjét, hátha ilyen módon időnként hosz-

Nagyatádi Hirlap tárcája.

Királygyakorlat.

Ira: Szász József.

Megkezdődtek a királygyakorlatok. Ot napig nem halatszák sem dobpergés, sem trombitaharsogás. Mikor újra hallatszák, akkor már azt hirdetik, hogy vége a gyakorlatnak, hogy kiált három esztendeje az öreg katonának.

Katona van mindenfelé, ameddig csak ellát a szem. Az országot szürke pora magásra felszáll a levegőbe, ott sűrű felhővé verődik össze s így kísérti, el nem hagyja fáradságos útját a katona.

Lovasság, tüzérség, gyalogság csendben, rendben követi egymást. Egyiket a másiktól alig lehet megkülönböztetni. Nem ismerem rá az édes testvéredre sem, annyi a por, rajta.

A nap már nyugovóra, Elfáradt hosszú utójában: nem sokára pihenőre fér.

Hogyne volna fáradt a katona, aki régen-úttan volt már akkor, mikor felkelt, talán akkor sem pihenhet még le, amikor leáldozott!

Éhség kinozza, szomszúság gyótri. Nem'átot ma még egy falatot sem és imivalója nincs. A kulacsok régen kiürültek. Az egész hadtest kulacsából se lehetne egy kortyint összeállítogatni.

Markotányos vagy pék sem igen keveredik közibük és megbánja, ha balsorsa közibük vitte Kenyerét, kiflijét és egyéb ételmi szerét ugy széjjel hordják, hogy sirva nézhét utána.

Négy öt katona alkudozni kezd vele. A 'öbbiek ez alatt' felvágják a kenyeres, kifliss zsakokát s megszedik magukat elemősiival, ugy, hogy még a kapitány ur lovanak is jut belőle. A katonaság közeldetére falvak előtt összegyűlekeznek a szegény nép. Férfia, asszonya, gyermeke, Kerservesen sir, hangosan jayveszkel valamennyi. Rémtét kifejezése ül arcukra.

Miért sirnak, miért jajgatnak? Hjszen jó barátok, a mi katonáink közeldének feléjük. Nem a muszka, sem a tatár.

Igen, csakhogy nem sok külömbiség van ilyenkor a muszka, a tatár meg a katonák között. Egyik éppen ugy pusztít, mint a másik. Jaj annak a kukoricásnak, szőlőnek, a hova katona betette a lábát. A mit vihar, fagy tüzvész és filoxera el nem

emészlet, elpusztítja bizonyosan a katona. Nem lesz ott se szüret, se kukoricatérés.

Ezért sir és jajgat a falvak népe. És ezért imadközik Istenéhez, hogy hártisa el ezt a rettenetes csapást róla.

De háiba sir, háiba könyörög. Meg nem hallgatja a katona. Nem azért, mintha meg nem esnek a szive rajta, hanem azért, mert annyira beleltte már magát a háborúskodásba, hogy ha nem akar is akkor is pusztít keze-lába egyaránt. Nem kegyelem meg: annak a szerencsétlen tőlnek sem, mely csodák-csodájára épen maradt a kukoricásban. Pusztatással esik neki s két-három csapással széjjelverti.

Kapitány ur Komorovcsák sziguro parancsot ad ugyan ki, hogy kárt ne tegyenek, mindent kiemeljen. Parancsát meg is tartják egész addig, míg a kapitány ur látja őket, de rögtön megszégik, amint elfordítja róluk tekintetet.

Magába mélyedve ül lován Komorovcsák kapitány. Nem néz se jobbra, se balra, csak, bámul az előtte kavargó porfelhőbe.

Ugyan miről gondolkodik?

Dicsőségéről, kárhintéről álmodozik. Kis szerencsével megszerezhetné most mind-

szabb időre rendezni lehetne a munkaadó és a munkások viszonyát annakül, hogy a szerződési szabadságot megsértenék, de annakül is, hogy a szerződészetes szabadságot tényleg törvényesen lehetné.

Az ipárszabadságnak kérdése a tisztességtelen verseny is, amelyről törvényjavaslat készült ugyan, de törvényünk még nincsen, holott Németországban már novellája is készült az 1896-ban megalkotott törvénynek. Hogy ilyen törvényre nálunk milyen szükség volna, nem kell magyaráznunk. Azt a legégetőbb kérdéseket egyikének tartjuk a végzetül még csak annak az óhajtatásnak kell kifejezést adnunk, vajha a törvény a kiállítások szabályozására és kiállításokon egyesek által való szédeltéssel szemben való előbbásra is megfelelő szigorú rendelkezéseket találja!

Műkedvelői-előadás.

Július 4-én zajlott le az iparos ifjak önképzőköré által rendezett műkedvelői-előadás. Jó ömelen indult meg, mert a több hét óta tartó és az emberi testre és lélekre egyaránt bántólag ható forró zafaságot kellemes nyári esőzés váltotta föl, a tükérd porral telj levegő hegyt omdand, pormentes s amellet egy cseppet sem hideg tévegő jutott osztályrészül a jelenlőknek. Már 8 óraker valóságos népvándorlás indult meg a Kertész-féle nyári színhör felé. Fél 9 órára pedig zsufofóság megtelt a helyiség városkánk és a vidék intelingentijával. Lázás izgatottsággal lestük a függöny felgördülését, amelyre bizony elég sokáig kellett várnuuk, közben a közönség sorából a türelmetlenség szilte tapsvihar — halljuk — hogy volt — sítb. felkiáltások hangzottak el, végre Turó bácsi az ó mesés ügyességével a függönyt felgördítette.

A "Cigány"-című népszimű, Szigligéti Ede egyik legkiválóbb alkotása, került előadásra. Mielőit a szereplők alakításait kü-

lön-külön sorra vennők előre hangsúlyozzuk, hogy az egész darab oly ügyesen és harmonikusán adalott, elő, hogy a legkényesebb izéseket is várakozáson felül kielégítette s az előadás végeztével kivétel nélkül mindenki a bántulat és csodálkozás hangján nyilatkozott a rendezés ügyes volta fölött, amiert is Berger Károly rendezőt illeti elsősorban a dícséret.

A főszerepek egyikét Zsiga cigányt — Berger Károly alakította, akít a legmelyebb elismerés illet meg kitűnő játékcáért. Az aggodó apát, aki nem tettelet, hanem természetes rajongással csüng gyermekin s azoknak boldogsága lebeg folgton szeméi előtt, oly készütséggel és ügyességgel játszotta, hogy bármelyik készült, söt gyakorlotf szinesznek is becsületére vált volna. Különösen jó volt előadásának azon része, midőn választania kellett fia és leánya boldogsága között, ezen igazán megható jelenettel nem egy komoly ember szeméből csalta ki a könnyeket.

A másik főszerep megszemélyesítője Rozman Teruska volt. Már az első jelenetben, mint egy helyes cigányleány, kí szeretettel vigasztalja bántját s félve de boldogan — gondol szerelmére, magával ragadta a közönséget s-oly annyira lekötötte annak figyelmét, hogy minden szem az ő affektált színpadiasságotf ment mozdulataiban s beszédében gyönyörködött. Művésziessen alakított különösen a II. és III. felvonásban, amíg az öszinte s melységes, rajongó szerelme s az ezt irigylő rossz nyelvek, söt jegyesüek vádjai örülesbe kergettek őt. Szinte bántulata eítt valamenyionket jól esik szívöböl gratulálni neki kedves játékcáért.

Méltó partnere volt Fazekas Jenő — Gyuri szerepében. A gazdag paraszt fiut, kí szakít a család tradíciókkal lemond gazdaságáról, szembehelyezkedik az egész falu véleményével, mélyenérző szive szerint a falu cigányának bájos leányában lesz feltékenyen szerelmes, — oly meglepően alakította, hogy szinte együtt éreztünk vele. Az ész és szív egymás ellen való küzdelmébe oly igazán beleléte magát, hogy annak szebb s természetesebb visszatükrözését nem is kívánhattuk volna. Játékának

kedvességét nagyban fűszerezte kellemes hangja s szép éneklése, amiert is nem egyszer részesült a közönség lelkes ovációjában.

Nagyon bájos naivsággal mutatta be Dávid Margit is a szerelmes kis Évit. Játékának minden jelenésben dícséretes ügyesség árult el. Legénye, Peti fiu — Tauszig Dező személyében — minden ízében a szerelmes s magát nővére boldogságáért feladózó muzikus, nemcsak alakításával, de falbe másba hegedülésével is nagyban emelte az összharmóniát.

Parraghy Mariska — Rebeka szerepében — oly hiven mutatott be egy falusi házsártos parasztnyecskef, hogy ahhoz kívánni való nem is férhet. A zsörtölődő asszonyt, kí más szemében a szálkát is meglátja, magáéban a gerendát sem teljes valójában maguk előtt látjuk. S talán — minden hízegés nélkül — ő benne fedezük f a szerepeknek megfelelő legnagyobb rátermettséget. Férje szerepét, a nevétségességig meghunyászkodó papuchóst Hans Pál oly élethien alakította, mintha legalább is az életből leste volna el, avagy e téren keserü tapasztalatai lennének.

Greller József játékában a megrögzött aglegényt jellemelte. Agigény volt ő tötőtől talpig. A ízhető legskirlebbeen eltalálta a szerepéhez legjobban illő modort s hangletést. Csakis elismeréssel adóhatnuk neki! Hasonlóan üdvözöljük Plasinka Gyulát is, kí minden szépségességöt ment kömged mozdulataival s kedves játékcával egy valóságos szerelmes uraságf hűjdat mutatott be, kitől rétteget a fél falu, de kí zsvaten csipkedte meg a falu szépeit. Várszegi földesür szerepét dícséretes ügyességel játszotta Vágó Lajos. Szinte elurulta játékcával a földes urasága való-rátermettségét.

Nagyon helyesek voltak a pletykázó falú szépei Parraghy Margit, Horváth Juliska, Horváth Mariska s Muszka Ilonka személyében. A darab komikus részét Steiner Lajos, Kutor Andor és Knapp József kifogalatosan ügyességel játszófák. Különösen Steiner Lajos — a násznagy — nevételet meg bennünket sikerült alakításával.

Végeztül gratulálunk az iparos önképzőkörnek, hogy ily sikerült estéllgel

akettőt. A gyakorlatokat végignézi a király. Ó százada élen, a király szemelattára megróhána az ellenséget, hátraszorítaná, megverné. Hogy megverné, az holt-bizony, hiszen legjobban tudja az egész ezredben a reglamát. A király-bizonyosan megdicsérné, kitünteté és tén soron kívül országgyűgy is életételemé. És hogy fujna haragjában örnagy ur Drukovics, kinek kedvtelenségeit most el kell tünie! Egészen beleléte magát ezekbe a gondolatokba. Villogó szemmel dörmögte maga elé:

— Igen igen, megmutatom, hogy kí vagyok, hogy mit tudok! És mindjárt kí is gondol egy ravasz csatavetert. Frontban megátmadja századának két szakaszával az ellenséget. A másik két szakaszával pedig oldalba támadja és így keresztütre veszi. Ezt nem bírja kí semmiféle ellensége a világnak.

Észre se vette, hogy a század eközben faluba ért. A főhadnagynak kellett rá figyelmeztelni.

Nyomorúságos kis horvath falu. Hat hét alacsony szalmafedeleis vískó volt. Minden vískóban piszkos, gödrös szoba. Undorral fordult kí beléle, ha bemegy, még a katoná is. Nem is hálna meg benne a vilá-

gért sem. Inkább pihen szinben, istólaban vagy az Isten szabad ege alatt. Nem pihen meg benne kapitány ur Komorovcsák sem. Sátrát veretett magának az udvaron. A sátorba szalmát hintetett, ez volt a pihenő helye. Az önkéntes legénével valami kamrafele oduban húzódott meg. Ablakán becsélt, atjájan kíséttelt az éjeli szél. Ettől azonban még nagyon jól lehet aludni, de nem tudott aludni az egerektől, amik valóssággal gyakorlatotf rendeztek, mellette és állatta a szalmában.

A legény mindenek dacára is nagyon jól aludt. Még arra sem ébredt fel, mikör egy egér egész az orra alá szemelenekedett. Éjfel tájban erős szél támadt, felkapta és kidobta az utcára a kapitány ur sátrát. Ezt abból gyanította az önkéntes, mert a kapitány ur egyszerre mérgeessen kiabálni kezdett, szidta a szélet s azokat a gazembereket, akik a sátrát olyan rosszul tákolták össze, hogy a legelső szélrohám össze-döntötte.

— Hol van az önkéntes? kiáltott a naposra. Annak bizonyosan nagyon jó helye van, vezese oda hozzá!

— A napos elvezette az oduba. Itt legelső dolga az volt a kapitány urnak, hogy

elkergette fekvőhelyéről a legényt s odafektó helyére a szalmába.

Jó hely ez, önkéntes? kérdezte.

Az önkéntes felet helyett hortyogni kezdett s várta a történendőkét. Nem sokáig kellett várakoznia. Az egerek csakhamar megkezdtek cincogásukat, futkórásukat a szalmában. Meghallotta ezt a kapitány ur. Felült fekvőhelyén s megrázta az önkéntest:

— Ember, hogy tud maga úgy aludni, hisz itt egerek vannak!

Az önkéntes hidegvérrel válaszolt:

— Akad bizony közöttük, kapitány urnak alásan jelentem, néhány patkány is! Mint a villám ugrott fel helyéről Komorovcsák kapitány is rákiáltott az önkéntesre:

— Rögtön keljen fel. Itt nem maradhatunk. Ellenséggel szivesen verekszem, farkassal, medvével megbirkózom, de irtó-zom ezektől a fertelmes állatoktól!

A parancsnak engedelmeskedett az önkéntes. Kiment a kapitány ural az utcára. Hallgatta magyarázatait, hogyan viselje majd magát holnap ha a király szemelattára megátmadja az ellenséget. Nagysókára eszébe jutott, hogy í lúdi is kellene.

városunk közönségének kellemes szórakozást nyújtottak — s reméljük a jövőben is módunkban lesz a bemutatott készültséget tapasztalunk. Az előadást reggelig tartó tánc követte.

ty

Közönségi közgyűlés.

Igen viharos és látogatott közgyűlés volt f. hó 7-én délután a képviselőtestületnek. Fontos és sokat közelről érdeklő kérdések fogorogtak szöngyegben, melyek tárgyalásánál élénk színdevélyt nyilvánítt, mely pedig sem a szereplőknek, sem a közönségnek hasznára nem válik. Kölcsönös megbecsüléssel, az érintkező pontok ápolásával és az ütközők kerülésével és finom kezelésével lehet elérni az egyetértést és elkerülni a szétválasztást. Közönségünk pedig kicsiny és szegény, sokban guzsbá kötött nyomorúsággal küzd a multból fennmaradt békák köteleivel, melyekből, ha ki akar keveredni, fejlődni, erősödni akar, akkor minden ténylező jóakaratu összműködésére van szükségünk. Szép és dicséretes, ha a hozzá értő emberek gondosan részt vesznek a közmunkálkodásban, ha a közérdeket erősen szívükön viselve attól nem tagítanak, de az ilyen emberek meg kell találják, — és ezt meg is teszik — a helyes mértéket, alkalmas és módos eljárásuknak komoly emberről nem lehet harag, széthúzás az eredménye. Ha sikerrel akarunk küzdeni közönségünk jövőjéért, akkor minden főre szükségünk van s a vizslát gyöngye helyzetünket irtóan aláshatja. Kerüljük tehát az összetűzést, türellemmel érjük el az egyetértést, mert ha komolyan összeveszünk, akkor károsak lesznek a következmények.

Nem történt tegnap semmi különös. De tény, hogy szenvedelmes volt egy-egy felszólalás és ha jól

akart is, csak rosszat és hátrányosat ért el. Sokkal többre becsüljük azonban minden képviselői tagunkat, semhogy fel ne tételezzük rólok, hogy a tegnapi tuenergia és az aztán mellán követő hirtelen felhevülés maradó nyomokat hagyott nem fog.

E bevezetésünkkel kapcsolatban a tárgyalás rendjét megfordítjuk s közöljük, hogy ez a szenvedelmest vita a heti piac kihelyezésének kérdésénél volt, melyet Lebach Keresztély kihelyezési kérelme folytán a főszoigabiro véleményezés végett a közönségnek kiadott. Az összes jelenlévők a kihelyezés ellen foglaltak állást és több oldalról kérétek Lebach Keresztélyt, hogy vonja vissza kihelyezési kérelmét. Midőn pedig ő ezt megtagadta, Steiner Miksa képviselő oly energikusan védelmezte a közönségi lakosság, kereskedelem és iparosság érdekét, hogy támadásba ment át Lebach Keresztélyvel szemben, a minek folytán kijelentette Lebach Keresztély, hogy ezek után elhatározását feltétlenül fenntartja és a közgyűlési termet kerülni fogja. De reméljük, hogy a disszonancia el fog oszolni.

Különben a gyűlés ez ügyben úgy határozott, hogy a heti piac kihelyezését indokoltan nem véleményezi. A kérdésre még külön ráterünk majd.

A polgári iskola telkének vételi feltételeit fixirozta a gyűlés. Együttal a dohánybevaltó hivatal telkének tévedésből 700 koronával kevesebb fizetettvén ki Lebach Keresztélynek, ez kiutaltatott, minek ellenében a vételár után a község csak 1908. január 1-től fizet kamatot.

A kaposvári Kossuth szoborra 20 koronát szavazott meg a gyűlés. — Első tárgy volt az a fontos tény, hogy meszarosaink szorosán összetartva a husárat nem szállítják le oly arányban, a milyenben a marháék árcsökkenet és így mi jóval nagyob

busárat fizetünk, mint más székhelyek lakosága. Csurgón teszem a marhahus kilója 80 fillér, borjühús 64 fillér Mi pedig még egy hete fizettünk a marhahusért 1 kor 20 fillért, a borjühusért most is fizetünk 1 kor 32 fillért.

A borjúhushon sajnos, a község nem segíthet, de a marhahus ügyében az előjáróság már többször tárgyalt a meszarosokkal, kik végre 1 kor. 04 fillérre szállították le az árat. A közgyűlés evvel a kérdéssel foglalkozván felhívta az előjáróságot, hogy tárgyaljon tovább a meszarosokkal s ha a marhahus árárt 96 fillérre engedik le, úgy egyelőre evvel megegyezünk, ha nem, úgy próbavágást kérelmezzek, melyre vonatkozólag előre intézkedett, kiküldve Molnár Ignác, Vida Lajos, Nagy Márton és Dobos István tagokat a próbavágás foganatosítására. A közgyűlés este 7 órakor zárult.

HIREK.

— Nagyatádi iparos ifjuság önképző körének f. hó 4-én tartott mükedvelői előadása alkalmas befolyt összeg összesen 370 K. Kiadás 200 K. Maradvány 170 K. Ez alkalommal felülfizettek: Vasdény Elemér 5 K, Dr. Hermann Antal 240 K, Poppity Károly 2 K, N. N. 40 f, Dr. Schwartz Mihály 2 K, N. N. 40 f, Kun János 2 K, Sugár Jakab 40 f, Szél Gyula 340 K, Lebach Keresztély 3 K, Steiner Miksa 1 K, Rajci Géza 40 f, Modrovics Nándor 50 f, Steiner Ignác 1 K, Balozsa József 40 f, Mayer István 1 K, Rotter Sándor 3 K, Gasparits Péter 2 K, Kovács József 1 K, Horváth J. Z. 1 K. Fogadják a nemes adakozók ez után is hálas köszöneteket. A nagyatádi iparos ifjuság önképzőkörének vezetője.

— Magyar nyelv tanítása és tanításának jutalmazása. Somogyvármegyei köznevelődési egyesület a »gróf Somssich

Elindult hát az önkéntessel fekvőhelyet keresni. Sorba járta a színeket, padlásokat. Végül ráakadt egy szénapadlásra, mely alkalmas pihenőhelynek kínálkozott. Csak az volt a baj, hogy tele volt alvó katonával.

Ezen a bajon is segített a kapitány ur. Tele torokkal szitkozódni kezdett az udvaron, aminek az lett a következménye, hogy mire felért a létrán a szénapadlásra, előle a katonák mind egy szálaj élszökösötek.

Hej ha az egerek is így megijedtek volna tőle!

Kora hajnalban uttrakésem állott a szárad, vadonulaj paradés ruhában. Királygyakorlatra ilyenbe kell öltözni a katonának. Kapitány ur sorba megvizsgálta a legnégyeket: tiszta-e, rendben van-e mindenki, nem hiányzik-e a borjúból valami, amit előirt a reglama?

Bizonyosan azt hitte, hogy a király a csatatűzben is a bakancsokat, meg a borjúkat fogja vizsgálni.

Néhány órai mars után megfordultak előtűnk és oldal, mellettünk a dombokon a tüzésérgy ágyai. Megkezdődött az ütközet. Lovasság, tüzésérgy szedítő sebes iramban vágatott előre. A gyalogság futólépésben,

fejlődő csatavonalban, egy perc alatt 100 meg 100 ágyu dörgött, ezer meg ezer fegyver ropogott.

Három zászlóalj az ezrednek rögtön tűzbe ment, oda hol legnagyobb volt a puskaropogás. Egy zászlóalj, a miénk jóval hátrább, a balszárnyon tartalékba maradt. Örnagy ur Drukovicus valahol elvesztett a nágy kavarodásban és így kapitány ur Komorovcsák vette át a zászlóalj kommandót.

Nugodtan pihentünk a zöld fűben, a bokrok között. Vártuk a parancsot az előnyomulásra, Közben azt nézegettük, hogyan nyumul előre az ellenség s hogyan mennek elibe a miénk.

Balra fölünk két-háromszáz méterre, dombfelőn kis erdő terült el. Ennek sarkán egyszerű fenyves egyenruhák csillantak meg a fölkező nap fényében.

— A király! A király! kiáltották a katonák.

Csakugyan a király volt. Lóháton lovassági tábornoki egyenruhában, mögötte állott Kserele. Látszóvön szemlélte a szép hadiállásokat, s közébe-közbe megjégyéseket tett kiseretnek.

Kapitány ur Komorovcsákon lázas iz-

galottság vett erőt. Arca sugárzott a boldogságot, teljesíteni hitte vágyait. Szép szóval figyelmeztette a katonákat, hogy különösen a rohanra jól vigyázzanak, úgy csinálják mint otthon a gyakorlóteremen szokták. Eközben nagy porfelleg támadt az erdő mellett az országúton. Csak úgy dübörgött a vágatató parapák patái alatt a föld. Kapitány ur Komorovcsák arra felé tekintett s rögtön lisztában volt vele, hogy ellenséges lovaság közeledik. Harsány hangon gyorsan frontot kommandírozott s amit a porfellegből kivehetőek voltak a vágatató huszárkörvonalai, gyors tüzet parancsolt.

Irtózatos tüzelés, fűlsikeltő puskaropogás támadt a lovaság azonban csodák csodájára nem jött rohanra, hanem megállott. A királyt figyelmessé tette a nagy tüzelés és előbb a lovaság, majd mi felénk feltekintett látszóvön. Hirtelen letele a tápcsövet, megarkantuzta lovát, sebes vágatva közeledett felénk. Homlokát összenállotta. Szeméből a nemes harag villama cikálokzott: Hol van a kapitány ur? Kérdezte a katonákat magyarul. Mert a király minden ezredét jól ismeri s ha ránez a parolira, már azt is tudja, milyen nyelvű ezredel van dolga.

Imre-féle hórvt községek magyarosítás, alap-kamataiból a magyarnyelv terjesztése körül buzgalomnak megfelelő sikerrel működött Vehofoics Gusztáv tanár, Márkus Károly háromfai, Lengyel Géza vizvári néptanítókat 50-50 korona jutalmadjiban valamint a magyarnyelv elsajátításában kitűnt tanulókat és pedig Háromfa községben 6. Tarany községben 6. Belávar községben 6. Heresznye községben 6. Vizvár községben 6. — összesen 30 tanuló — 3-3 korona jutalmadjiban részesítette. — mely dijak kiosztásával a nagyatádi falgazbiró bíza meg.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Tamás József helybeli hentesmester f. hó 3-án összevezetvél élete párjával és bujában marólugot ivott, hogy véget vessen zaklatott életének. A marólug hatolt is, Tamás nagyon rosszul lett, de gyors orvosi segítség és felésegének gondos ápolása folytán felépült.

— **Mezel tíz Felsősegesden.** F. hó 3-án gróf Széchényi Bertalan felsőbogatí majorja mellett tizenegy hold buzatermése vált lángokká, általános ijedséget okozva. A tüzet az aratógépen dolgozó munkások vigyázatlansága okozta. — A tizenegy hold buza rövid három perc alatt elégett és csak az volt a szerencse, hogy a szél irányt változtatott, különben az egész buzatábla kb. 100 hold elégett volna.

— **Szélhámosok áldozata.** Folyó hó 2-án Halmos Imre gesztí földbirtokoshoz két utazónak látszó egyn azon úriág állítolt be, hogy ók egy késmárki nagyobb állít utazói lévén, a czégnék náluk volt vagyonnából megelőző napon egjukék 2200 koronát elkártyáztot, miért is hogy állásukban vesztélyeztetve ne legyenek, — hogy az elkártyáztot összeget rövid idő alatt pótolhassák, a rendelkezésük alatt álló igen finom vászon és damassz fehérméni lehető legjutányosb árban eladni kéntjenek. Ezek folytán a megvetérel felajánlott czikkéből — melynek eredeti értékét 400-500 koronában állapították meg, Halmos Imre 4 vég vásznat és 2 tuczat zsebkendőt vásárolt tőlük 180 kor. értékben, mely vétélygylét után nevezett vigécek kijelentették, hogy még egy nagyobb szabású szállítmánnal pár óra lefolyása alatt ismételen eladási czélzattal megjelenni fognak, mit azonban nem tettek: Káros utánjárása folytán szakértői becsü alapján megállapítottolt, hogy a vásárolt vászon értéke méterenkint

Kapitány ur Komorovcsák jól hallotta, hogy a király ó utána tudakozódik. Akart is indulni feléje, de nem tudott helyből megmozdulni. Ugy állt ott egy helybén, mintha megkövesedett volna. Tudta már, mi történt vele, hogy micsoda rettenetes tévedésnek lett áldozata.

A király odalovagolt s szemrehányólag szóltott hozzá:

— Az istenért mit tett-ön, kapitány ur? Halomra lövette saját lovasságát. Gyönyörű dolog, mondhatom, nem is fogom elfelejteni.

Ezzel elvágtatott kísérletével.

Kapitány ur Komorovcsák még sokáig ott állott azon a helyen. Ajka remegett, könnyje kicsordult. Egyre csak azt hajtogatta:

Vége, mindennek vége!
Igaz volt.

A gyakorlatok után mindjárt nyugdíjaztak.

Igy ment penzióba Komorovcsák kapitány.

60 fill., mely szerint a szélhámosok vevőt 100 koronával csalták meg. A nagyerdemi közönséget tehát figyelmeztetik, hogy az ilyen hasonló égyének által magukat becsapni ne engedjék.

— **Drávába fult.** Vizvár község határában a Dráva partján mult hó 20-án egy ismeretlen férfi hullát találtak, a bírói szemle ainkalmával megállapítottolt, hogy az illeto baleset folytán fult a vízbe s a vízben jó ideig volt hullája, személye ismeretlen volt és csak most derítette ki a csendőrség hosszas nyomozás folytán, hogy az illeto: Kolár György 17 éves gotál községi (Horvátország) illetőségű egyn volt.

DAL A MOZIRÓL.

Hej barátom jó világ lesz nálunk
Már ezután mindeneste a Moziba járunk,
Jön egy Mozi de még a javából
A sátorra fényben uszó mámor.

Saját gőzgép, villany berendezés
A sok fénytől úgy nézki, hogy mesés,
Amik megjön türelemmel várunk
De azután minden este a Moziba járunk.

Kliger I.

villanyszínház tulajdonosa.

— **Meghívó.** A Magyarországi Munkások Rókkant és Nyugdíjgyulete Barcs 158. számú főköpntára saját különalppja javára, 1908. július hó 12-én, vasárnap, a somogy-tárnóczi vendéglő kerthelyiségében tekever-enyngel, virágvásárral és confetticsatával egybekötött zártkörü nyári táncmulatságot rendez. Belépő-díj: személgépy 80 fill., családjegy 1- K 60 fill. A rendezőség felkéri a részvevőeket, hogy 12-én d. u. 1 órakor a Dobaj-féle vendéglőben jelenjenek meg, homnan a kivonulás zászló alatt törjenik. Akik kocsin óhajtanak men, azoknak 9 kocsi al rendelkezőkre, csekély díjazás mellett — A mulatság iránt rendkívül nagy az érdeklődés.

— **Tilos a dohányszás.** Zalamegye szabályrendeletiel tiltította a 15 éven alól levő gyermekek a dohányszástól. Sőt a szabályrendelet megtilta azt is, hogy gyermekeknek dohányszó eszközt dohányt, vagy gyufát eladjának. Aki ezt a tilalmat megszegti 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. E tekintetben a szülők és gyámok tartoznak felügyelni és ha mulasztást követnek el, szintén büntetendők. Ilyen szabályrendelet bizony nálunk is helyén volna, mert már az elemi iskolások körében is erősen hódít a cigarettá, jobbára a szülők nemtoródómsága miatt.

— **Diszes és értékes albumot** ad ajándéka minden évben előfizetőinek a „Budapest”. A mult évi karácsonyra küldött diszalbum, melyet a „Budapest” 30 éves fenállása alkalmából adott az előfizetőknek, egy szenzációs irodalmi esemény volt, ezrével jöttek a hálaíratok sok ezer új előfizető sorakozott a „Budapest” zászlója alá. Ezt a gyönyörű albumot még most is megkírdí előfizetőknek, akik legalább negyedévre rendelik meg a lapot és 80 fillért postaköltségre béküdenek. De készül már az új karácsonyi album is, mely még diszebb és érdekesebb lesz, mint az előbbi. Ezt is megkapja ingyen a „Budapest” minden állandó előfizetője Tudvalevőleg a „Budapest” most vezérszerzetet visz a politikában. Habár független a kormánytól és pártoktól, megvannak azokkal az összeköttetési és első kézből, leggyorsabban kapja a legérdekesebb híreket. Irodalmi fovatja is elsórangú, szóval a legdrágább lapok színvonalán áll, bár azoknál sokkal olcsóbb. Előfizetési ára

évenként 9 korona. Mutatványszámot kívánatra készséggel küld a „Budapest” kiadóhivatala Budapestben, IV., Sarkantúys utca 3.

Fürdő vendég hála!

Nagyatádi ártézáról zenjen a dícsének,
Hogy a gyógyviz legyen első, ne pedig a ménék.
A betegek messziről is bátran jöhessenek
És azután meggyógyulva haza melessenek!

Lássuk csak a gyógyviz mellett, mi minden [hapható?]

A reuma és a köszvény miként pusztítható?...
A gyógyfürdő épülete, a főtéren pompáz,
Denne élvezs a reuma, csusz, köszvény és [hagymáz.

Jeles orvos igazgatja a fürdő intézétel,
Több jeles orvos is fogad fürdő betéget.
Két szép gyógytár is ott díszlik a főtéren tulrul
Az égyének neve is Árpád madár, „Turul”!

A szép fürdő előtt van a város arnyos parkja,
A város azt üdülésre szépen tisztán tartja.
A parkon túl a szentegyház tornyanyúl az égnek,
Mindenhőföz ott száll imánk s zeng a hála ének.

Ittan oldalon a Korona nagyszálló pompázik,
On a vendég jutányosan még télen sem sazik!
Gazdag, szives magyar nép a város polgársága
És mint jარას székhehlyek van sok hatóság.

Égőtt állami iskolája a főtéren lehint,
Éltötte a Koszuth szobor hazfjáságra int.
A vasut állomás felé a mentelep jékszik,
És intézmény hasznát inkább vidékiek veszik.

Van két gyára is és ad munkát a szegényeb- [béknek,

Nagyatád így helyettje lesz mindig az égyének.
Legyen tehát mindig böven gyógy, ártézi vize,
És jussón é a világban a gyógyhatás híre.
Nagyatád, 1908 évi július hó 1-én.

Felolós szerkesztő:

Dr. NEUBAUER FERENC.

Nyilttér.*

Folyó hó 5-én vasánap délután 4 és 6 óra között Kertész ur kávéháza billiárd terméből valaki hihetleg tévedésből egy barna felső kabátot elvitt, kéretik azt visszszakúdeni vagy vinni sziveskedjen.
Simonát, 1908. július hó.

Modrovics Nándor.

* E rövabon közlöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Hirdetmény.

A nagyatádi nyilvánosjogy eggesületi polgári leányiskolába az 1908. 1909. tanévi beiratások folyó évi **szepember hó 7-én, 8-án és 9-én** lesznek.

A beiratáshoz szükséges:

1. Az elemi iskola IV. osztályáról szóló bizonyítvány.
  2. Ujraoltási bizonyítvány.
  3. Születési bizonyítvány.
- Tandj a helyben és közvetlen környéken lakó tanulók részére az

I. osztályban évi 60 korona; a többi osztályokban évi 100 korona. A vidéken lakók részére az I. osztályban évi 30 korona, a többi osztályokban évi 50 korona.

Az iskolának nyilvánossági joga lévén, bizonyítványai államérvényesek.

A vidék egészséges, az ellátás olcsó.

Nagyatád, 1908 június/10.

A polgári leányiskola igazgatósága.

ELADÓ HÁZHELYEK.

Nagyatádon a Széchenyi-tér 23. számú Záborszky-féle háznak Kossuth-utczára néző kitűnő forgalmi ponton levő üres felkei egészben vagy részben eladók.

Értekezni lehet:

Benyák Jánosnál
Nagyatádon.

Hirdetések jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban.

Egy jó házból való fiu könyvnyomdában tanulól felvétetik.

! Házeladás !

A zrinyi-utcza 328. sz. ház melléképülettel és nagy kertel jutányos áron **eladó.**

Az érdeklődők **Benyák Jánosnál bővebb felvilágosítást nyernek.**

MELLER SÁNDOR
fodrász
NAGYATÁDON.

Van szerencsém a n. é. hölgyvilág b. tudására hozni, egy évig Berlinben szerzett szakismeretem azon szerencsés helyzetbe juttattak, hogy a hajmunka terén a legmesszebb menő kívánalmakat kielégíthetem.

Ugymint hajfonat, frizzeta, einlag természetes hajból, térfi paróka, emlékek hajesokor művészies kivitelben.

Kegyes pártfogásukat kérve tisztelettel

MELLER SÁNDOR.

(Diszkrét kiszolgálás.)

CZERKON IMRE URI ÉS NŐI CIPÉSZ + KÉSZ CIPŐ RAKTÁRA **NAGYATÁD.**

A pécsi országos kiállítás-on elismerő oklevéllel kitüntetve.

AJÁNLJA saját készítményű lábeliit a legjobb és legmodernebb kivitelben.

ELVÁLLAL hibás és fájós lábakra mérték szerint minden alaku cipők elkészítését.

RAKTÁRON TART: Uri, női és gyermek kész árut egyszerűit a legfinomabb kivitelig.

Rendelések és javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

A pécsi országos kiállítás-on elismerő oklevéllel kitüntetve.

Jegyzői nyomtatványok nagyraktára.

KÖNYVNYOMDA.
KÖNYVKÖTÉSZET.

BENYÁK JÁNOS
NAGYATÁD.

KÖNYV.- PAPIR.- IRÓ-
ÉS RAJZSZER
KERESKEDEÉS.

RAKTÁRON TARTOK:

Imakönyveket egyszerű és finom kivitelben. Üzleti, jegyzet és zsebkönyveket. Író, fogalmi, titatós és ívlevélpapírt.

Rajzpapírt és kartont egész ivekben és felvágva.

Egyszerű és finom dobozlevélpapírt fényképalbum emlékkönyv stb. nagy választékban, nemkülönbén mindennemű írókészletek és rajzszerkeket.

ELVÁLLALOK:

Gazdasági, ügyvédi és pénzügyi nyomtatványok, művek értesítők, gyászlapok, eljegyzési és esketési meghívók a legizlesebb kivitelben.

Értesítések, körlevelek, levélpapírok, a legdivatosabb báli meghívók, névjegyek szóval mindennemű alaku és kivitelű nyomtatványok pontos és izléses elkészítését jutányos áron.

Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legolcsóbb áron készítettetnek.

Levélpapírok nagy választékban.

Alapított: 1854.

Alapított: 1854.

Rotter Bernát

NAGYATÁDON.

LAKATOS ÉS LÉMEZÁRUGYÁR

A pécsi orsz. kiállításon bronzéremmel kitüntetve.

Magy. királyi lőpor áruda.

Gazdasági és varrógépek gyári raktára.

Horgonyzott acéltüskés kerítés sodrony, sodronyfonatok és sima huzalok,
kerítések czéljaira: „**Hungaria**“ sodronyfonat.

Mindennemű takaréktűzhelyek a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

„Sophia“ és „Cornelia“ permetezők, kénporozók és alkatrészek.

I. kékkő, raffiaháncs.

„Gyémánt acél“ és „Török acél“ kaszák. Kaszakövek. Kaszaverők és Tokmány.

Szab. bácskai ekék és alkatrészek.

Az építkezési idényre

ajánl complete kocsirakományokban, bármely vasutállomásra, vagy helybeli raktárról

I. rendű meszet

(a »Dunántuli Egyesült Mészművek« képviselőjében.)

Portland és román czeementet

hordókban és zsákokban (a »Beocsini Cementgyári Unió r. t.« képviselőjében.)

Valódi aszfalt fedlemez, elszigetelőlemez, kátrányt, karbolineumot stb.

(Biehn János-féle budapesti aszfalt és kátránytermékek gyára képv.)

Épületfát és deszkát minden méretben

(Stájerországi, karintiai és magyar (erdélyi) termékek.)

I. FELSŐMAGYARORSZÁGI FAZSINDELYT.

Épület vasalásokat a legegyszerűbbtől legdiszesebb kivitelig.

Vas gerendák minden méretben.

Gazdasági vetőmagvak (államilag ólomzárólva.)

Legjobb minőségű ojtó szallagok!!

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.
A »NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKORÉNEK« HIVATALOS KOZLÓNVE.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor., félre 4 kor., negyedévre 2 kor., egyes szám ára 20 fillér.
Megjelenik minden csütörtökön.

SZERKESZTIK:
Dr. NEUBAUER FERENC,
SZMODICS SZILÁRD.

Szerkesztőség: Nagyatád, Fűrdő-utca 67. szám.
Kiadóhivatal: Nagyatád, Széchenyi-ter 23. szám.
Az előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivataltól küldendők.

Mezőgazdasági kamarákról.

A magyar gazdátársadalom egy régi s jogos kívánsága lép nemskára a megvalósulás stádiumába, a mezőgazdasági kamarák megalakításával.

Az egyes kereseti ágak érdeképviseleti szervezkedése úgy szociális, mint individuális szempontból feltette szükséges. A vezető körök már az ötvenes évek elején belátták, hogy a kereskedő, iparos és mezőgazdák osztályának szervezése a nyugati minták alapján egy eminens gazdaságpolitikai szükség.

Minél szélesebb rétegben vonjuk be az államatagokat a nagyfontosságú állami és gazdasági kérdések intézésébe, a népréteg minél nagyobb számának biztosítunk, nyilatkozási jogot, annál előbbre viszszük kulturánkat.

Hazánk első kereskedelmi minisztere már fölvette programjába a társadalom három nagy produktív osztályának szervezését.

Azonban a zavaros politikai viszonyok folytán csupán az 1868. VI. t. cikkben tudták megalakítani a kereskedelmi és iparkamarákat. Ez intézmény széles kiterjedési munkakörét fényesen oldja meg s a magyar kereskedő és iparosvilág lépten-

nyomon élvezheti hiánypótló munkásságát.

A gazdátársadalom szervezése ismét lekerült a napirendről, mindaddig, míg a nemrégiben megalakult *Magyar Gazdaszövetség* agilis vezetősége a sajtóban és a közéletben egyaránt nagy áron és intenzív propagandát nem indított meg. De különösen aktuálissá vált a kérdés 1905. februárjában, mikor is egy nagy fontosságú nyilatkozat járta be az európai sajtót.

Viktor Emanuel olasz király ugyanis egy lelkes nyilatkozatban hívja fel az európai gazdátársadalmat, hogy *Lubin* Dávid amerikai közgazdasági-író tervei alapján alkossák meg nemzetközi érdeképviseletük céljából az *Európai Internacionális Mezőgazdasági Kamarát*.

Magyarországot különösen érintette a felhívás, mert *Lubin* Dávidnak épen egy hazánkban tartott gazdaságkongresszuson érlelődött meg a nagyfontosságú eszme.

Ekkor már annyira előrehaladott stádiumban volt e kérdés, hogy *Daranyi* Ignác földmivelésügyi miniszter megbízta *Bernád* Istvánt és *Rubinek* Gyulát, e két kiváló gazdát, a mezőgazdasági kamaráknak szervezéséről szóló törvényjavaslat tervezetének megalkotásával. Az elmúlt héten megtartott parádi kong-

resszuson hozták nyilvánosságra a törvényjavaslatot, melynek célja hármas: kezdeményező és véleményező, végrehajtó és ellenőrző, végül társadalmi és agitatorius.

Az egyes kamarák a szükséghez képest lesznek feállítva, mindenkor az *OMGE* meghallgatásával. Élükön áll majd a Budapesten székelő országos kamara.

Működési körük egyes kerületekre terjed ki s hivatásuk a mező-és erdőgazdaság viszonyait figyelemmel kísérik, a szükséghez képest törvényhozási, kormányzati, törvényhatósági intézkedéseket kezdeményeznek, illetve a létező törvények és rendeletek végrehajtását sürgetni s amennyiben hatósági jogkörrel ruházták fel, megbízatási körükben eljárni.

Kötelességük a működő gazdasági egyesületek; gazdakörök, mezőgazdasági munkáskörök és szakszervezetek alapszabályszerű működése felett ellenőrzést gyakorolni s azokat nyilvántartani.

Feladatuk továbbá a gazdakörök és szöveteikkel eszme istápolása és terjesztése, tanfolyamok, munkásképző előadások rendezése, szakkönyvek és folyóiratok kiadása, vásárok, kiállítások szervezése, az ellentétek elsimításán mint választott bíróság szerepelni, statisztikai anyagot gyűj-

Nagyatádi Hirlap tárcája.

Havranék főhadnagy.

Ira: Prém József.

A tiszturak már élvezték az ebédet s vidáman szivaroztak a füstös kintinban. Az elmés Havranék főhadnagy ki csak törte a magyar szót, kedveskedve próbált szépeket mondani Horváthné asszonynak a szép kintinoshénak. Fialat özvegy volt a gazdáné, de már nem gyászolta az urát. Különbén akkor sem hagyta el jó kedve, amikor még talpig feketében járt. Az olyan asszony, mint ő, jól tudja, hogy mit követel az üzlet. Vidám képet, derült szót, jóízű nevést a jó borhoz, meg jó ételhez.

— Az isten is korcsmárosnának teremtette!

— Ez a bölcs kijelentés az ezredes ur szájából hangzott el, aki maga sűrűn megfordult a kintinban egy-egy pohárka-valódi szilvőcigurma s a mig nézte pajzán Horváthné: mindig mohóbban szítja elmaradhatatlan virginiját.

— Olyan is volt a menyecske arca, mint a piruló ősi barack, hamvas és bársnyagos, amikor nyugodt volt, de azután pi-

pacs-piros, amikor pörlekedett vagy valami tolakodást erőlyesen elhárított. Mihelyt észlelt, a szemel önkénytelenül mosolyra vilantak. És megcsillant két fehér fogsora, szép metszésű, nem éppen vékony, de annál kívánatosabb ajkai közül. S a hangjában olyan áde frissesség vibrált, mint mikor a csudálközö, vagy meglebet gyermek beszél. Valami sok műveltség nem szorult bele ebbe a puha formájú kecses asszonyszemélybe, szókimondó is volt, de minden szava nyomonan vidámság támadt s olyan jókat mondott, hogy a tiszt urak nem győzték hallgatni.

No már Havranék főhadnagy az itélet, napját is elhallgata volna. Tisztársai kezdetben csufolkodtak vele:

— Lám hogy bele veszködöl a Havranék ehbe a korcsmárosnéba? Ugyan mi céja vele?

— Cél? Hát nem hiallotátok? A menyecske kukkot sem tudtást mint a hazai nyelvét...

— Már ez igaz, hogy edesen beszél!

— Nos és a Havranék társalgás mód-szerével tanult tőle.

— Vagy úgy? Furfangos ez a Morva!

— Még megérjük, hogy vad magyarrá gurgurta magát. Hehehe!

— S egy nap a Kosuth-nótát huzajta, meg enéik!

— Duettben... Itt a kintinban!...

— A Havranék és Horváthné! Hahaha!

Csak úgy-harsogott a kaca és visszhangzott bele a füstös étterem.

Ezalatt kánn, a sőténésben javában udvarolt a főhadnagy, aki már előb kismoplygott a menyecske után. A nevetésre vissza tértek a terembe. Havranék már jócskán ivott s most neki buzdult. A legvakmerőbb nyelv-menületekre vetemedett és nem törődött vele, mint csettlik-bottlik s tőri kerébe a szép magyar szót. Amellett olyan szelid becületés tekintettel nézte Horváthné, hogy az meg sem haragudhatott! hanem szívesen nevetgelt minden mondasra, mert mindenkép fura volt a morva tiszt ur széplevése. Mintha mégis tetszel volna ne ez a jóindulat. Annál bántóbban kacagtak a hadiak s az egyik kapitány végre oda-szólt Havranéknek:

— Hadd el már Ottó! Mit bolondított ezt a becületés özvegyet?

A figyelemzetésre Horváthné megrezent, a vér felszökött arcába, egész a hátalékáig, aztán folkapott néhánny asztalken-

374 júni 16

teni s végül a munkaközvetítést előmozdítani.

A kamara tagjai kinevezettek és választottak. Az utóbbiak különösen a közvélemény kifejezésére, határozatok és memorandumok alkotására hivatottak, míg a kinevezetteknek inkább a már kifejlett funkciók végrehajtása a feladatuk. A tagok összessége közzületést alkot, mely évenként legalább egyszer összeül, a szükséghez képest bizottságot küld ki és szakosztályokat szervez.

A kiadások fedezésére, a nyugtandó államsegélyen kívül, ha az elegendő nem lenne, joga van a kamarának illetéket szedni. Ez illetéket mindenkor a tagok kikerekített katasztrális tiszta jövedelme arányában vetik ki.

A tagsági jogosultság a magyar állam polgársághoz, harminc éves korhoz s bizonyos vagyonbíráshoz van kötve. A földbirtok minimumának megállapítása az alapszabályok feladata, mely meg kell állapítsa azt az illető birtok jövedelme megíté- e az érdekeltsg legkisebb fokát.

E tagokon kívül választ még minden kamara saját belátása szerint bizonyos számú szakférfit, kik a mezőgazdasági gyakorlati vagy elméleti terén kiütköztek.

Ezekben ismertettük vázlatosan a törvényjavaslatot. Hogy mennyire szükségesünk van rá, azt bizonyítja az, hogy a gazdaosztállyal egyfontosságú kereskedő és iparos osztályunk már egy felszázadra visszatekintő hasonló intézménye van.

De ezen lokális szükségesség mellett ott áll az elmélet is. A társadalmi gazdaságtan vizsgálva a nemzetfenntartó közép birtokos osztály standard olife-át, arra a konkluzióra jutott, hogy ez osztály a szervezetenlenség folytán mindenütt fokozódó hanyatlásban szenved. Miatán pedig a különben classe stérite-re a nemzeti állammal nagy

szüksége van, annak megerősítése első- és messzemenő kötelesség.

S valóban az összes államok siettek, hogy a szervezkedés munkáját befejezve az érdekképviseletre alkalmas intézményt alkossanak. Hazánkban is a megvalósulás stádiumába lépett e kérdés s a legnagyobb valószínűség szerint már a legközelebbi jövőben érezzük a mezőgazdasági kamarák jótéményeit.

Azon jótéményeket, melyek eredményeképpen elsősorban a társadalom gazdagsága fog jelentkezni s megvalósul a magantulajdon megerősítése, amely *Lemaître* szerint egymást támogatva fog haladni.

— *hn.* —

Heti piacunk kihelyezéséhez.

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becses lapja-ak legutóbbi számában a képviselői testület gyűléséről szóló közleményre legyen szabad következőkben válaszolni.

A képviselőtestületi gyűlésről irt közleménynek bevezető részében olvassom az Ön jóakaratu figyelmeztetését, mely benünket egymás megbecsülésére, higgadságra, az ütköző pontok kerülésére figyelmeztet. Helyes! Nézelem szerint szerkesztő ur a közérdeknek tenne szolgálatot ha tán úgy állítaná fel szíves és jó indulatú figyelmeztetését, hogy mindnyájunknak az ütköző pontok felállítását ép a közérdek szempontjából kerülünk kell, mert addig amíg ütköző pontok lesznek felállítva, lesznek szenvedemes felszólátások és támadások is, addig amíg lesz támadó, lesz védekező is.

De nézzük, hogy mire is jó a heti-vásár kihelyezése?

— Azt mindenki elismerte, hogy a nagyközönség fontos érdeke az, hogy a heti-vásár a mostani helyen ahol már évtizedek óta tartatik, tartassék meg a jövőben is, mert ugy a vidékről jövő eladók, mint a

helybeli bevásárlók részére ez a legalkalmasabb hely, hol az eladást és vételt legkényelmesebben és leggyorsabban eszközölheti, (közül kérem a kosaras plac is.) Míg az esetre ha heti vásárunk ki lenne helyezve, kénytelen lenne a vidékről jövő eladó a vásáron kívül vesztegelní mindaddig míg áruját el nem adta, már pedig ha dél felé vagy még későbbben eladott, nem mindenkor vehet magának polgár nemben annyi időt, hogy a vásárra bejőjön és itt szükségletét, meg vehesse, siet haza (mert nagy a dolog idő.) Másrészt arra is számít, hogy azt a kis holmit mit még venni kellene, majd meg veszi vagy otthon, avagy az országos vásáron, hisz jövő héten lesz itt is ott is vásár. Hogy aztán azon a vásáron a fölünk kívándorolt pénzen Atádi iparos vagy kereskedőtől veszi-e meg szükségletét, az nagyon, de nagyon kérdéses.

Igen tisztelt Szerkesztő ur! Azt hiszem, hogy ismeri ugy öszféle amikor heles eső jön, hogy milyen kis tavak és sárterepkződik a vásár terület mindenütt (de piacunkon nem.) Tessék most már ide kiballagni a vevő közönségnek és gondoskodni arról is, hogy a megvett elemi cikket ki és mennyiért szállítja házához, mert az a termelő ki 20—25 zsák burgonyát hoz a vásárra; azt 7—8 evőnek eladja, nem fogja azt ugy mint eddig a házhoz szállítani; mert amíg áruját szét osztaná öreg este lenne.

Arról, hogy azoknak az iparos és kereskedőknek kik a heti vásárra eddig 'is sátorral kiállottak, hogy mennyivel kerülne évente többé a ki- és be fuvarozás, ami bizonyára tekintélyes összegét lenne ki, ne is szőljünk.

De nézzük egy percre a város képét is, hisz meg élénken emlékeznék rá, hogy abban az időben amidőn országos vásárunk a dóbrógi ut mellett volt meg a tarta vásár napján ha idegen ember tévedt községünkbe és nem tudta azt, hogy ma itt országos vásár van, akkor azt hitte, hogy ennek a községnek lakosága, valahol Amerikába jár, oly néptelen volt a város.

Mi a vásárból mást nem láttunk mint az átvonulást, forgalom e napon teljesen ki

dót, mintha csupán azért jött volna be és kisorsra a söntésbe.

— Most a tisztek rátámadtak Havranekre, aki nem győzött védekezni a tréfás incselkedés ellen.

— Hát megtanított már szerelmet valótani?

— Eh, léhák és irigyeek vagytok!

Nemsokára el is hagyta társát a főhadnagy ur.

— Hajnalban ki kell rukkolanóm! Visszem az unjoncaimat jó éjt!

II.

S a mikor másnap elmasiroztatta zászlóját a szép Horváthné ablakjai alatt: édes örömmel szívében gondolt arra az ágyra ott a háloszobában, annak fehér párnáira, amilyenek a menyecske most pihen, tán épen róla álmodva... Vajjon ugy van-e? És sóhajtva ment tovább katonával.

Alig győzte várni, hogy dök legyen. És folytatta ez előtte való napi ingerkedést, udvarlást. Néhány nap múlva már nemcsak délbén és a vacsora-alatt, hanem villásreggelire és uzsonnára is betért a kántinba. S nem telt bele egy hónap, már a lakásában is tisztelgett az özevegnek.

Amint ennék hire futott, pedig ovatonisz intézte a látogató: a finyásabb tisztekék jónak látták, hogy megbotránkozzanak.

— Mi lesz ebből, csak nem akarja feleségül venni Havranek?

— Na hiszen! — förmedt társaira a gógós Petrovics hadnagy — korsárosnéből főhadnagyné? ... Lehetetlen!

— Lehetetlen!
Ezt a visszhangot az egész társaság adta meg.

Hisz előbb Je kellene köszönnie a rangjáról Havraneknek.

Vagy menjen át a honvédséghez vagy a laodwerhez... Ott még az ilyen lehetőség, legalább a társak eltárik.

S a „közösek” e lenező íjtéletét külön szánalmas mosoly kísérte.

— De hát ha csak egy kis- nő igen, egy kis szeretkezés. Abba meg az asszonyka nem megy bele... Ismerem. Felsültem nála... Pedig hát, csak különb legyen vagyok, mint Havranek. — És Petrovics hadnagy öntelen nézett körül.

— Na! Na! A Havranek is szép szál legény. Az a fekete szem, a fekete bajusz, a sárlú szemöldök... Van „rece”, ebben a fickóban. S az asszony viszonjt szereti.

Majdnem mindennap ismétlődött eféle pletykálás... A világ pedig folytatta futását... Az unjoncokt tovább nyaklevesezték... És Havranek erősen haladt a magyar nyelvben...

III.

Egy este az elbizakodott Petrovics hadnagy új kérdést velet fel:

Tudjátok-e kicsoda Havranek atyja? Hehehe! Most tudom, honnan a nagy rokonszenv!

— Nos? Nos?

— Hát az öreg Havranek — vendéglős.

— Ah!

— Igen, jó módú... voltam is az éterbmenem Olnücs városában. Mondhatom, jól főz és a söre íható.

Halk nevetés támadt. A tiszt urak, kik majdnem mind irigyelték Havraneket, hogy célt ér a menyecskenél, nekihevültek: Zsák hát megtalálta a feljárt!

— Zsák? No ebben az esetben a pénzess zsák nem Havranek, hanem Horváthné. Tudjátok-e, hogy az öreg Havranek kitagadta a fiát?

— Ne mond! És „miért”?

— Valahogyan rájött, hogy nem is a fia.

veszett, már pedig szerény véleményem az, hogy az esetre ha a hetivásár kihelyeztetnék, a forgalom a piacérről el terelődik, ez magával vonja a piactéri ingatlanok értékenek csökkenését is.

Ez pedig az uradalomnak érdeke ép úgy nem lehet, mint az, hogy az iparos és kereskedő osztály avagy a földművelő osztály jövődelméi csökkenjen, mert ugy a földművelés, mint iparos- és kereskedő igen jó adó alany és ha ezek az adó alapnyok csökkennek ugy valószínű, hogy az uradalom adója (pót- adót érve) emelkedni fog.

Szerény véleményem szerint legerősebben ép az iparos- és kereskedő osztály és a vendéglősök károsodának a kihelyezés által, a nagy közönség bevásárlása pedig meg lenne néhezítve és drágítva, szóval a kihelyezés káros hatását igen csekély kivétellel éreznék mindenki.

Igen tisztelt Szerkesztő ur! Még folytathatnám, sokat, nagyon sokat lehetne még írni erről a kérdéssel de nem teszem, a vásárok mikénti elhelyezése, kivitelezése avagy behozatalával már több ízben lett közösgünk lakossága igaztva, míg végre néhány évvel ezelőt a dolog annyira rendezőtt, hogy kielégítette egy a nagyközönség mind iparos és kereskedőink érdekeit.

A heti vásár kihelyezésével érdekeinket sértve látjuk, nem veheti tehát senki zokon tölünk azt, ha ennek védelmére kelünk. Közösgünk utolsó 8-10 év- alatt rohamosan fejlődött, ez a fejlődés terhekkel, rőt reánk, kötelezettségünknek eleget akarunk tenni, de mindezt csak úgy- tehetjük meg, ha a mi érdekeink is védve lesznek legalább is annyira, hogy hasonló dolgok által meg- élhetetünk ne legyen károsan befolyásolva.

Tegye tehát a közérdek előtt mindenki félre magán érdekét erre is sziveskedjen tek. Szerkesztő ur mindnyájunk figyelmét felhívni és ha ez a felhívás megisziveltük, hiszem hogy a hetivásár maradt ott ahol eddig is volt.

Nagyrabecsülésem kifejezése után maradó Nagyatádon 1908. július 12-én Teki etetes szerkesztő urnak igaz tisztelője
Steiner Miksa.

Chernel Gyula.

A hivatalos lap pénteki száma közölte, hogy ő felsége a király Chernel Gyulát, kerületünk országgyűlési képviselőjét a magyar országgyűlés felső házának tagjává nevezte ki.

Senki sem üdvözölheti melegebben ezen kitüntetésé alkalmából, mint az ő nagyatádi választókerületének hozzá oly melegen ragaszkodó választóközönsége.

Nehéz időkben ismertük meg szigorú elvhűségét és tantoríthatatlan hazafiasságát, melyekért nem állott áthatatosan habca léni oly időben, midőn a 48-as függetlenségünk még kevés híve volt s lenézésben volt részük azoknak, kik Kossuth zászlaja mellett lelkesen kitartottak.

Ezek a nehéz küzdelmek, lelkes diadalok, melyeket az ő zászlaja alatt vívott meg választókerületünk közönsége oly benső érzelmi kapcsolatot alkot közte és Chernel Gyula között, melyet a mostani dicsőséges szétválás is bizonyára nem fog megtántorítani.

Hazafiás vezérünket els sorban benne fogjuk látni ezután is.

Mert oly férfiu, ki önérzetesebben, hűbben és odaadóbban nyilatkoztat nálánál hazafiás nézetünket, nem találhatunk. Nem tartozott soha a turbulens, nagyhangú és demagóg elemekhez törvényhozásunknak. Uri nyugalommal, mérsékletes szilárdsággal érvényesítette nézeteit, de soha, egy lépésben sem engedett jó megfontolt magyar középosztálybeli nézeteitől, szögére soha nem akasztott semmit és a nagy küzdelmek idején, nyílt, tisztá, de anyagilag és szellemileg sziklaszilárd elvhűségével legerősebb bástyája volt minden igaz hazafiás mozgalomnak.

És most a királyi kitüntetés talán éppen őt azért érte, mert ő lesz

legméltóbb tolmácsa pártja elveinek a társadalom kiválasztottjának gyűlekezetében, anyagi és szellemi erejénél és jellemének szilárdságánál és tisztaságánál fogva. Mindenesetre olyan férfiu é, kiben megvan mind- ama feltétel, mellyel egykor förendi házi jogaikat főuraink ősei megszerzték.

Örömmel üdvözöljük tehát az érdemes kitüntetéshez! Mert bár egyrészt elveszülünk benne kerületünk közkedvelt képviselőjét, de örvendünk, hogy hozzá való törhetetlen ragaszkodásunk helyességét oly szépen igazolta az egész ország feletl örökdő hatalom, másrészt tudjuk, hogy járásunk nem vesztí ott még el förendi kinevezése folytán s bizony számíthatunk ezután is minden igaz ügyben hazafiás közreműködésére.

— r. —

HIREK.

Választó gyűlés. Chernel Gyula, országgyűlési képviselőnk förendi házi taggá nevezetvén ki, rögtön megindult a mozgalom. Kőza hankor után a fővárosi újságok Tallian Ándor főszerkesztő, aztán felső Szabó István csokonyai kisbirtokos emlitették jelöltképen. A kerület függetlenségi és 48-as pártja azonban még nem határozott s döntés végett f. hó 19-ére hívta össze a választópolgárokat gróf Széchényi Aladár elnök. A kibocsátott felhívás következőleg szö: Polgártársak! Chernel Gyula ur, a nagyatádi választó kerületi orsz. gyűl. képviselője ő felsége által förendiházi taggá nevezetvén ki, ezen választó kerület mandátumáról lemondott. Fölkérem a kerület t. választó polgárait, hogy megválasztandó képviselő kijelölése végett f. hó 19-én délután 4 órakor Nagyatádon a «Korona» ven-

— Nem a fia? Ez az Ottó? De hát...
— Csitt!... Elég az hozzá, hogy az öreg Havranek is valamikor kántinós volt.

— És szép volt a felesége...

— Ahá!

— Aztán oda is tiszték jártak...
Njalka Petrovics hadnagyk és még veszedelmesebb Havranek főhadnagyk...

— Érijük!... Hehehe!

— És az öreg csak most jött rá?

— Többet nem mondom!

— De hát a menegcske? — az ittenit, a mostanit értem. Sok a pénze? He? Te mindent tudsz... Erdeklődtek is...

Petrovics hadnagy csakugyan mindent tudott. Azt is, hogy Tata mellett nagy szőlői vannak az özvegynek... Sok, sok hektoliter óbora, finom, söt legfinomabb rizlingje a komáromi bincéjében... Három házs is van, igaz, csak földszintek, de hát miért volna többnél több ezer forintja a takarékpénztárban... Aztán részáljaldonosa p sörözőnek is... Ugy-ám! Mind- ozt örökölte a gyermektelen özvegy, de magának is szépen volt, hisz a sörgyár az apját is gazdaggá tette.

A tiszt urak szájtátva hallgatták a leleplezéseket.

— Héj már szerencsés fickó ez a Havranek! Jól teszi ha leteszi a kadját. Itt hagyja ezt a kucióra szorul-e cifra ngomorsugatot és fényes civilpályát kezd...

— Meg aztán szerény kölcsönöket ad a régi pajtisainak...

Az egyik tiszt mégis megbotránkozott a tréfallozáson.

— No hát akkor nincs is katonáver abban a Havranekben! Nincs ha mondom! A ki leteszi a kadját, hátelen lesz a zászlajához, a császárjához az nem is születtek katoná! Háiba gyanusították az anyját: az az asszony nem csalta meg az urát. Sohse katonatisztre rá nem nézett... és a mi Havranek főhadnagyk — ha csakugyan leveti csilagos kabátját — nem tisztelhet megst apjának, mint az öreg Havranek korcsmáros!

Dühösen vágja ki és rögtön ott is hagyja a kántint.

— Az a kérdés, hasonlít-e Ottó az olmitzi öreg Havranekhez? Most beszélj, Petrovits!

— Na hát egy cseppet se!

IV.

Már napok óta hiába várták a tiszték, hogy a sokat emlegetett „völegény” mint csufolni keztek, megjelenjen köztük. Horvát né is, mintha rátaróbb lenne, alig-néz be egy pillanatra az étterembe. Arról pedig kezd le mondani, hogy szokott nyájsságot tovább is pazarolja a tiszt urakra.

Különösen Petrovits hadnagyk kerülte a tekintete. Föllázadt, ha esszébe jutott, hogy valamikor odáig elgyengült és még csak az alkalmat is elengedte jónni, hogy visszautasítsa a tolaokdó hadit.

Szemlesítve boldogan osztogatta parancsait Horvát né... Olyan ártatlan szelid arcot vágott a pénzes korcsmárosné, mint a memmasszonyok szoktak...

És még az nap este meghallgatta Havranek főhadnagyk a kit az óbor elerzékenyített és rettenetes őszinte kezdett lenni... És ropogtatta mulatságosan a magyar szót:

— Imádok téged Gizellám! Most már muszáj hallgatni engem... tesznek neked vallomás... légy engem feleség!

A szép asszony az egyszer elfelejtett mosologni. Komolyan, hűségesen nézett

deglő kerthelyiségében tartandó értekezleten pártkülönbség nélkül s minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. Nagyatádon, 1908. július 12-én gróf. Széchenyi Aladár a nagyatádi választókerület 1848-as függ. pártjának elnöke.

Áthelyezés. Somogyvármegye főispánja dr. Hermann Antal a nagyatádi járási fősztábgaborsághoz beosztotti közigazgatási gyakorlatot a szolgálati érdekekben Kaposvárra helyezte át az alispáni hivatalhoz való beosztással.

A husárok. Községünk képviselőtestülete f. hó 11-én d. u. 4 óra körül ismét gyűlést tartott, hogy az előjáróság jelentése felett határozzon. Az előjáróság ugyanis tárgyalta a mézárásokkal, kik 92 fillérre hajlandóknak nyilatkoztak a marhahús árát leszállítani. Az előjáróság indítványozta, hogy egyelőre fogadják el a közzgyűlés a mézárások ezen ajánlatát s ne kérjen próbavágást. A közzgyűlés az előjáróság javaslatát nagy vita után 12 szóval 11 ellenében elfogadta. Mult számunk közzgyűlési referádjában említettük, hogy pl. Csurgón menüjével olcsóbb a hús mint nálunk. Adataink valóságát bizonyos oldalról kétségbe vonták. Legyen szabad ezzel szemben önmagunkat igazolni s — felmilitve, hogy Felsőseged közseg vasárnapi gyűlése a marhahús árát 60 fillérben, a borhúsét 48 fillérben állapította meg, — ide leollóznia a «Csurgó és Vidéke» vasárnapi számának következő kis hírt: **Olcsó husárok.** IV-ik Henrik francia király arra törekedett, hogy országában meg a legszegényebb embernek is legalább vasárnap egy tyúk följön a fazekába a mézárásaink jóvoltából oda jutottunk mi is, hogy nemcsak vasárnap hanem mindennapra jut egy kis hús a legszegényebb embernek is, s még csak azt sem lehet mondani, hogy olcsó husnak hig a leve, mert miként alkalmunk volt meggyőződni a 72 és 80 fillért kimért borju és marhahús

kifogástalan minőségű. Szokatlanul nagy is most a mézárászek forgalma csak az a félo, hogy nem soká tart a hus olcsósága.

Ménselőjezés. Mint tudósítónk jelenti a helybeli m. kir. mentelep osztályán a ménselőjezés f. évi augusztus hó 4-én fog megtartatni.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Török István helybeli kir. járásbírósigát Tronok a budapesti kir. Kereskedelmi és váltótörvényszékhez helyezte át.

Meghívó. A nagyatádi iparos ifjuság önképző egyesülete vizeki Tallian Andor fősztábgabíró védnöksége alatt az egyesület könyvtára javára folyó évi június hó 19-én Nagyatádon, a «Mátyás Király» vendéglő kerthelyiségében műkedvelői-elődadással egybekötött zárkörű táncmulatsógot tart. Beletétele: az I-só sorokban 1 K 20 f, a többi sorokban 80 f, állóhely 60 f. Kezdetéle pont 8 órakor. Leszállított helyárakkal szinre kerül másodsor közközönségre a «Czigány» énekes népszimni 3 fölönvásna és 1 változásban. Irta: Szilgietzi Ede.

Villámcsapás. A f. hó — 14 délután Nagyatád és vidékén dühöngött égi háborom emberi áldozatot is követelt. Ujkruton, Simongát mellett agyonütötte Magyar János simongáti béres nejét, ki azonnal meghalt. Egy lábodi uton dolgozó kubikosmunkást is érte a villám, de ez az ijedséggel megmenekült.

Tüz. F. hó 10-én d. u. 2 órakor a Taranghoz tartozó Rigópusztán, Gyémánt József berletén ismeretlen okokból kiguglad a cséplőgég és teljesen elégték a farszék. Szerencse, hogy még a cséplés kezdete előtt történt, különben nagy kárt okozhatott volna a gabonakészletben. Így azonban egyéb baj nem történt.

Tolvajlás. Preszlmayer Károly babócsai borbélynál alkalmazásban lévő Heil József borbély-segéd a mult héten reggel elment hazulról, hogy a rendes vendégeket megborítvája. Azonban e helyett fogta magát, felült az épen iuduló vonatra és elment Berenczére, hol Gorócs László borbélynál vállalt munkát. A nagy sietségben szorakozottságból, volt gazdája szerszámaait — 22 K értékben — magávi vitte. Preszlmayer

ezt a jóakaratu tévedést oly rossz néven vette, hogy a reményteljes ifjut följelentette a csendőrségnek, mely Heilt visszakísérte Babócsára, honnan átadta a bíróságnak.

Tüz Ötvöben. F. hó 12-én éjjel Ötvöben br. Berg Ottó bérlo magtára a falusi belső majorban leégett. A tűz oka alighanem gyújtogatás.

Verekedés kaszával. Babócsai tudósítónk írja: Gólya pusztán az eratók, miután a gabona nem volt teljesen érett, f. hó 7-én nem dolgoztak, ehelyett elmentek a korcsmába, hol az ital hatása alatt csakhamar kaszákkal mentek egymásnak és egyik társukat össze szurkálták, hogy élet-halál között szállították haza Udvarhely közsébe.

Tüz Taranyban. F. hó 13-án délelben Tarany közleében meggyulladt az uradalmi erdő s egy körülbelül 12 holdat kitevő erdőszó leégett. A tűz oka ismeretlen.

Országos vásár volt hétfőn. De tekintve a sok helyen dühöngő állatragályokat és az olcsó állatárakat a vásár egyike volt a leggyengébbeknek. Felhajtás volt, de vétel kevés, bár minden mértékben alól kerütek az állatok eladásra. Jellemző még, hogy esső nem volt, de e helyett a legkínulatlanság bőség.

Lapok utcai elárúsítása. Somogyvármegye Alispánja a magyar kivétel. és csomagszállítási R. T. Hirlap osztályának a Nap, a Polgár, Budapest, Kis Újság, «Ejnye be jó» cz. napilapoknak Somogyvármegye területén való utcai elárúsítását engedélyezte a következő feltételekkel: 1. Köteles nevezett folyamodó a naponként megjelent hirlapok utcai elárúsításuk megkezdése előtt az illető járás fősztábgabírájánál bemutatni. 2. A hirlapok utcai árúsításával testileg nyomorékokat, vagy másképp megborítókötaitó külséjű egyéneket vagy iskolatöléseket megbízni nem szabad. 3. Tartozik folyamodó az elárúsításra megbízott egyének neveit ez t. p.-ban nevezett hatóságánál bejelenteni. 4. Az árúsítóknak a hirlapok árán s címén kívül egyébét, az egyes czikkék felírását vagy tartalmát kiküldíteni nem szabad.

Felölő szerkesztő:

Dr. NEUBAUER FERENC.

Hirdetmény.

A nagyatádi nyilvánosjoga egyesületi pályáir leányiskolába az 1908. 1909. tanévi beíratások folyó évi szeptember hó 7-én, 8-án és 9-én lesznek.

- A beíratáshoz szükséges:
1. Az elemi iskola IV. osztályáról szóló bizonyítvány.
  2. Ujraoltási bizonyítvány.
  3. Születési bizonyítvány.
- Tandij a helyben és közvetlen környéken lakó tanulók részére az I. osztályban évi 60 korona; a többi osztályokban évi 100 korona. A vidéki lakók részére az I. osztályban évi 30 korona, a többi osztályokban évi 50 korona.

Az iskolának nyilvánossági joga lévén, bizonyítványai államérvényesek.

A vidék egészséges, az ellátás olcsó.

Nagyatád, 1908 június hó.
A polgári leányiskola igazgatósága.

erre az uniformisba bújtatott, őszinte nagy gyerekre. . . És aggodva rebegte:

— De a katonai pályád?

— Eh, lárfiári! Nem kell már. Mult év óta gyűlölöm enyém kardot: Gyűlöltöm a két csillagokat itt! Szeretnék letépni. . . Jut eszedbe: milyen beteg. . . Itt lekemben betegem jöttem vissza onnan. . . az Olmützből.

— Emlékszem. Jaj, hogy agódtam! Mi történt? Csakugyan kitagadott atyád?

— Atyám? Kitagadott? Ó, megfojt a nagy szegény!

Azt mondja, hogy nem vagyok a fia. . . Megtagadott?

— És miért. Néhány ezer forint adósság miatt! Ezt kellett volna kifizetnie. Nem akarta. . . Mondtam, hogy fejbé lövöm magam. . . Azt mondta, nem bánja! Hát édes apám ilyen ember? Azt felelte rá: «Nem is voltam soha!» És szemembe vágta, hogy vagyok egy fattyú! . . . En Havranek főhadnagy!

— Akkor hát ki az Atyád?

Valami katonatiszt. . . Szerencsétlenül

szerezte őt az anyám. . . Magyar ember volt. . . huszár, mert akkor huszárok voltak Olmützben. . . Mondta apám, azaz ő, az öreg Havranek. Adósság? Hm! Megint adósság? Persze az a kutya magyar vér! Könyelmű, pazarló! . . . Ó milyen szegény volt!

— Akkor Havranek csak a nevét adta?

— És fölneveltetett. . . Katonának adott. . . De nem kell már uniformis! Ledobom! Nem akarok uraskodni. . . Dolgozni akarok. Legyél enyém feleségem!

V.

A kantinban rég más a menyecske. Mások a tiszték, de a pletyka még a régi-ből táplálkozik. Egyik változata szerint Havas (Havranek) Ottó földbírtkos be-be-rándult tatai jószágáról a közeli Komáromba s a nagy fogadóba száll meg szép feleségével, ki már két fiat szült neki. Most már nem is tőri az édes hazai nyelvet s olyan dühös magyar, hogy a vacsora után, éjféltájban maga mellé rendeli az abrics cigány primást s a fülébe huzatja a Kossuth-nótát.

Házeladás.

Nagyatádon a járási takarékszövetkezet közelében, Iskola-utcában a **Valcsics-féle ház eladó.**

Értekezni lehet:
VALCSICS JÓZSEF
asztalosmesternél.

ELADÓ HÁZHELYEK.

Nagyatádon a Széchenyi-tér 23. számú Záborszky-féle háznak Kossuth-utczára néző kitünő forgalmi ponton levő üres telkei egészben vagy részben eladók.

Értekezni lehet:
Benyák Jánosnál
Nagyatádon.

Hirdetések jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban.

! Házeladás!

A zrinyi-utca 328. sz. ház melléképülettel és nagy kertel jutányos áron **eladó.**

Az érdeklődők **Benyák Jánosnál** bővebb felvilágosítást nyernek.

Egy jó házból való fiu **könyvnyomdában tanulól felvétetik.**

MELLER SÁNDOR

fodrász
NAGYATÁDON.

Van szerencsém a n. é. hölgyvilág b. tudomására hozni, egy évig Berlinben szerzett szakmeretem azon szerencsés helyzetbe juttattak, hogy a hajmunka terén, a legmesszebb menő kívánalmakat kielégíthetem.

Ugyminí hajfonat, frizzetta, einlag természetes hajból, férfi paróka, emlékek hajcsokor művészies kivitelben.

Kegyes pártfogásukat kérve

tisztelettel

MELLER SÁNDOR.

(Diszkret vizsgálás.)

CZERKON IMRE NAGYATÁD.

URI ÉS NŐI CIPÉSZ + KÉSZ CIPŐ RAKTÁRA

A pécsi országos kiállításon első-merő oklevéllel kitüntetve.

AJANLJA saját készítményű lábelit a legjobb és legmodernebb kivitelben. ELVÁLLAL hibás és fájós lábakra mérték szerint minden alaku cipők elhészítését.

RAKTÁRON TART: Uri, női és gyermek kész árut egyszerűtől a legfinomabb kivitelig.

Rendelések és javítások gyorsan és pontosan eszközöztetnek.

A pécsi országos kiállításán első-merő oklevéllel kitüntetve.

Jegyzői nyomtatványok nagyraktára.

KÖNYVNYOMDA.
KÖNYVKÖTÉSZET.

BENYÁK JÁNOS

NAGYATÁD.

KÖNYV-, PAPIR-, IRÓ- ÉS RAJZSZER KÉRESKEDÉS.

RAKTÁRON TARTOK:

Imakönyveket egyszerű és finom kivitelben. Üzleti, jegyzet és zsebkönyveket. Író, fogalmi, itató és ívlevélpapírt.

Rajzpapírt és kartont egész ivekben és felvágva.

Egyszerű és finom dobozlevélpapírt fényképalbum emlékkönyv stb. nagy választékban, nemkülönb. mindenemű írókészletek és rajzszereket.

ELVÁLLALOK:

Gazdasági, ügyvédi és pénzügyi nyomtatványok, művek értesítők, gyászlapok, eljegyzési és esketési meghívók a legizlésesebb kivitelben.

Értesítések, körlevelek, levélpapírok, a legdivatosabb báli meghívók, névjegyek szóval-mindenemű alaku és kivitelű nyomtatványok pontos és izléses elkészítését jutányos áron.

Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legolcsóbb áron készíttetnek.

Levélpapírok nagy választékban.

Alapított: 1854.

Alapított: 1854.

Rotter Bernát

NAGYATÁDON.

LAKATOS ÉS LEMEZÁRUGYÁR

A pécsi orsz. kiállításon bronzéremmel kitüntetve.

Magy. királyi lőpor áruda.

Gazdasági és varrógépek gyári raktára.

Horgonyzott acéltüskés kerítés sodrony, sodronyfonatok és sima huzalok,

kerítések czéljaira: „**Hungaria**” sodronyfonat.

Mindennemű takaréktűzhelyek a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

„Sophia” és „Cornélia” permetezők, kénporozók és alkatrészek.

I.^a kékkő, raffiaháncs.

„Gyémánt acél” és „Török acél” kaszák. Kaszakövek. Kaszaverők és Tokmány.

Szab. bácskai ekék és alkatrészek.

Az építkezési időnyre

ajánl complete kocsiakományokban, bármely vasutállomásra, vagy helybeli raktárról

I. rendű meszet

(a »Dunántúli Egyesült Mészművek« képviselőjében.)

Portland és román czementet

hordókban és zsákokban (a »Beocsini Cementgyári Unió r. t.« képviselőjében.)

Valódi aszfalt fedlemez, elszigetelőlemez, kátrányt, karbolineumot stb.

(Biehn János-féle budapesti aszfalt és kátránytermékek gyára képv.)

Épületfát és deszkát minden mérethben

(Stájerországi, karintiai és magyar (erdélyi) termékek.)

I.^a FELSŐMAGYARORSZÁGI FAZSINDELYT.

Épület vasalásokat a legegyszerűbbtől legdiszesebb kivitelig.

Vas gerendák minden mérethben.

Gazdasági vetőmagvak (államilag ólomzárva.)

Legjobb minőségű ojtó szállagok!!

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

A »NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKORÉNEK« HIVATALOS KOZLONYA.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor. egyes szám ára 20 fillér.
Megjelenik minden csütörtökön.

SZERKESZTIK.
Dr. NEUBAUER FERENC,
SZMODICS SZILÁRD.

Szerkesztőség: Nagyatád, Fűrdő-utca 67. szám.
Kiadóhivatal: Nagyatád, Széchényi-ter 23. szám.
Az előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendők.

Választási mozgalom.

Országgyűlési képviselőnk, Chernel Gyula, főrendi házi taggá történt kinevezése folytán már f. hó 10-én jelentette a képviselőház elnökségének képviselői maudátumáról való lemondását.

Somogyvármegye központi választmányát ennek folytán f. hó 22-ére hivta össze Kaptosfy Jenő főispán a választás napjának kitűzése és a velejáró intézkedések megteremtésére.

Választókerületünk polgárságát pedig gr. Széchényi Aladár, a kerület függetlenségi és 48-as pártjának elnöke e hó 19-ére hivta össze egy pártkülönbösg nélkül tartandó nagygyűlésre, hogy a kerület polgársága az új képviselőjelölt személyében megállapodjék.

Persze a kilátásban levő választás iránt azonnal, mikor eddigi képviselőnk kitüntetéséről értesült a választópolgárság, megkezdődött a szűkebb körű tanácskozás és gyűlésezés, melyen elsősorban Tallián Andor, szeretett főszolgabírónk személye körül összpontosult a választók bizalma. Mindenkinek az volt a véleménye, hogy érdemesebb jelöltet sehol sem találhatnának, a kinek jelölése minden rangu és rétegi

választó lelkes helyesléssel találkozik és a kerületek minden izgalmas harc nélkül méltó képviselőhöz juttatná.

De bár minden oldalról a legélénkebben üdvözölték Tallián Andort s ritkán jelentkező általános lelkesedéssel szölitették fel többször is a jelölés elfogadására, ő a bizalmat meghatottan megköszönte, de a jelöltséget visszautasította, minthogy nézete szerint körülményei arra utalják, hogy tovább munkálkodjék eddigi pályáján, melyen e szép bizalmat a maga részére kivívta.

Ez az indokaiban mindenképen elfogadható visszautasítás a kerület a legnagyobb zavarba döntötte.

A jelen választási körülmények rendkívüliek, mert egy éven belül valószínűleg meg lesz az új választójogról szóló törvény és szétoszlik a jelenlegi országgyűlés. Erre az egy évre választunk tehát képviselőt; a kinek tehát a választási küzdelem felvétele, a mi sajátos viszonyaink között oly csekély jutalmat ígér, melyért jeddigi körülményeit komoly ember el nem hagyhatja, hacsak különös kedvező viszonyok nem képesik arra, hogy ezt az aldozatot a közérdekében mégis meghozhassa.

Nincs persze kizárva, hogy

idegen szerencselovagok ne jöjjenek el és ne vessenek bele a küzdelembe ezeket, a miket indirekt után vizsgálva tudnak harcolni képviselőségük alatt.

Még tehát a választóközönség egy része, kivált a nagyatádiak, a vasárnapi nagygyűlésre is azzal mentek el, hogy ott is élénken tüntette Tallián Andor mellett, igyekezni fognak a végsőig, hogy őt a jelölés elfogadására bírják, addig a választóközönség többi része úgy szólván tájékoztatlanul jött el a gyűlésre és az ottani fejleményektől várta, hogy azután hová álljon.

A gyűlés d. u. 4 órára volt kitűzve a Korona szálloda kerti helyiségébe. De már ez óra előtt tömegesen eltelek a helyet a választók. Egik oldalán a nagyatádiak foglaltak helyet, másik részén a csoportosan megjelent és már reggel Nagyatádra érkezett csokonyaiak állottak, a többit pedig a máshonnan érkezettek leplek el. Lehettek a zárt helyiségben körülbelül ezeren.

Negyed ötkor nyitotta meg a gyűlést gr. Széchényi Aladár elnök üdvözölve a megjelenteket. Jegyzőnk felkérte dr. Neubauer Ferencet, jelzőkönyvhiteljesítőnek Czerkon Imrét és Knapp Lászlót.

Azután Chernel Gyula állott fel szólásra, megható szavakkal mon-

Nagyatádi Hirlap tárcája.

Rákóczi itél.

Iria: Lampért Géza.

A Halál nevezelti kaszás viteltől nem félt a kuruc katona. Annyszor volt találkozás és úgy összeszokott vele már, hogy utóbb szinte jó cimborája lett. A labancsal való viaskodásban sokszor jött segítségére s a győzelmes tusa után fringás vitéz vídiáman koccintott kaszás barátja egészségére. Hogy aztán néha napján a két hű cimborára is hajba kapott egymással és a kaszás véletlenül úgy találta földhöz teremtleni a fringást, hogy otragadit, — hát ez is épen közönséges és természetes dolog vala. A legjobb barátok között is megesik az ilyesmi.

Hanén egyszer a szentgyörgyi mezőkön ütött táborban a karabélyosokra mégis csak rájlesztett a kaszás.

Egy szép napon ugyanis ott az történt, hogy halva találták Villám hadnagyot, akinek ez a szép csak a kuruc neve vala, mert voltaképen De Villrnsnak hívezték, lévén a Frankusok országából jött jövevény-katona.

Nem a csatamezőn találták pedig halva, mert ez is közönséges és természetes dolog lett volna, ijedésre okof nem adó, legfőbb ha egy sóhajásra, hogy:

— No lám szegény Villám-pajtás, teged meg a babád sem sirathat meg, mert haj, messzi van ide az a Páris-ország.

— Szép virágos kis kertben, violák meg piros rózsák között feküdt piros vérebén Villám hadnagy. A szentgyörgyi kuria egy muskátli ablaka épen, mely ablakon belül

minden violánál, rózsánál és muskátlínál szebb virág viritott. Fiatal szép menyecske, a karabélyosok vicekapitányának, Szentgyörgyi Miklósnak ifju felesége.

Ez már nemde egy kissé különös dolog vala?

Az ijedés azonban mégis csak akkor kezdődött, a mikor Szentgyörgyi kapitánytól elvettek a kardját és gyilkosság gyanuja miatt a hadbírószág színe elé idézték.

A hadi bíróság elítélte Szentgyörgyi Miklóst.

Bizonyossá vált ugyanis, s a vádított maga is beismerte, hogy a gyilkosság napján, portyázó utjábol visszatérőben bezégett feleségéhez és öreg édes anyjához. kétségtelemül megállapították azt is, hogy a gyilkos golyó a kapitány karabélyából ment De Villard szívébe. Nyilvánvaló

Sirolin

Buoni se èvnyat és a felelőly, megzónórtól a köhögést, vildéket, éjeli frizad.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhöges, skrofulozis, influenza
ellen színtalan ténár és orvos által naponta ajánlvá.

Mint hogy értékelés utánzatokat is kintának, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolás.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerészekben. — Árs Buzenlati 4.— korona.

dótt bucsut a kerületnek, köszönte meg az eddigi bizalmat s ígérte, hogy ezután is főle telhetőleg szíven fogja viselni a kerület érdekeit.

Gr. Széchényi Aladár üdvözölte ezután Chernel Gyulát a kerület polgársága nevében kitüntetés alkalmából s kívánta, hogy minél tovább élvezhesse egészségben és erőben. Továbbá felkérte az elnök a gyűlést, hogy tekintve ama rendkívüli körülményt, hogy csak egy vagy másfél évre választunk képviselőt mondja ki a gyűlés határozatilag, hogy egyetlen jelöltben állapodnak meg, a ki kerületbeli egyén és a függetlenségi és 48-as elveket vallja.

Miután ezen indítványát a gyűlés elfogadta, felhívta a jelenlevő választókat, hogy jelöljenek.

Balog József csokonyai földműves állott elő először és ajánlotta maga részéről Szabó István csokonyai földművest. Lelkes éljenzés a csokonyaiak részéről.

Utánna Steiner Miksa nagyatádi kereskedő lépett elő s ajánlotta meglehetősen szavakkal Tallián Andor főszolgabírórt általános, dörgő helyeslés és éljenzés közepette.

Tallián Andor főszolgabíró állott fel erre és meghatottan megköszönve a folyton megnyilvánuló bizalmat sajnálattal visszautasította a megjelöltet, melyet körülményeit fogva el nem fogadhat.

Erre Novacek István nagyatádi iparos azzal az indítvánnyal állott elő, hogy a gyűlést rekesszék be és új gyűlést tüzzenek ki, melynek napjait a választók egy közös jelölt személyében megállapodhatnak.

Miután pedig a gyűlés ezen indítványt el nem fogadta, kijelentette, hogy a nagyatádi kereskedők és iparosok semmiféle jelöléshez hozzá nem járulnak. Ervel a nagyatádiak el is vonultak.

Ezután Buzsáky József csokonyai iparos indítványozta, hogy miu-

tán Tallián Andor a jelölést el nem fogadta, jelölje a választópolgárság Prinke Sándor babócai földbírtokost.

Most a jelöltek nyilatkozatára került a sor.

Elsőnek Szabó István nyilatkozott, az égre emelt szemekkel kezdte az «Eszmék» uralmát és új, jobb és szebb gazdasági berendezkedés hajnalát hirdetni. Gördületesen beszélt ezután tovább a nép elnyomatásáról s arról, hogy ha 30 évig a nép választotta az uralmát, most helyén való, ha egy népből választ. Kijelentette végül, hogy a jelölést lelkes örömmel elfogadja.

Szabó beszédét velejött kísérői lelkesen megéljenzték.

Azonban felálltak erre gr. Széchényi Aladár és Chernel Gyula. Tiltakoztak a Szabó által felidézett osztályharc ellen. Hivatkoztak arra, hogy a kisbírtokos érdekeit mennyire szívén viseli épen most a törvényhozás és visszautasították azt a felvetést, mintha ilyen elvek mellett függetlenségi és 48-as lenne Szabó István.

Azután Prinke Sándor szólott, kijelentette, hogy a kerület óhajának eleget tesz és hajlandó az egy évre álló képviselőt kötelességének tekintvén a jelen szorult helyzetben — ha ráesett a választás — a kerület kisegíteni. Ha tehát a választók többsége őt óhajtja, elfogadja a jelölést.

Ezután Buzsáky József beszélt még támadva Szabót és ajánlva Prinke Sándort s utánna Verbay József barcsi vendéglős emelkedett szólásra, de szava a nagy zajba felfogott, melyet a Szabó pártiak csináltak.

gr. Széchényi Aladár elnök ezután a gyűlés ama határozatának óhaját érvényt szerezni, hogy egyetlen jelölt legyen, el akarta rendelni a szavazást, hogy ennek eredménye szerint foglaljon véleges állást a gyűlés. De a jelenlevő Szabó pártiak folytonos zajgásában elvesz-

tek szavai és nem szülvén a láрма, egyszerűen berekesztette a fiaskót mondott naggyűlést.

A választópolgárság lassan eloszlott. Heves választásra van kilátásunk. Eggyik részen Szabó István áll mint erős fél, másrészt a Tallián pártiak még mindig nem tudnak az eddig jelölötteken megnyugodni s a kialakulást csak e hét végével várhatjuk, midőn a központi országos függetlenségi és 48-as párt által hivatalosan is jelölt Prinke Sándor pártjának alakulására van pártgyűlés kitűzve.

A sündisznó.

Már legkorai gyermekéveimben is kimondhatatlan ellenszenvvel viseltem egy kis állat iránt, mely ugyan nekem sohasem veltet, de jelentéktelensége és az avval összefüggésbe épen nem — hozható — harci taktikája valószínűleg fellátozott. Ez a kis állat, melynek agyvegye kicsinyes dolgában a kőibri madárvéletre tekintek a sündisznó.

Mikor később középiskolai tanulmányaim folyamán, a természetrajzban ezen állatra bukkantam ösztönzerű ellenszenvem a kellő indokolást megtalálva, erős meggyőződésemmé vált, mely kísért folyton mind e mai napig.

Mert meg volt írva a képes természetrajzi könyv lapján a kicsinyített ábra mellett, mely a sündisznót ábrázolta, hogy ez a teljes állat szerelt a sőtiséget; de ha valaki támadja, avagy csak hozzájárulni vagy épen csak érinteni akarja, összehuzza magát olyanképen, hogy az egész testből nem látszik semmi, csak egy kis gömb, melynek minden részéről egy-egy szűrés fűs bocsajtja ki nyulványait, hogy avval boldog-boldogulatlant bevérezzen.

Ezen kis természetrajzi visszaemlékezés kapcsán — a természetrajz mindig kedvenc tárgyam volt — önkéntelenül is összehasonlító párhuzamképen odacsapódik az elmémhez, hogy bizony milyen ember létezik közöttünk, a kik elesték e semmit-

lőn az, hogy Szentgyörgyi kapitány többször hevesen. összetűzött a hadnaggyal, mivel táborszerte suttoztak róla, hogy De Villards szemét vétett a kapitányné aszsonyura.

Mindezt nem tagadta Szentgyörgyi kapitány.

— Világos tehát mondta a bíróság, hogy a gyilkos vagy a kapitány, vagy a háza népe, katonái közül valaki az ő tudtával, beleegyezésével avagy egyenes parancsára. Így van-e avagy másképen? feleljen a kapitány. És ha nem ő a gyilkos nevezze meg azt, mert kell hogy ösmerje.

Szentgyörgyi kapitány sápadt arcú, de egyenesre emelt fővel, nyílt bátor tekintettel állt bírái előtt. Az utolsó pontra nézve megtagadott minden fővilágosítást és csak annyit mondott:

— A lelkem nyugodt. Várom eljelenését.

Kajaly Pál, a generális főhadbíró elfogultságtól reszkető hangon hirdette ki az ítéletet. Szinte látszott, hogy a saját szívében vágn minden szava. De hát mit tegyen ő? A Hadi Regula világosan mondja, hogy «a gyilkosok és ember ölék halálát lakolnak.» Neki pedig a Hadi Regula parancsol.

— Az ítéletmondás után azonban tüstént fejedelem úrához Rákóczihoz sietett, hogy informálja a dolgok mi ben állásáról, mivel az ítélet végrehajthaték. Kár lenne ezért a szép vitézért. . . Hátha a fejedelem más képen ítél, ő megetheti, neki nem parancsol a Hadi Regula. . .

— És Rákóczi Ferenc megismervén a dolgot a maga való igaz mivoltában, újra törvényt rendelt Szentgyörgyi kapitány fölé. A főbíró székét most ő maga foglalta el.

— A lelkem nyugodt, többet most sem mondatok! felelt előtte is Szentgyörgyi rendületlen állhatatossággal. És nyílt férfias tekintettel nézett imádoti vezére szelid, jószágot sugárzó s mely tiszteletre indító szemébe. Mintha csak arra kérte volna: mond ki az utolsó ítéletet, ha akasztófa, ha golyó ha börtön, csak végezzünk, mert kiűzősabb az élet így. . .

— És mely csendben felállt a fejedelem és itált:

— Nyugodt lehet a lelked Szentgyörgyi kapitány! Te álltál legyen bár meg a léha lelkűk, ki kertet virágai közé szennyes lábbal lépett, még sem vagy te gyilkos. A hívtes becsület szent, mint az a zászló, melyet angyai dicsőséggel vitt kezec csatá-

ról-csátára. Szent és olyan hó fehér és szűzi tiszta, hogy reá szeny egy makulányi sem tapadhat! E kettő védelmében sebet — halált is! — osztani nem aljasan bűn, de ragyogó virtus az! Szadad vagy Szentgyörgyi kapitány. . .

E pillanathban feltűrt az ajtó s őszhaju, dult arc aggyastán lépett be.

— Fiam, én édes fiam! — kiáltott a kapitány szívére vetve magát, — oh csak-hogy még életben találalak! . . .

Azután térdre rogyott a bírák asztala előtt.

— Birák . . . hallgassatok meg — törtelte földokulva — én vagyok a gyilkos nem a fiam . . . halljátok? Én . . . én! . . . Én öltem meg a gaz csábitót . . . a menyem becsületére tört. . . Én öltem meg. . .

— De csak azért, édesapám, mert te kaptad előbb kézbe a fegyvert, — mondá nyugodtan Szentgyörgyi kapitány és szeliden felemelte a végképen kimerült, megtört aggyastán.

— Ítéletem úgy atyádnak szól — mondá a fejedelem, Szentgyörgyi kapitányhoz fordulva — ám ez által is fényesebben ragyog a te virtusod, vitézem.

rintódo állatka modorát és taktikáját. Szeretik a sötétséget. Különösen környezetük szellemi sötétségét, melyet alaposan kiaknázva, annak emlőin táplálkoznak, nem mulasztván el egy alkalmat sem vagy gazdál hirdetni, hogy ők önzetlenül működnek, a kör érdekében.

Ezek az emberek rendszerint szerelmest a saját hangjukba, mely többnyire valamivel erősebb szokott lenni, mint más közönséges halandóé. Ezt az ő szép hangjukat ők imádják annak membrányszerű modulációi mellett, megittasulnak, megrészesednek s másokat is el akarnak bódítani. Néha sikerül is.

S bár az a mit ilyenkor mondanak, sem nem új, sem nem meglepő, sőt sokszor nem is igaz, ők csak szerepelni akarnak, hogy milyen eszközökkel, az nekik mindégy.

Mind Ezeket le sem írnam, ha nem volna nap-nap után sok oldalról észlelhető az a szomorú jelenség, hogy az ilyen emberek mégis érvényesülnek, hangulatot csinálnak és — horribile dictu — komolyan is veszik őket.

Mert ők nem elégsznek ám meg avval, hogy beszéljenek, ők, ha kell, kiabálnak is, ordítanak, üvöltönek, ugrálnak, tobzódnak, szeretlenkednek, tehát mint látható nem válogatósak az eszközökben.

Igen sokszor régi elfakult és elszárgult újságok vezércikkjeinek — mert ilyeneket is kell rakitáron tartani — bombastikus és tarthatatlan, de az ő előadásukhoz leg többnyire nem vágó, phrasissokak mint saját szellemük szörnyszülőitivel gyönyörködteik önmagukat és ámitanak másokat. Theatralis, minden szégyetlenségétől ment pose-okkal igyekeznek jól ápolat hangszájak rezgését megerősíteni és dagályba mondókájuknak érvényt szerezni.

Ilyenkor aztán előkerülnek a szellemi lomtblból rég elfelejtett, agyoncsépelett közlehek, melyek holmi «ellentétek elismítársó» beszélnek. Erdekés, hogy ezek az emberek mindig simitának, ők maguk pedig oly érdekes, hogy a beszélő csak egy tárgyu használhatatlan kis szerszámra törpül az ő nyelvük mellett.

Ha aztán egy izgalmas, nap után, mert az ilyen a demagóg életben elég akad, hazamennek, és a terített asztal mellett befeküsznek a jól elkészített porkölt csirkébe, verejtékes homlokukat megtörölve, gungos mosolyal, mely elárulja az is, hogy tobzódnak a kéjben azonfelett, hogy főlik valaki fel, ujjonagának a ma sikerének és félnek a holnap kudarcától.

Mert azt a híres «falu szája» is jól tudja, hogy az egész életet végigkomédiázni nem lehet. Előbb utóbb lehall az álarcc, mellyel ő egész életét le akarta írni s ha ez lehall, ugy a külvilágnak, mely mindig bántuma a tettekre kész előharcsot, elszomorító siralmas látványban lesz része. A mikor lehall a lepel s a kiváló torku ember, szellemi és lelki őrésnégen teljes kongásával mutatkozik be. Néha caricaturárává zsugorodik össze az egész alak, ilyenkor egy elfojtott kacaj nem maradhat el.

Elnömjöni az ilyen embert nagyon nehéz. Mert mint említém harcászati modorát az állatvilágból merül. Struccpolitikát folytat és sündisznó taktikát. Ha hozzá mér valaki nyugni, annak jaj! Kegyetlenül összeverzi azt a ki útjába áll. Hiszen hanggal gőbzöl, sőt néha, ha celszerünek veli, egyszerűen karjának izomjereit hivatkozik, mely szükség esetén szintén megállja a sarat.

Mi pedig békét szerető nyugalmas halandók, hallgatunk vagy azért, mert nem vesszük észre, hogy félrevagyunk vezelve, vagy azért mert nyugalmunk érdekében nem akarjuk észrevenni.

Ez csak bátorítja a mi emberünket, fokozza beszéd-szenvedélyét és szeretlen tobzódsáit.

És mi kik hosszú kínos hallgatásra vagyunk éltelve, t. i. a «híres» zengeménynek meghallgatására, néha jobb érzesünket tapogtatva, kérdezzük önmagunktól, hogy mért nem tisztítjuk meg a társadalmat az ilyen pervers hajlamu emberfől. Kéneylemből! Nem igazatjuk magunkat.

Szerencse, hogy a mi kedves közegünk ment az ilyen penész burjánzóta alakoktól, mert ha ide is befészkelnek magukat a társadalom ezen kitarított parasitái, kiknek egész cselekvési képessége kizárólag óhatiuságban gyökerezdik, ugy bizony lsten talpra kellene ám állnunk, még pedig alaposan. Meg kellene mutatnunk, hogy adáz: érdekhajszatukkal, a mellyel csak szerepelti ecemájukat nagyobb, tisztában vagyunk.

Mert az, ilyen, kérem ha gyökéret ver, belegezöl ám mindenbe, azt hiszi magáról, hogy ő az «stenesgéhez véres szája révén közelebb áll, mint bármely más halandó. S ha lsten nem teremtette volna a világot, ugy ez a fontos lénykérdés feltétlenül ő rá várakozt volna.

Az ilyenek aztán, azt hiszik hogy ők mindent megtehettek, képviselőket jelölhetnek, buktathatnak, főispánokat interpellálhatnak, neki mehetnek kormányának, támadhatnak, kénygök-kezdők szerint mindenki.

Akkor nekünk védekezniünk kellene, a sündisznó tüskéit megperzsélni s a Strucc szárnyait megnyíróbálni.

Igy azonban jóleső meleg érzés fog el mindannyjunkt, hogy idünk sem perzsélsére, sem nyíróbálásra nincs szükség, nálunk az emberi sündisznó fogalmá ezidő-szerint még ismeretlen s az a bő kivánság fog el, hogy rejtőzzék és mindenkor az ismeretlenség homályában!

Bár ugy lenne!

Lupus.

HIREK.

— **Méntelevizsgálat.** Holgy hó 14 d. e. 8 órákor érkezett városunkba Szentkirályi Nagy Valér csász. és kir. altábornagy, a magy. kir. állami lötenyészítő intézetek katonai felügyelője és kísérete: Szentiszlói Dezső Gyula alezredes és Rapport József főhadnagy számvevő, 15 en reggel pedig 8 órákor érkezett Schweißkölszky Gusztáv alezredes. 18 án d. u. 4 órákor érkezett Várdy Károly fábri lelkész és másnap reggel 9 órákor tartott Istentiszteletet.

— **Változás a zárdában.** A szent Ferencz szerzetnél a szokásos évi áthelegzésék megvoltak. A segédsi zárdánál semmi változás nem történt. A nagyatádi zárdából csak Oravszy Cecília fráter helyzetek el az esztergomi zárdához.

— **Nagyatádi iparos ifjuság önképző köre által a „Mátyás király” vendéglő kerthelyiségében közkiyantra előadott műkedvelői előadás alkalmával daczára a mérsékel heljarknak befolyt összesen 161 kor. 20 fillér. Ez alkalmossal felajánlottak: Porró Ferencz 4 K, Filöp Pál 260 K, Roter Sándor 140 K, Gáspárics László 120 K,**

Schwabach Sándor 1 K, Lachenbach József 40 f, Mayer István, Krivárics János, Vidya Lajos 20—20f., és N. N. 80 ft., a melyek ezuttal a nefes adakozók ismételen fogadják az egyesület köszönetét.

— **Gyermekek jótékonyága.** Berger Ella budapesti 10 éves leányka, ki III tölfi szüniejét és azt arra használta fel, saját fel fogadásból 1 kis egy felvonás szindarabot írt „a Gróf ur” cím alatt és az f. hó. 15-en Dani János udvarában, 6, 4 és 2 filléres heljarkkal elő is adta, kis műkedvelő társával, kiket ő tanított be. Az ebből megmaradt tisztá jövedelmet, amely 4 K. 19 ft. lett ki, a nagyatádi „Krajcár Egylet,” nek adományozták. Fogadja tehát, ugy Berger Elluska, mind a többi kis műkedvelő névszerint: Fleiner Irénke, Berger László, Alpar Zsigmond Péczó, Vágo István, Pesti Imre és Berger Géza, a nagyatádi „Krajcár Egylet,” köszönetet, szíves adakozásukért.

— **A nagyatádi iparos ifjuság önképző köre által folyó évi július hó 4. és 19-en rendezett műkedvelői előadás alkalmával a «Cigány» népszimű összes szereplőinek a siker előmozdításáért tett nemeg és buzó fáradozásukért, valamint Berger Károlynak a fendezés terén kifejtett tevékenységéért ez uton is köszönettel nyilvánítja az egyesület elnöksége.**

— **Szerencsétlen utas.** Nagyatád vasuti állomásán f. hó 19-en reggel Horváth Péter taranyi születésű aratásra szabadságolt katoná, a Somogyuszob felé indulóféiben levő vonatra felugrott, azonban ugrása oly szerencsétlen volt, hogy lábait a kerekék közé kerülvén, lábait teljesen eltörte, míg jobb lába súlyosan megsérült. Orvosi segítségben részesítése után a kaposvári kórházba szállítottat hol lábátát amputálták. A szerencsétlen katoná épen bevonnul szándékát lévén, csakis a lekészés következményétől tartva igyekezett a vonatra feljutni, tehát szerencsétlenségét ennek köszönheti.

— **Villámcsapás.** Folyó hó 14-en délután a bolthol kátarban zabot kóztóztó Bicsár György bolhól lakos 11 éves József nevű fiát a villám agyonfújolta. A villámcsapás erejétől a fiu mellett dolgozó asszony elszédült, azonban más baja nem történt.

— **A csendőrség zsoldemelése.** A csendőrlaktanyákba a közbiztonság derék vitézi közé örömhírt vitt e napokban a budapesti hivatalos posta: a csendőrtök fizetésjavításáról. A csendőri évi zsoldja 700 helyett 900 K és minden rendfokozatnál 200 koronával megnövekedik az új rendszerinti fizetés. E szerint egy tényleges örsvezető 1100 koronát kap. Ehhez járulnak még a szolgálati pótdíjak. Minden ember 3 évi szolgálat-után évi 200, 8 évi szolgálat után évi 300, 12 év után évi 400, 16 évi szolgálat után 500 koronát pótdíjat kap.

— **A Tüzészek statisztikája.** Az elmúlt évenyegedben fárásomban 29 tüz eset fordult elő. Az összes kár 32350 korona volt a melyből biztosítás után megtérült 18554 korona. A tüz részben lakóházakat gazdasági épületeket, gazdasági eszközöket, lakarmányt, gabonát, és erdő területeket pusztított el, A tüzek legtöbnyire gondatlanságból részben azonban némely helyen a tüzek hasznosulásból is származtak a mennyiben sokkal magasabb összegre lévén biztosítva az ille-tő tulajdoná mint a mennyit ér s így azt káros saját magá gnyújthatta fel. Hasznosulásból. A fent említett 29 tüz eset a követ-

kező községekben fordultak elő. Görgeteg községben 4 tüz volt az összes kár 626 kor 20 fillér volt, s ebből biztosítás után megtért 700 korona. Bélavár községbe 1 tüz volt a kár 800 korona volt ebből biztosítás után megtért 800 korona. Csököly községben 4 tüz eset volt a kár 2043 korona volt, s ebből biztosítás után megtért 3860 korona. Örvös községben 1 tüz volt a kár 300 korona volt, biztosítva nem volt. Nagyatád községben 1 tüz volt, kár 10 kor, biztosítva nem volt. Kuntelep községben 1 tüz volt kár 695 korona, ebből biztosítás után megtért 1000 korona. Bolnás községben 1 tüz volt, kár 240 korona, biztosítva nem volt. Gige községben 1 tüz volt kár 1250 korona, ebből biztosítás után megtért 1500 korona. Bodvicza községben 5 tüz volt összes kár 12360 korona, ebből biztosítás után megtért 8294 korona. Lábod községben 8 tüz volt az összes kár 9776 korona, ebből biztosítás után megtért 2300 korona. Kutas községben 2 tüz volt, összes kár 4250 korona biztosítva nem volt.

— **Bosszu.** Mike község alsócsói határában Slichter Sebástján mikai lakos kárára 500 négyzetölve leveles erkeken. zöld dohánnyt ismeretlen tettes f. hó 16-án viradóra 200 kor. értékben lekaszált. A tettest bizonyára bosszu vezérelte.

— **A szultán cigarettákat** az állam bevonja a forgalomból s e helyett Királyka-szivarka név alatt új cigarettákat hoz forgalomba.

— **Elégett gabona.** Folyó hó 9 én Babócsa község határában egy dűlő ut mellett, melyen gabonát szállítottak, délutól 11 óra-
kor a tarló kigúgladt s a nagy szárazság és szél következtében a földekben összerakott gabona elégett, 74 korona értékben. A tüzet úgy lokalizálták, hogy zöld ágakkal verték el különben terjedt volna. A tűz valószínűleg eldobott gyufától keletkezett, azonban a tettes megállapítható nem volt.

— **Szarvasmarha tenyésztés előmozdítása.** Somogyvármegye alispánja rendeltet. bocsajtott ki, hogy a községi közlegelők eddigi elhanyagolt állapota (um. bokrok, kórok, egyéb dudvák elvitálása által), a hasznos fűvek természeténél szabaddá tételével a szarvasmarhák leggőn, táplálkozása a községi előjáróságok, bizottságok felkészek, tanítók közreműködésével előmozdítassék.

— **Lépfene uralodik** Szobb és Háromfa községben a szarvasmarhák között a lépfene állati járványos betegség szörvénnyesen fellépett. Hatósági intézkedés a tova terjedés megállításá iránt fogantatott.

— **Gigei sertésvész zár feloldása.** Somogyvármegye alispánja a Gigeében uralkodott sertésvész megszűntét, nyilvánlva a sertés felhajtás zárlat feloldotta. Tehát Gige községéből és azon át a sertés felhajtás szabaddá tételét.

— **Tüzek.** Csököly községben f. hó 17-én d. e. 9 óra-
kor Vajda János portája kigúgladt és a benne lévő gazdasági eszközök, csépeletlen gabonával együtt légegett, etől Csordás Ágnes, Horváth József szomszédok pajtája szintén tüzet fogott és a benne lévő gazdasági eszközök a gabonával együtt a tűz martalekává lettek.

— **Kutas községhez** tartozó Gyúta pusztá határában Kacsokovics Kálmán jákai lakos tulajdonát képező, vasut mellett lábon álló buza 13 holdnyi területen mintegy 3000 K. értékben légegett f. hó 10-én. A tüzet. Ka-

posvár felé menő vonatból kijött tüzszírpörkák okozták.

— **Állami tisztviselők lakbéré.** A pénzügyminiszter a lakbér-átlag megállapíthatósága céljából meghagyta valamennyi pénzügyigazgatóságnak, hogy a területébe tartozó minden egyes városra vagy községre nézve, amely valamely állami vagy vármegyei tisztviselőnek állomás helyét képezi, a tényleg beáradott háromszobás lakásokról kimutatást készítsen. E célból legközelebb városunkban is meg fog jelenni egy állami tisztviselő. Megjegyzni az említett miniszteri rendelet, hogy az új osztályozás szempontjából az állami elemi népiskolai tanítók nem esnek az állami tisztviselőkkel azonos szempontok alá. Hát hová esnek? Avagy nekik a szép arcküret olcsóbban adják a lakást?

— **Menetrend változás.** F. hó 20-tól kezdődőleg az 1901 sz. vonat Abaliget állomáson reggel 9 óra 24 perccel, Dobróköz állomáson d. 10 óra 25 perccel, Kurd-Csibrák állomáson d. e. 10 33 perccel az 1902 sz. gyorsvonat pedig Kurd-Csibrák állomáson délután 5 óra 51 p.-kor, Bakócsa-Felsőmindszent állomáson este 6 óra 38 perccel és végül Abaliget állomáson este 6 óra 53 perccel utasok fel és leszállása céljából feltételeesen meg fog állani.

— **Az Egyesült-Államok új kivándorlási törvénye.** Ez év július 1-én lépett hatályba az Egyesült-Államok új kivándorlási törvénye. A kivándorlási törvény felsorolja azokat az idegeneket, akiket nem szabad behoztatni az Egyesült-Államokba. Ezek a következők:

1. A hűlyék, gyengeelműek, eskürosak és az olyan személgék az előző öt esztendő alatt elmebetegék voltak; 2. azok a személgék, kik előzőleg kétszer vagy több ízben elmebetegségi rohamban szenvedtek; 3. a szegények; 4. azok a szegények, kik előrelátáhtaljan a közügy terhére fognak esni; 5. a hivatasos koldusok; 6. az oly személgék kik tudóvészben, vagy undorító, vagy ragályos betegségben szenvedtek; 7. azon személgék, kik a felsorolt osztályok egyikéhez sem tartoznak ugyan, de a vizsgálo orvos véleménye és bizonyítványa szerint testi vagy szellemi fogyatkozásban szenvednek és akiknek testi vagy szellemi fogyatkozása olymértvű, hogy ezáltal az idegennek azon képessége, hogy magát fenntartsa, kérdése vált; 8. azon személgék kik súlyos büntelt vagy egyéb megbecstelentő büntelt vagy vétség miatt elítéltek, vagy-ilyent bevallanak; 9. a polygamisták, vagy azok, kik a több nejltség felekezethez tartoznak; 10. az anarchisták és azon személgék, kik a törvényes állapotok erőszakos megváltoztatását vagy a köztisztviselők meggyilkolását vallják elvülnék; 11. a prostiuitáltak és azon aszonnyok és leányok, kik erkölctelen célból jönnek az Egyesült-Államokba; 12. azon személgék kik kerítéssel foglalkoznak vagy aszonnyok és leányok az Egyesült-Államokba becsempészni megkísérlenek; 13. az ugynevezett szerződéses munkások, vagy azok a személgék, akik foglalkoztatás ki-nálalata vagy ígéréte folytán, vagy a megállapodások folytán és pedig akár szóbeli akár nyomtatott, akár kifejezett akár kiolvasható kímálat, ígért vagy megállapodás folytán bármily nemű tanult vagy tanulatlan munka teljesítése céljából az Egyesült-Államokba való bevándorlásra indítottak vagy hivattak; 14. azok a személgék, kik a bebocsátás kérésétől számított egy eszten-

dó előtt eltoloncoltattak azon okból, mert a jelzett módon a bevándorlásra csábították vagy meghívtatták magukat; 15. azok a személgék, kiknek hajójegyet más fizette meg, vagy akiknek hajóutazását mások segítették elő, ha csak kellőleg és pozitív módon be nem igazoltatik, hogy az illető személy az előbb jelzett kizárt osztályok egyikéhez sem tartozik és hogy hajójegyet sem közveve, sem közvetlenül nem valamely testület, egyesület, tétel, hatóság vagy idegen kormány fizette meg; 16. minden tizenhat esztendőnél fiatalabb gyermek, ki nem apjának, vagy anyjának, vagy szüleinek kíséretében utazik, a kereskedelemügyi és munkügyi államtitkár véleménye vagy az általa időről-időre kibocsátott szabályzatok értelmében.

Telephon kapcsolát!

*Balló! Oh ki beszél? Tűt egy fűrdő vendég,
Két nem finoznak a csusz és hőszvény lendek!
Ki teljes gyogyultán jött meg Nagyatádról
Mégsezőt a városnyait, soh bajos leányát!
Álta a hitino jó Árlezi vizet,
Bogy a megvóserit, egészseggel fizet!
Pücséri a város szép árnyas sétányját,
Mégsezőt a városnyait, soh bajos leányát!
A szinpadon nyíes és jó műkedvelőket,
A prateri pályán, vigenimiszszóket
A mindentől vidám kedves úri nepet,
Kikről csak jó barát alkothat kü képet,
Szóval: Nagyatádot, Gyogyvizű fűrdőjét,
A kinnzó rema biztos felüldőjét!
I korona szálltó pompás ellátást —
Emelet első kénytelmes lakását —
és mindezek után Áltára vissza néz
Telephon szájába bekiáltja, hogy: „hész”!*

F. P.

Feladó szerkesztő:

Dr. NEUBAUER FERENC.

Gabona-piacz.

Rotter Bérnát nagykereskedő jelentése.

Nagyatád, 1908. július 23-án.	
Buza	K. 21.60 21.—
Rozs	„ 19.— 18.40
Árpa	„ 14.— 15.—
Zab	„ 17.— 16.—
Uj-Tengeri	„ 16.—

Hirdetmény.

Azon fiu- és leány magántanulók, kik f. é. szeptember havában akar-nak magánvizsgálatot tenni, egy koronás bélyeggel ellátott folyamodásukat Nagyságos dr. Gulyás Ferenc, Somogyvármegye kir. tanfelügyelő-jéhez címezve a polgári iskola igazgatóságánál legkésőbb augusztus 20-ig nyújtásák be.

A folyamodvány mellékletei:

1. Születési bizonyítvány.
2. Iskolai bizonyítvány.
3. Községi bizonyítvány,

melyben igazolandó a magántanuló foglalkozása, erkölcsi magaviselete s ha az illető szülői gondozás alatt áll — ezen körülmény.

A nagyatádi polg. isk. igazgatósága.

Házeladás.

Nagyatádon a járási takarékszövetkezet közelében, Iskola-utcában a **Valcsics-féle ház eladó.**

Értekezni lehet:
VALCSICS JÓZSEF
asztalosmesternél.

ELADÓ HÁZHELYEK.

Nagyatádon a Széchényi-tér 23. számú Záborszky-féle háznak Kossuth-utczára néző kitünő forgalmi ponton levő üres telkei egészben vagy részben eladók.

Értekezni lehet:
Benyák Jánosnál
Nagyatádon.

Hirdetések jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban.

! Házeladás !

A zrinyi-utczá 328. sz. ház melléköpülettel és nagy kertel jutányos áron **eladó.**

Az érdeklődők **Benyák Jánosnál bővebb felvilágosítást nyernek.**

Egy jó házból való fiu **könyvnyomdában tanulól felvétetik.**

MELLER SÁNDOR

fodrász
NAGYATÁDON.

Van szerencsém a n. é. hólgyvilág b. tudomására hozni, egy évig Berlinben szerzett szakismeretem azon szerencsés helyzebe juttattak, hogy a hajmunka terén a legmesszebb menő kívánalmakat kielégíthetem.

Ugymint hajfonat, frizzetta, einlag természetes hajból, férfi parókák, emlékek hajcsokor művésziés kivitelben.

Kegyes partfogásukat kérve tisztelettel

MELLER SÁNDOR.

(Diszkrét kiszolgálás.)

CZERKON IMRE URI ÉS NŐI CIPÉSZ + KÉSZ CIPŐ RAKTÁRA **NAGYATÁD.**

*****
A pécsi országos kiállításán elismerő oklevéllel kitüntetve.
*****

AJÁNlja saját készítményü lábelit a legjobb és legmodernebb kivitelben.
ELVÁLLAL hibás és fájós lábakra mérték szerint minden alaku cipők elkészítését.
RAKTÁRON TART: Uri, női és gyermek kész árut egyszerűtől a legfinomabbá kivitelig.

*****
A pécsi országos kiállításán elismerő oklevéllel kitüntetve.
*****

Rendelések és javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Jegyzői nyomtatványok nagyra kiára.

KÖNYVNYOMDA.
KÖNYVKÖTÉSZET.

BENYÁK JÁNOS
NAGYATÁD.

KÖNYV-, PAPIR-, IRÓ-
ÉS RAJZSZER
KERESKEDÉS.

RAKTÁRON TARTOK:

Imakönyveket egyszerű és finom kivitelben. Üzleti, jegyzet és zsebkönyveket. Író, fogalmi, itatós és ivlevélpapirt.

Rajzpapirt és kartont egész ivekben és felvágva.

Egyszerü és finom dobozlevélpapirt fényképalbum, emlékkönyv stb. nagy választékban, nemkülönben mindennemü írókészletek és rajzszereket.

ELVÁLLALOK:

Gazdasági, ügyvédi és pénzüntezeti nyomtatványok, művek értesítők, gyászlapok, eljegyzési és esketési meghívók a legizlésebb kivitelben.

Értesítések, körlevelek, levélpapirk, a legdivajosabb báli meghívók, névjegyek szóval mindennemü alaku és kivitelü nyomtatványok pontos és izléses elkészítését jutányos áron.

Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legolcsóbb áron készítettnek.

Levélpapirk nagy választékban.

Alapított: 1854.

Alapított: 1854.

Rotter Bernát

NAGYATÁDON.

LAKATOS ÉS LEMEZÁRUGYÁR

A pécsi orsz. kiállításon bronzéremmel kitüntetve.

Magy. királyi lőpor áruda.

Gazdasági és varrógépek gyári raktára.

Horgonyzott aczéltűskés kerítés sodrony, sodronyfonatok és sima huzalok,

kerítések céljaira: „**hungaria**“ sodronyfonat.

Mindennemű takaréktűzhelyek a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

„Sophia“ és „Cornélia“ permetező, kénporozók és alkatrészek.

I^o kékkő, raffiaháncs.

„Gyémánt acél“ és „Török acél“ kaszák. Kaszakovék. Kaszaverők és Tokmány.

Szab. bácskai ekék és alkatrészek.

Az építkezési idényre

ajánl complete kocsirakományokban, bármely vasutállomásra, vagy helybeli raktárról

I. rendű meszet

(a »Dunántúli Egyesült Mészművek« képviselőjében.)

Portland és román cementet

hordókban és zsákokban (a »Beocsini Cementgyári Unió r. t.« képviselőjében.)

Valódi aszfalt fedlemez, elszigetelőlemez, kátrányt, karbolineumot stb.

(Biehn János-féle budapesti aszfalt és kátránytermékek gyára képv.)

Épületfát és deszkát minden méretben

(Stájerországi, karintiai és magyar (erdélyi) termékek.)

I^o FELSŐMAGYARORSZÁGI FAZSINDELYT.

Épület vasalásokat a legegyszerűbbtől legdiszesebb kivitelig.

Vas gerendák minden méretben.

Gazdasági vetőmagvak (államilag ólomzárva.)

Legjobb minőségű ojtó szallagok!!

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

A »NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKÖRÉNEK« HIVATALOS KIADÓNYA.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor. egyes szám ára 20 fillér.
Megjelenik minden csütörtökön.

SZERKESZTIK:
Dr. NEUBAUER FERENC,
SZMODICS SZILÁRD.

Szerkesztőség: Nagyatád, Fűrdő-utca 67. szám.
Kiadóhivatal: Nagyatád, Szechenyi-ter 23. szám.
Az előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendők.

A drágaság.

Sokkal többet irtak és tárgyaltak már nálunk a kivándorlás okairól és ezek megszüntetéséről, sem hogy e kérdés taglálásába újból belefogni megokoltnak látszanék. Kétségtelen azonban az, hogy ha munkásaink itthon megfelelő foglalkozást és munkabért kapnának, ha lakóviszonyaik jobbak, élelmiszereink olcsóbbak lennének, ha a munkást és munkáját jobban megbecsülnék, a kivándorlás nem menne túl azon a normális mértékben, amely mindenütt észlelhető és semmi esetre sem vált volna nemzeti szerencsétlenségévé és veszedelmévé.

Tudván a kivándorlás okait, mindent el kellene követnünk, annak megszüntetésére. Gondolkodni kellene arról, hogy minden munkás kéznek jusson munka az év minden szakában, mert csodálatos módon az egyik oldalon munkás hiángról panaszkodnak, a másik oldalon a munkanélküliek jaggatása hangzik fel. A munkanélküliség ellenszerei a fővárosban szervezett állami munkaközvetítő hivatalokon kívül a foglalkoztató műhelyeknek nagy mértékben való szaporítása és főleg a közmunkák, amelyek sosem fogynak ki és a melynek ellátása, amellet, hogy közhasznú és állandó

munkát biztosíthat nagyszámú munkásnak még azzal az előnnyel jár, hogy csökkenti az alacsony-kodásra és közegélyre szorulókat, aminek ismét társadalmi és erkölcsi szempontból van nagy jelentősége. Persze ezeket a közmunkákat nem akkor kell előkészíteni, mikor a munkanélküliek száma nagy és fenyegető, vagy a mikor a viszályandorlók elhelyezésére van szükség. Ilyen közmunkáknak természetesen előkészítve, rendszeresen és állandóan kell folyniok, hogy a munkás mindig találjon foglalkozást; de a mellet, hogy ő munkáját megkeresse, munkája-munkabérének teljesen megfelelő hasznot is eredményezzen.

Az élelmiszerek és a lakás szertelen drágasága okozza a munkabérek állandó emelkedését, az emelés megtagadása esetén pedig a sztrájkokat. A munkabérek szükségképp olyannak kell lenni, hogy a munkás abból megéltessen és egybé, amugy sem túl sok és túlnagy szükségletét fedezze, arányban kell tehát állania a piac és a lakások árával. Nálunk azonban ebben a tekintetben állandó aránytalanság lévén, a munkás képtelen beérni munkabérével, a munkaadó pedig képtelen megfelelni az egyre emelkedő kiadás szükségletének. Hiszen 1900-óta 1907-ig például 1000 klg.

buza ára 1503 koronáról 2264 korónára, 1000 klg. rozse 1351 koronáról 1823 koronára, 100 klg. ökr elősúlyban 688 koronáról 911 korónára, 100 klg. sertés pedig 967 koronáról 1363 korónára emelkedett.

E horribilis drágaság megszüntetésére pedig épen semmi sem történhet hatóságaink részéről, nem csodálható tehát, ha minden szükségletnek megdrágulásával a bérek is felszöknek, a nélkül, hogy a munkás sorsát legkisebb mértékben megjavították volna, mert hiszen a nagyobb munkabér sincs arányban drágasággal, amelyet csak körül tekinthető élelmezés és lakás politika tüntethet el, erre pedig, úgy látszik illetékes körökben nem igen van hajlandóság.

Kétséget nem szenved, hogy nagy ipari vállalataink jelentékeny része — mert hiszen első sorban ezek volnának irányító szerepe hivatva: — fájdalom, ez idő szerint még nem állanak a munkás politika kérdéseit széles látókörű megoldásának magaslátán. Ha azok ugyan is — egyelőre legalább a legsajátabb érdekeik kedvéért többet törődnek megbízható munkásoknak saját gyakorlati céljaikra való nevelésével és állandósításával a munkások egymáshoz és kenyéradó gazdjukhoz való vonzódásának sőt ragaszkodá-

Nagyatádi Hirlap tárcája.

Fráter Aranka.

Irtá: Vértessy Gyula.

Egy ügyvéd barátomnál voltam látogatásban s javában beszélgetünk egy csomó diákori élményről meg jogászeletünk vídám és szomorú kalandjairól, mikor az irnok bejött jelenteni, hogy Fráter Aranka megint itt van.

— Csak hadd legyen, mondta szinte hangosan az ügyvéd — kezd már boszantani ez a vén skatulya. Minduntalan a nyakamra jár!

— Miféle Fráter Aranka? — Kérdéstem tőle. — Csak nem az a hires, szép Fráter Aranka? Akivel együtt bálóztunk, a bájos, gazdag Fráter Aranka.

— De éppen hogy az. A bájos gazdag Fráter Aranka. Azaz csak volt bájos is még szép is.

— A hires Fráter Aranka?

— Az az tpp! Erkeserű Fráter Aranka. Fráter Lénárd leánya. Aki után te is bálóztál, meg én is. Érdekes történet ez. El is mondom neked róla mindent. Megíratod.

Azt tudod hogy büszke szépség, aki minket is meg másokat is keveset, megszökött valami cseh tisztcsékkével.

— Nem tudom én.

— Nos hát hallgassd meg. Mondom hogy meg szokott Valami ronggyos koldus legényel. Képzelheted Lénárt bátyánknak dühét. Kitagadta a leányát és egy garast sem adott neki. A szegény cseh csehül járt. Be kellett állania valami irnoknak, vagy mit tudom én, miféle kis hivatalnoknak. Hancum hamar ránt a nyomorgásra és főbe puffantotta magát. Lénárt ur, aki ezalatt különben teljesen elverte mindenét, hallani sem akart a leányáról. Azóta itt él Pesten a szerencsétlen asszony. Volt ez már minden a világon. Nevelőnk, gazdasszony, felolvasonő, benne házvezetőnk, kaszirnő, boltkisasszony, társalkodónő, pénztárnoknő, de sehol nem tudott megmaradni. Tudod a Fráter-vér! A büszke, lusta Fráter vér! Azt akarta volna, hogy a hova ő ment el szolgálni, őt szolgálják ki.

Mig fiatalabb volt, nőtlen öregy uraknál csak el volt egy darabig abban a reményben, hogy valamelyik majd csak elveszi; de amikor egyik sem akarta elvenni, hát szépen odább állt mindenünne.

Igy aztán szépen lassan kiropott minden helyről. Mikor hozzám először beállított, hát fillér volt a zsebében. Pedig hozzám már igazán a végszükség kergette. Mert bizonyára csak akkor jött, amikor már sehol sem kapott semmit.

Képzelheted milyen nagyot néztem, mikor kolduini jött hozzám Fráter Aranka. Az a Fráter Aranka, akit hiszen emlékezelsz reá, hogy körülrajongtunk! Az a Fráter Aranka aki egyszer nekem ígért egy szuppcsárdást s azután a vacsoránál azt kérdezte tőlem, hogy igaz-e, hogy az apám szücsmeister, mert akkor nem táncol velem. Az ügyvéd arca még most is fellángolt erre a megszegegetésére, annyi annyi év után.

— Azt kérdezte. Persze, hogy azt mondtam neki, hogy az apám az és hogy nem szücsmeister, hogy az. Azzal ott hagytam.

Kacagva felelte, hogy csak ezt akarta, mert jobb szereti Bay Abrissal táncolni a csárdáért.

Bay Abris! Az a hires legény volt. Emlékszel-e rá? Ezóta ez is járt nálam. De arról később.

Aranka azon a bálón csakugyan Bay Abrissal táncolta a csárdást, én pedig sen-

395 júni 30

sának fokozásával a mi jó munkásjóléti intézményeknek határozottan nem kizárólag jótékonyági alapon való megteremtése és fejlesztése által, aránylag említést sem érdemlő áldozatok árán érhetünk el, — kétségtelen, hogy eltekintve a saját előnyüktől, nagy szolgálatot tennének a hazai iparfejlesztés szent céljának és igen sokban gyakorlati értékek járulának hozzá a kívándorlás nehéz problémájának mielőbbi kedvező és tartós megoldásához.

Választási mozgalmak.

A múlt héten nem szüneteltek a mozgalmak. Első esemény volt az, hogy Kossuth Ferenc, az országos függetlenség és 48-as párt nevében Prinke Sándor jelöléséhez járult hozzá. Prinke Sándor meg is kezdte agitációs körutját a bejárta délvideket. De Szabó István pártja sem nyugodott, már az egész kerületben szervezkedési és szombat-on Szabó 8, vasárnap 5 helyi mondott programbeszédet.

Vasárnap d. u. 4 órákor volt összehívva a Koronába Prinke Sándor pártjának gyűlése s ugyanakkorra jelezte Szabó István, hogy a főtéren programbeszédet tart.

A Prinke Sándor érdekében egybehívott gyűlésre azonban a Szabó párt is eljött s ott senkit szóhoz nem engedvén kb. egy óra hosszáig óriási lármát csapott. Míg végre Tallian Andor fősztigabiro lépni közbe és felszólította a választókat, hogy a Szabó pártiak menjenek a főtérré.

Ezután a főtéren Szabó István mondotta el programbeszédét nagy számu közönség élénk helyeslése mellett. Akközben a Prinkepárt gyűlésén gr. Széchényi Aladár felolvasta Kossuth Ferenc ajánlóléveletét. Utána azonban felállt Prinke Sándor és kijelentette, hogy a kerület békéjét

felzavarni nem akarja s így visszalép. Mire gr. Széchényi Aladár elnök, mint a továbbiakra nézve tárgyalant a gyűlést berekesztette.

Azonban a jelenlévő választóközönség nem tágitott a helyről. Először Verbay József, majd dr. Neubauer Ferenc szállott, kijelentve, hogy a párt zöme nem nyugodhatik meg abban, hogy Szabó István legyen a kerület képviselője, holott ő nem függetlenségi, hanem szocialista tanokat hirdet és szocialista korszakkal dolgozik.

Felhívásukra a választók jelentékeny része felvonult a «Korona» szálloda nagytermébe, a hol a jelenlévők párttá alakultak és kimondották, hogy sürgősen Kossuth Ferenchez fordulnak egy jelölt iránt. A további teendők megtételére végrehajtóbizottságot és bizalmi férfiakat választottak.

Hétfőn este 6 órákor ismét a kerület nem koalíciós választói tartottak szűkebb értekezletet, melynek határozatából küldöttségileg dr. Kommen Elekét kérték fel a képviselőjelöltség elfogadására. Azonban ő sem fogadta el a jelölést.

Kedden az összes nagyatádi választók tartottak d. e. 11 órákor a polgári olvasóköri helyiségében gyűlést, melynek folytán dr. Trux Hugo kistári ügyészt kérték fel a mandátum elvállalására táviratilag. Utánna érkezett Barcsról értesítés, hogy Barcs dr. Piszár Antal jelölte.

dr. Trux Hugótól válasz nem érkezett, ellenben szerdán reggel megjött dr. Piszár Antal és a polgári olvasóköriben egybegyűlt választók előtt elmondta programbeszédét kijelentve, hogy elvállalja a képviselőjelöltséget függetlenségi és 48-as programmal.

Erre egy a függetlenségi, mint mint a más párti választók örömmel-üdvözölték és jelöltüknek elfogadták. Meg is indult azonnal az akció.

Hir szerint az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt is dr. Piszár Antalt fogja hivatalos jelöltjének kijelenteni.

Szerdán, tegnap volt itt dr. Marton Gyula választási elnök is, választási helyiség a Zaborszky-féle ház lesz, a város nyugati felén lesznek a Piszárpártiak, keleti felén a Szabó pártiak.

HIREK.

— **Megdöbönt haláleset.** Lapunk zárta előtt értesülünk Simon Géza mentelepi cs. és kir. katonai állatorvos megrendítő haláláról. Mindnyáján szeretünk, sokan igaz barátai voltunk. Szeretreméltó egyéniségével és kiváló szakudásával mindenkinél becsülését és tisztelgetését nyújtta ki. Nemcsak urai barátai siralták meg, hanem a nép is, mely fontos anyagi ügyeiben legmegbízhatóbb tanácsadóját veszti benne. Hírét a nép messzire elvitte. Csak a tálen nősült meg s hozott egy bájos fiatal asszonyt körünkbe. Alig féléstendei boldogság után törzsében törött el egy fiatal, reményteli lélek minden öröme. Vaserős ember volt, soha beteg nem volt és most rövid két hónap alatt ölte meg az alatomos kór. Már igen gyenge volt, midőn két hete Pestre szállították, a múlt héten megoperálták, de — bár az operáció sikerült (!) — a fájdalomakat leste nem bírta ki. A mentelepi tisztikar következő gyászjelentést bocsátotta ki: A székesfehérvári m. kir. állami mentelepi tisztí és tisztviselői kara fájdalommal tudatja szeretett bajtársának Simon Géza cs. és kir. katonai állatorvosnak f. év július hó 28-án életének 35. évében történt gyászos elhunytát. Felejtethetlen halottunk földi maradványai f. hó 30-án Apar (Tolnamegye) községben fognak a gyászszékből a róm. kath. szertartás

kivel sem láncoltam, úgy fájt annak a lelketlen lénynek megszegésénél.

Hanem másrészt talán ennek köszönhetem azt, amit elértem. Mert csak ettől az időtől kezdve feküdtem komolyan neki a tanulásnak, a munkának. Ez a sértés ébresztette fel az önéregetem, az ambícióm. Megakartam mutatni, hogy a szegény szicsi fiából kiülb ember lesz, mint a Bay ur Ábrissából. Valamivé akartam lenni, hogy valamikor én szegényitsem meg ezt a henevegő szépséget, hogy valamikor éreztessem vele, hogy kár volt engem félre lökni az utjából.

Oh, hogy gyűlöltem akkor is, még azután is sokáig mind a kettőt!

És a sors csodálatosképen elégtételt szolgáltatott. Akkor a mikor már eszemben sem volt a boszu. Mind a kettőt kezembe szolgáltatta.

Bay Ábris még u. mult héten járt nálam. Az egykori híres gavallér rongyos, és piszkos volt; éhezett, azótt, szinte ferdén állva kért, hogy tegyem be akár hova, akár minnek. Felöltötteztem, jól tartottam, el nem eresztettem addig, míg a városához be nem tettem díjnoknak.

Persze, hogy nem becsülte meg ma-

gát! Néhány hét múlva csak beállított s ujra elpánaszolta, hogy ki csapták a díjnoksgábol.

— Miért?

— Eh, olyan komisz parasztnépség közöt nem élhet meg az ur. Komiszkodtak, én meg nem túrtam a komiszkodásukat.

— Adtam neki egy pár forintot s elküldtem, mikor pedig megint eljött, be sem eresztettem. Azóta nem tudom mi történt vele.

— Ez volt az egyik. A másik, Fráter Aranka nem sokkal ezután jött hozzám. Olyan volt mint valami koldusszasszony.

De, hogy is gondoltam a boszura. Igazi fájdalom és mély részvét fogott el. Arra kért, hogy szerezzek neki bármíno állást. Eddig nem becsülte meg magát, de ezennel meg fogja.

Napokig jártam a dologban, fütől-fához, de végre is csak annyit értem el, hogy betettem egy dobozkészítő gyárba fedélkészítő munkásnónek.

Eleintén szorgalmasan dolgozott. A tulajdonos még dícsérte is. De nem sokáig tartott a szorgalom. Hamarosan beleunt. Már a második héten kezdett későn bejárni a gyárba s mikor megintették, dühösen

odavágta, hogy ő nem paraszt, aki fel tudjon hajnalban kelni.

Már akkor kidobták volna a gyárból, csak rám való tekintetből túrték. De mindig baja volt s ilyenkor mindig a nyakamra jött. Bizonyosan megint kifelé áll a rajda most is azért jött.

Kértem a barátomat, hogy hívassa be.

— Vagy idegen előtt resteli magát?

— Oh azon már túl van.

Magas, sovány, fekete ruhás nő lépett be. Fekete kendőre a sok használattól zöldre vált már. Korán megöregedett, fakó arca, tele volt ráncokkal. Csak két nagy fekete szemze őrléte meg régi fényét.

Valaha három varmegye fiatalsága versengett ennek a szemnek egy meleg tekintetért!

— Nos, mi jót hozott? kérdezte az ügyvéd.

— Jót én sohse hozok. Bocssáson meg, hogy megint alkalmatlankodom. Nincs egy fillérem se! Tegnap óta egy falat sem jut a számban.

— Hiszen tegnap kapta ki a fizetését?

— Igen, de még tegnap el is költöttem.

— Sajnálom.

szerint történendő beszentelés után az apai sírkertben örök nyugalomra helyeztetni! A megboldogult lelki ügyvért mondandó gyászmise f. év augusztus 1-én fog a nagyatádi róm. kath. templomban a mindenhátónak bemutatattni. Aldás és béke lengjen porai felet!

Tízütlőségünk ünnepe. — Önk. tízütlő testületünk f. évi aug. 23-án nagyszabású ünepeket rendez azon alkalom kapcsán, hogy e napon tarja városunkban Somogyvármegye tízütlő szövetsége ez évi rendes közgyűlését. A megyei tízütlő szövetség, — különösen az újabb időben a közigazgatás tüzrendészeti ágának fejlődésére életet öntött s a megyei tüzrendészeti valósággal felvirágoztatta. Megyen minden részében a különösen vidékünkön is tudatos és odaadó működésével váratlanul szép eredményeket ért el. Elég rámutatunk a járási székhelyeken s málnk is tartott tízütlő tanfolyamokra s a községekben a tüzrendészeti fellegelő állat tartás szemlékre, amíg a vezetőség minden irányu önzelen működésével kapcsolatban a községekben nem csak a tízütlő szerek beszerzését és jókarban tartását, hanem a közönség fokozottabb érdeklődését, a községek előjáróinak a megelőző tüzrendészeti érdekében nagyobb figyelmét s a testületek tagjainak telkes és odaadó buzgalmát eredményezik, ami pedig a közéleti jótékony testületek idővös és hasznos működésének legelősebb alapját képezik. A megyei tízütlő szövetség évenként tartja közgyűlését nagyobb és pedig rendszerint Kaposváron s kivételesen egyes megyei városokban. A f. évi közgyűlés, — mint jeleztük, — nálunk lesz megtartva, — s ez alkalommal tízütlő testületünk nagyszabású, az egész napot betöltő ünepeket rendez, melynek keretében történi meg a díszes új szerelvény felszentelése is. Az ünepeket este, az eddigieknél is fényesebb tüzijátékokkal egybekötött fényjátékosság fejezi be. Legközelebbi számunkban a részletes programot közöljük.

— Am nem sajnálom, hogy elköltöttem. Hallgassa meg ügyvéd ur, hogy történt a dolog. Vendégülöben, már t. i. olyanban, minőre nekem telnék, nem tudom megenni az eddel. A gyárba szoktam magammal vinni mindig valami innivalót és egy kis kőveházban, a gyár mellett szoktam megenni. Tegnap is ott voltam egyik asztalnál egy ember állt, aki a pincért tegette, ural módon parancsolgatott és hordatta a konyafot. A ruhája nagyon müttes volt, a pincér gyanakodott és a sok parancsolgatás után szerették volna már látni a pénzt is.

Eppen mikor befejeztem az ebédemet, akkor állt elő a kávé, hogy fizessem.

— Mi az őrdögöl fizessek? — kiáltotta a részeg ember rekedtes nevével hangján. A kávé rendőrt hivatott s beakarta kísértetni.

A részeg ember még részegségében is méltósággal állt föl s valami iráfélet dőböt adott a rendőrnök:

— En Bay Ábris vagyok. Az apám Bay Péter volt, az alispán! Nemes embert nem szabad elfogatni.

Csakugyan ő volt. A hires Bay Ábris, aki valaha halálig szerelmes volt bélem, Kikószaraztam, mert örüll voltam! Talán én vagyok az oka, hogy tőnkre ment. Talán az egész élettel tartozom neki, hát csak kifizethetem érte ezt a kis kontót.

— A nagyatádi iparos ifjuság önképző körének könyvtára javára megtartott műkedvelői-előadás alkalmával fíradhatatlan szorgalommal teljesített szíves közreműködésért fogadja a nagyatádi iparos ifjuság önképző egytelének ma tartott választmányi ülésén szavazott jegyzőkönyvi köszönetét és elismerését. Nagyatádon, 1908. július 27. Nováček Béla elnök, Pauchl László jegyző.

— A nagyatádi iparos ifjuság önképző köre állt f. évi július hó 27-én tartott választmányi gyűlés alkalmával a „Cigány” népszínmű összes szereplőinek a következő jkvi köszönetet határozatotól el, a mely minden egyes szereplőnek jkvi kivonatan megküldötték.

— **Mozi Nagyatádon.** Városunkban a piactéren fényesen berendezett nyári színház van felállítva, amely naponta zsufolóság megeltek a kíváncsi közönséggel, esténként vérralán szőbb felvételekkel szórakoztatja a tulajdonos a Nagyatád és Vidéke közönségét. Tehát nem csoda, ha már fél 9 órakor elfogynak mind a jegyek. Naponta csak egy előadás, a műsor minden másodikonap változik, Pénteken és szombaton be lesz mutatva a dånosi rablógyilkos cigányok és tel jelen új műsor, eredeti felvétel nök is bátran látogathatják, mert családias. Csütörtöki szendvics Orosz és Japán háború. Utolsó előadás lesz vasárnap este, szíre kerül: Husz Ábrahám és gyilkos társai bemutatása. A tulajdonos eszedezik a pártfogásukért.

— **Beküldetett.** Válasz a sündisznó szerzőjének. Gratulátok a híten megírt életrajzhoz! Mégis ha azt felém irányította igazán csodálkozásomnak kell, hogy kifejezést adjak. Hát Ön aki más hasznosabb foglalkozás hiányában folyton az állatvilággal foglalkozik ne tudná azt, hogy apró állatok csipésébe még ember nem hat beie? Sőt én arra sem tudok esetet, hogy ammiatt valaha legkisebb hája lett volna bárkinck, (legfeljebb a szag bántotta) de ha, Ön tudna erről valamit, sőt hinné azt, hogy már azok is árthatnak, közéje megnevezze, hogy hínck, de ne sündisznó módjára, elő a nevekkel. — rks. —

— Kifizette a kontóját? Odaadta az egész heti keresményét?

— Oda hát.

— S Bay Ábris ur mit szolt hozzá?

— Semmit. Nem is tudta meg. Azt mondták neki, hogy csak menjen haza, minden rendben van.

— S ha én most nem adnék magának semmit? Éhezne tovább s nyugodt lenne, hogy a pénzt odaadotta egy lúpnak a pálinkázása fejében?

— Éheznem tovább! Csak nem engedhetem, hogy egy Bayt becsukjanak! Mindnyájunk szűgyene lett volna!

A megtört fényű szemekébe mintha egy percre visszazárlott volna a régi fény, a régi büszkeség lángja s megroskadott termete is egy pillanatra mintha kiegyenesedett volna, míg ismételte:

— Mindnyájunk szűgyene lett volna, mindnyájunké, akik nemesek vagyunk...

Tekintete egy pillanatra mintha ott kalandozott volna a multban s mintha ott látta volna (magá körül repdesni a Fráter-cimer aranyos darvát, meg a Bayék csalátszámot sasmadarát — és aztán büszken nézett az ügyvédre mintha csak azt akarta volna neki mondani:

Érdet is te ezt! A te apád szűcs-mester volt!

— Hanem hamarosan kiadott ez a büszke tekintet. És a rimádkódó, szűgyen, levert teremtés lett újra, aki alázattal nézett az ügyvéd urat, hogy „kölszönözött” neki néhány koronát. . . .

— A munkásbiztosító új szabályzata. A kereskedelemügyi miniszterium s a kir. áll. munkásbiztosítási hivatal rendelettel bocsátott ki, amelyek az üzemi és balesetellenléteket és a pénzintárik ügykezelését a munkásbiztó törvények megfelelően szabályozzák. A rendeletek főbb intézkedései szerint minazdon munkaadók akinek alkalmazottai baleset-ellen-biztosítandók tartoznak ez évi július 25-éig égi terjedő idő alatt az üzembejelentést az e célzra szolgáló úrlapon eszközölni. Ugyanezen idő alatt bejelentendők be az üzemi változások is, melyek 1907. évi július hó óta az üzemben előallo: tak. Kötelesek továbbá a munkaadók összes alkalmazottait a munkásbiztosító pénzintárnál az ujonnan kibocsátott úrlapon bejelenteni, tekintett nélkül arra, hogy az alkalmazottak előzőleg már be voltak-e jelentve vagy sem. E bejelentések ez év július 16-31-ig terjedő idő alatt eszközölnök s ezek alapján az összes tagok új igazolványt kapnak.

— **Már hamisítják.** A szivárvány színben pompázó új húszkoronások alig egy hete kerültek csak forgalomba s Obecsén már felártoztatták egy embert, aki újfajta hamis húszkoronások gyártott. Pedig a szakértők azt mondták, hogy ezt a pénzt hamisítani teljes lehetetlenség. Ime nincs semmi lehetetlen a nap alatt! A hamisító, meglepő művészettel utánozta a papírpénzt. Mert művészet ez is, csak hogy olyan művészet, mely nagy százalékot hozza a konghára, ha a törvény nem tiltána.

— **Külföldös távirat.** Egy marbakereskedő a következő táviratot küldte minap kaposvári üzletársának: Holnap — minden tiszón a pályaudvaron lesz, ott is élvárom. En nem mehetek, csak holnapután, mert a személyvonat ökröket nem szállít. Marha ára emelkedett. Láska el magát. Ha ökrökre van szüksege, gondoljon rám.

— **Husz Ábrahám sírreléke.** A máramrosszegi izraelita temetőben új emlékkövet állítottak föl egy sírdomb mellé. Maga az esemény mindennapi, de a kinek állították, annak révén kiemelkedik a mindennapiasság keretéből. Husz Ábrahám sírját jelölte meg a felesége egy emlékkövel. A sírkövön héber betűkkel a következő felirat olvasható:

Itt nyugszik Husz Ábrahám aki a halalos ítéletet istentől szívesen fogadta.

— **Életunt ember.** Kulfón f. hó. 25-én d. e. 6 órakor Kalamár Ferenc felakasztotta magát és mire észre vették már meghalt. Kalamár 30 éves ember, már 7 éve különválva élt feleségétől Vörös Erzsébet laskostól, aki most férjével szembe való per indított, és már ez ügyben tárgyalásra is voltak. Kalamár Ferenc annyira gondolkodóba merült s mindig hangoztatta, hogy most elveszti egész vagyonát. Már 2 hét óta egész búskomor lett, szüneti azonban nagyon vigyáztak rá, de f. hó 25-én reggel 6 óra tájban egy örzetlen pillanatban az istálló padlásán egy istrángra felakasztotta magát és meghalt. Temetése vasárnap d. u. 2 órakor volt.

— **A „Vasárnapi Újság” július 26** iki száma nagy érdekességű képekben mutatja be Kobirg Fülöp herceg szentantali kastélyját és parkját, a londoni olimpiai versenyekeket, gróf Rhevenhiller párizsi osztrák magyar nagykövét kerü ünepeket, (Knpka György tábornok emléktáblájának leleplezését Genben, az angol hajóhad fúmei látogatását. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György elbeszélése, Komjáthy Győző és

Mohácsi Jenő verse Krúdy Gyula eredeti regénye és Fogazzaro olaszból fordított regénye. Egged közlemények: Junius czikke a Fugger-családról tárcázik a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Közintézetek s egyletek, Sakjáték, Képtalány, Egyveleg stb. «Vasárnap Újság» előfizetési ára negyed évre négy kor. a «Világkrónika»-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a «Vasárnap Újság» kiadóhatalmánál (Budapest, IV., Egyetem-u. 4. szám) Ugyanitt megrendelhető a «Képes-néplap» a legolcsóbb újság a magyar néb számára, féltre két korona 40 fillér.

A «Budapest» jubileumi albuma. Nagyobb és kellemesebb megjelölést talán soha sem szerzett egy lap előfizetőinek, mint a «Budapest», midőn már hónappal ezelőt megjelent nekik ingyen a 30 éves fennállása alkalmából szerkesztett albumot. Ezerrel jöttek a szerkesztőséghez az elismerő és köszönő levelek, méltatva az album rendkívül bőséges érdekes tartalmát, valamint annak díszes kiállítását. Husz íven, számos képből és szövegből mondja el az album a lap 30 éves történetét, írtak bele politikai, társadalmi és irodalmi életünk legkiválóbb alakjai, a «Budapest» volt és jelenlegi munkatársai, azokivül a számos kép és művellettel olyan értékes teszi a könyvet, hogy az méltán foglal helyet bármely művelt ember asztalán. Az albumot míg a készlet tart — most is ingyen küldi a kiadóhivatal mindazon előfizetőknek, akik legalább 1/4 évi-összeget, vagyis 6 koronát egyszerre betárolnak és a postaköltségre 50 fillért utalványoznak. A Budapest-ből kívánatra utántránszámot készítségül küld a kiadóhivatal Budapest, IV., Sarcantus-utca 3.

Magyar lányok (szerk. Tutsék Anna). — A leányvári hoshorkány! Inom és poétikus meséjét mondja el Lovik Károly a Magyar Lányok regényrovataiban. Gyönyörű műbőben, az elhunyt, a régi magyar diáklételeben játszódik ez a regény. Ha veget ér, egy igazán irodalmi, s emellett teljességgel nekik való olvasmányul gyarapszik a leánypublicum olvasótára. Polytassait hetenként közli e képes lap, amelynek minden száma öltetes újdonság, kedvesség. Előfizetési ára negyed-évenként 3 kor.

Uj Idők. Április elsőjével új évszöveget kezd Herceg Ferenc hetilapja, az Uj Idők. Eredeti regénye bizonyára szemes régiókban kell érdeklődést A regény címe, Gyöngye emberek', s írójá Legioner. Álnevű szerző fiatal magyar ember, aki öt éven át élt az idegen legióban, s innét küldte novelláit az Uj Időknek, melyekkel nagy feltűnést keltett. Mostani, nagyobb szabású munkája is ez idegen legió fantasztikus környezetéből indul. Ez a regény az új évszöveg egyik irodalmi érdekessége. Mellette a lapnak hetenként egy-egy kiváló munkatárs, frissen írt munkájával. Elsősorban a szerkesztő Herceg Ferenc, aztán Gárdonyi, Bródy, Szomalyosi, Ambras Zoltán, Heltai, Lovik, Eudródi, Szabolcska; Horkayné, a szellemesgőrlő ismert gentry asszony, ezutal a cukrászbólba jár, s itt veszi esipő kritiká alá a közéleti aktualitásokat. Előesett inom és elmés diskurzusa az Uj Időkben jelenik meg. A lap fejléc-rajzi, amelyek immár országsszerű kedveltek, továbbra is szönszerű eseményeket karrikiznak. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévenként 4 korona.

Közgazdaság.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság.

Azon a nagy sikereken felbuzdulva, amelyeket több mintegy évtized óta évről-évre emelkedőleg az életbiztosítási ágazatban elért arra indította ezt a társaságot,

hogy kötvény feltételeit alapos revizio alá vegye, hogy ez által a biztosító közönségnek jobb, igen jelentékeny és nagy fontosságú kedvezményeket nyújtva, a biztosítási kedvet mindjártabb feltelkise és az életbiztosítási intézménynek oly foku fejlődést adjon, aminőt ez a nyugateurópai és a tengerentúli államokban elért, ahol az életbiztosítási intézményt a társadalom minden rétegében már régebben fontos közgazdasági tényezőnek ismerték fel.

Az új kötvény feltételek főbb elemeit olvasó közönségünkkel a következőkben ismertetjük:

1. Az életbiztosítási szerződés, ha 3 évig fennáll, minden ellenszolgálat nélkül meg nem szüntethető, azaz a biztosítás, ha arra már 3 évi díj befizetellett és a díjzetés később bármikor meg szünik, a fél külön kérelmezése nélkül tehát automatikusan tőkésítettik ami azt jelenti; hogy a díjzetés megszűntetése dacára, az illető biztosítás nem veszíti el hatályát hanem hivatalból leszállított tőkéről szóló díjmentes biztosításá válikoztat.

2. A visszaváltási eljárás az eddiginél teljesen kedvezőbb, amennyiben egyszerűen halálesetre szülő biztosításokra nézve a visszaváltási érték a díjtartalék 75%-ában állapítatik meg, míg vegyes azaz tartamra szülő biztosítások olyképen fognak visszaváltani; hogy a visszaváltás idejéig történt díjzetés arányában mutatkozó tőkésítési összeg, a még hátralévő biztosítási időre leszállítottatik.

3. A «Párba»-ra az életbiztosítási 3 havi fennállása után kiterjed.

4. Az «Ongykkosság» a biztosítás már két évi fennállása után érvényes.

5. Az «elhallgatás» illetve «eliloklás» a biztosítás 3 évi fennállás után megszünik semmisségi esetet képezni.

6. Az «Utazás» Európán kívül is megengedtelik, minden pótdíj nélkül ha a biztosítás már 6 hónapon át fennállt.

7. A díjzetés megszűnése folytán érvénytelenülé vált biztosítások 6 hónapon belül ismét érvénybe helyezhetnek, a hátralékos díj és egy százalék érvényjesítési tési illeték megfizetése mellett, anélkül, hogy orvosi bizomijltván kívantának, csak az illető biztosított életben léte köztetik ki.

8. Kerészetben a biztosított tőke azonnal kifizetetik, kamatlevonás nélkül. Ezalatt azon 1 1/2% kamat érendő melyet a kárösszegek azonnali kifizetéséért levontak. Ez is jelentékeny összegű kedvezmény, ha figyelembe vesszük, hogy évenként közl 4 millió korona kárösszeg lesz az «Első magyar» által kifizetve.

9. A biztosítási szerződésből eredő jogok elvülésére az eddigi egy év helyett, 5 év lett megállapítva.

10. Az évi díjnak részletekben történő fizetéséért szamitandó pótlék, félévi díjzetésnél 2%-ra negyedévinél 3%-ra szállítottat le.

Egy gyakorlatias újítást képez az is, hogy jövőben a kötvények kölcsönrel való megterhelés esetén nem kerülnek letétbe és helyettük nem lesz letéti térítvény kiállítva, hanem a kölcsönök a kötvényben magán jegyeztetnek elő.

Az új feltételekben megállapított összes kedvezményeket — kivéve a díjnak részletekben történő fizetéséért megállapított pótlék szántétekeket — a régi biztosítottak is kiterjesztetnek.

Az új feltételekkel olyan jelentékeny

kedvezményeket nyújt az «Első magyar» a biztosítottaknak aminőknél messzebbmenőket eddig más európai biztosító-társaság sem nyújtott és jogosan remelheti, hogy ezen anyagi haszonról való lemondását, a nagyobb mérvű biztosítások útján sikerült pótolniá.

Felolószerkesztő:

Dr. NEUBAUER FERENC.

Árlejtségi hirdetmény.

Alulírott községi előjárók a községi képviselőtestület 16/1908 kgysz. határozata folytán ezenel közhírré tesszük, hogy az ujonnan építendő állami elemi iskola és mellékepileteinek építésének biztosítása céljából Kuntelep-községben 1908 évi augusztus hó 9-én délután 3 órakor nyilvános szóbeli árlejtségi fog tartatni. Az árlejtésre előirányzott összeg 19017 Korona 07 fillér. Bántapénz az előirányzott összeg 5,- a mely összeg vegyis 950 korona 85 fillér az-árlejts megkezdése előitt fizetendő be-közpénzben vagy értékpapirokban vagy pénzintézet által kiállított betét-könyvecsében.

A tervrajz, költségvetés és árlejtsi feltételek a görgetégi körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kuntelep 1908. Jul. 23.

Zieger Ferenc

Székendi Vendel

jegyző.

bíró.

A nagyatádi öngyelző ügyel-szövetkezet, felszámolás alatt, közhírré teszi, hogy több adóstól járó 6100 K 53 f tőke s jár-összegű követelése minden szavatosság kizárásával a legutóbb ígérőnek eladatlak. Az árverésen leteendő bántapénz 120 K. A vételár azonnal fizetendő. Az árverés.

f. év aug. 11-én d. u. 3 órakor lesz megtartva Nagyátodon Dr. Szetsey István ügyvéd irodájában, s ugyanott a követelések részletezése is a hivatalos órák alatt betekintheők.

Nagyatád, 1908. július 16.

Günsberger Nánán

felkötő.

Fényképészet.

A n. b. közönség szives tudomására adom, hogy

augusztus 2-án (vasárnap)

ez idényben utolsó

fényképfelvételek

eszközleése végett Nagyatádra érkezek.

„Szives” pártolást kérve vagyok

VERTES ANTAL, fényképész

Nagykanizsáról.

Özv. Vámosi Lajosné ujonan és modernül épített háza

mely áll: 5 szoba, 2 konyha, 2

éteskamra, 1 előszoba, udvarban

2 faház

Petőfi-utca 159. és 160. ház-

szám, 9200 koronáért eladó.

Házeladás.

Nagyatádon a járási takarékszövetkezetben, Iskola-utczában a **Valcsics-féle ház eladó.**

Értekezni lehet:
VALCSICS JÓZSEF
asztalosmesternél.

ELADÓ HÁZHELYEK.

Nagyatádon a Széchényi-tér 23. számú Záborszky-féle háznak Kossuth-utczára néző kitünő forgalmi ponton levő üres telkei egészben vagy részben eladók.

Értekezni lehet:
Benyák Jánosnál
Nagyatádon.

Hirdetések jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban.

! Házeladás !

A zrinyi-utczá 328. sz. ház, mellékeépülettel és nagy kerttel jutányos áron **eladó.**

Az érdeklődők **Benyák Jánosnál bővebb felvilágosítást nyernek.**

Egy jó házból való fiu **könyvnyomdában tanulól felvétetik.**

MELLER SÁNDOR

fodrász
NAGYATÁDON.

Van szerencsém a n. é. hölgyvilág b. tudomására hozni, egy évig Berlinben szerzett szakismeretem azon szerencsés helyzetbe juttattak, hogy a hajmunka terén a legmesszebb menő kívánalmakat kielégíthetem.

Ugymint hajfonat, frizzetta, einlag természetes hajból, férfi paróká, emlékek hajcsokor művésziés kivitelben.

Kegyes párfogásukat kérve
tisztfelettel

MELLER SÁNDOR

(Diszkrét kiszolgálás.)

CZERKON IMRE URI ÉS NŐI CIPÉS KÉSZ CIPŐ RAKTÁRA NAGYATÁD

A pécsi országos kiállításán elismerő oklevéllel kitüntetve.

AJANLJA saját készítményű lábelit a legjobb- és legmodernebb kivitelben.
ELVÁLLAL hibás és fájós lábakra mérték szerint minden alaku cipők elkészítését.
RAKTÁRON TART: Uri, női és gyermek kész arul egyszerűl a legfinomabb kivitelig.

A pécsi országos kiállításán elismerő oklevéllel kitüntetve.

Rendelések és javítások gyorsan és pontosan eszközöztetnek.

Jegyzői nyomtatványok nagyraktára.

KÖNYVNYOMDA.
KÖNYVKÖTÉSZET.

BENYÁK JÁNOS
NAGYATÁD.

KÖNYV-, PAPIR-, IRÓ-
ÉS RAJZSZER
KERESKEDEÉS.

RAKTÁRON TARTOK:

Imakönyveket egyszerű és finom kivitelben. Üzleti, jegyzet és zsebkönyveket. Író, fogalmi, ítatós és ivlevélpapirt.

Rajzpapirt és kartont egész iverben és felvágva.

Egyszerű és finom dobozlevélpapirt fényképalbum emlékkönyv stb. nagy választékban, nemkülönbén mindennemű írókészletek és rajzszereket.

ELVÁLLALOK:

Gazdasági, ügyvédi és pénzüntezeti nyomtatványok, művek értesítők, gyászlapok, eljegyzési és ösketési meghívók a legizléseseh kivitelben.

Értesítések, körlevelek, levélpapirok, a legdivatosabb báli meghívók, névjegyek szóval mindennemű alaku és kivitelű nyomtatványok pontos és izléses elkészítését jutányos áron.

Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legolcsóbb áron készítettnek.

Levélpapirok nagy választékban.

Alapított: 1854.

Alapított: 1854.

Rotter Bernát

NAGYATÁDON.

LAKATOS ÉS LEMEZÁRUGYÁR

A pécsi orsz. kiállításon bronzéremmel kitüntetve.

Magy. királyi lőpor áruda.

Gazdasági és varrógépek gyári raktára.

Horgonyzott aczeltüskés kerítés sodföny, sodronyfonatok és sima huzalok,

kerítések czéljaira: „hungaria“ sodronyfonat.

Mindenemü takaréktűzhelyek a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

„Sophia“ és „Cornélia“ permetezőz, kénporozók és alkatrészek.

I^a kékkő, raffiaháncs.

„Gyémánt acél“ és „Török acél“ kaszák. Kaszakövek. Kaszaverők és Tokmány.

Szab. bácskai ekék és alkatrészek.

Az építkezési idényre

ajánl complete kocsiakományokban, bármely vasutállomásra, vagy helybeli raktárról

I. rendü meszet

(a »Dunántuli Egjesült Mészművek« képviselőtében.)

Portland és román czementet

hordókban és zsákokban (a »Beocsini Cementgyári Unió r. t.« képviselőtében.)

Valódi aszfalt fedlemezt, elszigetelőlemezt, kátrányt, karbolineumot stb.

(Biehn János-féle budapesti aszfalt és kátránytermékek gyára képv.)

Épületfát és deszkát minden méretben

(Stájerországi, karintiai és magyar (erdélyi) termékek.

I^a FELSŐMAGYARORSZÁGI FAZSINDELYT.

Épület vasalásokat a legegyszerűbbtől legdiszesebb kivitelig.

Vas gerendák minden méretben.

Gazdasági vetőmagvak (államilag ólomzárva.)

Legjobb minőségü ojtó szallagok!!

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

A »NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKORÉNEK« HIVATALOS KOZLONYE.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor., egyes szám ára 20 fillér.
Megjelenik minden csütörtökön.

SZERKESZTŐK:
Dr. NEUBAUER FERENC,
SZMODICS SZILÁRD.

Szerkesztőség: Nagyatád, Fűrdő-utca 67. szám.
Kiadóhivatal: Nagyatád, Széchenyi-tér 23. szám.
Az előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendők.

Iparfejlesztés.

Hogy milyen arányokban kellene fejleszteni a magyar ipar versenyképességét, arról ékes bizonyosságot tesz az az emlékirat, amelyet néhány hónappal ezelőtt tett közzé a kereskedelmi miniszter az iparfejlesztésről. Ez emlékirat szerint ahhoz az elsősorban elerendő célhoz, hogy a hazai szükségletet a hazai ipar fedezze, nem kevesebb, mint 438 gyár volna szükséges, amelyeknek 720,9 millió korona tőke kellene; foglalkoztatnának 144000 munkást (körülbelül 100 millió korona évi munkabérről) és évi termelésük összértéke 419-515 millió koronára rugna. Az állami segély tíz évre összesen 125 millió korona lenne.

Ezek a számok csak az első pillantásra tűnnek föl viszonyainkhoz képest — nagyoknak. Ami különösen az állami segélynek szükséges összegét illeti, ez csak látszólagosan így nagy áldozat az állam részéről, csak úgy, mint az állami tisztviselőknél juttatott magasabb illetmények is. Mert az összes állami kedvezmények és segélyek, eltekintve attól, hogy a legkülönbözőbb alakban oszlanak meg az ország

lakossága közt, emelve ennek gazdasági forgalmát, legfőképpen fogyasztási adók alakjában jórészt ismét visszakérülnek az állampénztárba, — megteszik sokféle jótékony hatásukat, anélkül, hogy az államkincstárnak valóságban nagy áldozatába kerüljenek. Közlebről bírálva pedig a magánvállalkozás kérdését, úgy találjuk, hogy erős akarattal nem lehetetlen ezt az államtíz éven belül megvalósítani, föltéve persze, hogy hazánk nagybirtokosai — elsősorban a holtkéz — elég érzékkel fog birni az iparpártolásnak gazdasági és hazafias jelentősége iránt; mert ha Ausztriában és a Németbirodalomban össze tudták kötni az uradalmak birtokosai ezt a két szempontot, miért ne tehetnék ezt nálunk is, különösen amikor köztudomású, hogy az iparvállalatok évről-évre nagyobb jövedelmet biztosítanak főképpen azoknak, akiknek módjukban van nyereségmennyelket a helyszínen feldolgoztatni, ahelyett, hogy ezeket külföldre eladva, a belőlük készült és behozott iparcikkelt drága árakat fizessenek.

Hangsúlyozzuk, hogy ezeket az iparvállalatokat lehetőleg magyar pénzen kellene megvalósítani, nemcsak azért, hogy hasznunk az orsz-

szágban maradjon és bennünket gazdagítson, hanem azért is, mert máris tulsokkal tartozunk a-külföldnek és félf, hogy egy-egy újabb pénzváltás, vagy a legújabb porosz és német államcímletek mintájára való külföldi kibocsátás, kapcsolatlan ellenfeleink agitációjával, papirjaink tömeges visszaömlése útján elviselhetetlen bajokat okozza egész gazdasági életünkben.

A nagyobbszabású iparfejlesztés előfeltételei közül a biztos és árnyalag olcsó alapítási tőkén felül a forgó tőkének könnyebb megszerzését sem szabad kifelejtelnünk. Számos gyár alakult volna már, még több virágoznék, ha törekvő és megbízható tulajdonosai (hiszen csak ilyenekről lehet szó) pénzintézetainkkel hitel dolgában olyan támogatást kaptak volna, mint a mi-lyenben például a kereskedelem az áruhitelre nézve részesül. Egyike ez azoknak a problémáknak, amelyeknek megoldása elől pénzintézetaink nem fognak ki térhetni és amelyek megoldása nélkül alig számíthatunk nagy ipari fejlődésre.

Az ipari hitelnek az a módja, amelyet pénzintézetaink legnagyobb-részt az ügyvezetett finansozás útján nyújtanak, nem kielégítő, amint-

Nagyatádi Hirlap tárcája.

A szép horváth leány.

Irta Szász József

Hajnaldok.

A hegyomrok felet bíbor pir jelzi a nap közelését A völgyben néma csend. Csak néha hallatszik valami titokzatos sutlóság, amikor a hajnali csipős szél megérinti a fák lombjait. Minden pihen meg. Az emberek a kis falu szalmatejű házaiban, a madarak az erdő fáin a bokrok közé rakott fészkeikben.

Egyszerre trombita harsogás zúg át a völgyön. Érces hangját kétszer-háromszor visszaveri az erdő, a hegyoldal. A kis faluban katonák vannak észállásolva s az éhresztőt fujja a százdrombités.

Néhány percmulva nyugós élet támad a kislaluban. A katonák elősietnek éjjeli pihenőhelyükről. Egyik a szalmás szinből, másik a szénáspadláról. Fejedelmi nyugóhely ez fáradt katonáknak. Fejeaj a borjú, takaró koponyeg. A kuntól megmosakodnak, az udvaron leszedik egymásról a széna szalmaalakát, felveszik a vállukra a borjút, a puskát, s az utcán sorakoznak szép rendben.

— Főhadnagy ur Fábiant felkötötte-e már kend? Kérdezte az öreg őrmester a napos káplár.

— Még nem, őrmester ur, válaszolt a legény.

— No hát induljon kend sebtiben. mert ha én indítom utnak kendet, abból még baj talán lenni, szótolt fenyegetőleg az öreg vítez.

— Fábiant főhadnagy ur legkedveltebb tisztje az ezrednek. Csinos, barna ember, aki után sok szép leány bomlott a horvát fővárosban. Azonban hiába bomlott, mert a főhadnagyn ur nem nézett rá egyre sem. Rá is fogták hogy, nőgyűlölő, de azzel nem sokat törődött a főhadnagy ur. Valamikor pedig víz fia volt, hej de sok szép horvát leánynak elcsavarta a fejét! Az utóbbi időben azonban egészen magába zárkozott.

— A napos káplár elindult, hogy fölkeltesse a főhadnagy urat, aki egy szénaboglya tetején aludta az igazak álmát. Utközben meg-megállt, azon tanakodva, de hát hogyan keltesse-fel? Mert Fábiant főhadnagy ur jó ember, derék ember, de arra rettentően megharagszik, aki álmából felveri, ki kelik tőle az is, hogy haragjában pofon üti. Otthon bizony gyakorta érte ez a kellemetlenség legényét, de ez azért nem bánta volna, ha éjjel-nappal pofozza is mert a fő-

hadnagy ur haragja hamar elmúlt, amikor néhány forinttal kiengeszteli a megbántott legényt.

Óvatosan odátámasztott egy létrát s csendesen felment rajta a boglya tetejére. A főhadnagy ur még édesen pihent. Valami szepet álmodhatott, mert mosoly fátáadozott ajkai körül. A káplár megátta a lejtőra legutolsó fokán, kiengessedet s miután keményen szalutált, kiabálva mondta:

— Főhadnagy ur jelentem alásan tessék fölkelni!

— Mert a katona, az mindig „jelent”. Akár kér valamit akár megköszön valamit, azért csak mindig jelent. Fábiant főhadnagy urnak azonban hiába jelentte, hogy keljen fel mégse mozdult, úgy aludt mind a bunda.

A káplár újra szalutált s még nagyobb hangon kiadta:

— Főhadnagy urnak alásan jelentem, tessék már felkelni.

Ez is hiába volt volt. A főhadnagy ur tovább aludt, akár a maga ágyában.

— Ezt ugyan az ítéletnapig felnem költöm — dörmögte magában a hadfi s nagyb tette határozta el magát. Előb azonban, két fokal leveb lépett a létrán. Nagy óvatossággal lehet a koponyegét a főhadnagy urról aztán meg fogja a vállát megrázta

hogy nem is bír a hitelnyújtás zárlatosság céljával. Bár tagadhatatlan, hogy számos új iparvállalat létesült ennek segítségével, valamint az is, hogy sok gyenge szervezeti vállalkozás ily úton erősödik meg, mégis távolról sem elegendi ki ez az alakzat a hazai iparnak sokoldalú hiteligényeit. Az intézeti finanszírozás főszempontja végeredményben mégis csak mentül nagyobb banknyerés elérése, ami a zsenge és kezdetleges iparvállalkozás ritkán elvisszelhető megterhelhetőségével jár. Nem is szólva a rendszerint kikötött és éveken át fenyegető opcionális jog gyakorlásának egyséjű kikötéséről, amely a főrekvő iparostól még azt a reményt is megvonja, hogy vállalatának kedvező fejlődése esetén ő élvezze a fázisok áram méltán kiérdemelt jutalom javarésztét.

Választás.

F. hó 1-én, szombaton végre lezajlott a választás is, mely egy évről képviselőt adott a kerületnek Szabó István kispolgár, csokonyai lakos személyében.

A küzdelem különben titáni volt. Mióta dr. Piszár Antal szerdán kitézte a kerületben zászlóját, úgy Szabó István fokozottabban agítált maga mellett, mint dr. Piszár pártja fejtett ki lázas tevékenységet.

A választás napja borongósan hajnalodott reánk s eső is esett aznap ugyiszólván egész délután. Reggel felvonultak a pártok. A felvonulás elég rendben történt és d. e. 10 órákor körülbelül befejeződött. Már ekkor látható volt, hogy az érők igen egyenlők s nem nagy szavazatkülömbőség fog dönteni. Tényleg egész a zárórán ugyiszólván teljes egyenlőségben volt a két jelölt. Egyszer egyik járt pár tize-

sel előbbre, azután meg a másik; a szerint a mint egyik hível szavaztak le utóljára, vagy a másiké.

Mind a két párt kortesei szerzeszaladtak a közeli községekbe és az utolsó percig folyt a szállítás, nehogy pár szavazattal a másik jelölt győzzön.

Csak a zárórában kerekedett felül Szabó István és bár dr. Piszár Antalra is jöttek még szavazatok, végig megtartotta 44 szótöbbségét, mellyel győzött.

Este 8 órákor zárta le dr. Marton Gyula választási elnök a szavazást s a jegyzőkönyvvel egy óra alatt elkészülvén 9 órákor hirdette ki az eredményt, melynél fogva Szabó István a kerület megválasztott képviselőjének jelentette ki.

Óriási lelkesedést keltettek szavai a Szabó-pártban. Előlépett Szabó István, kinek hazafias szónoklat kíséretében adta át az elnök a képviselői megbízást. Erre azonnal felelt Szabó István, megköszöntve az elnöknek a választás pártatlan vezetését és néhány lelkes szót intézett hiveihez, kijelentvén, hogy szíven fogja viselni első sorban a kerület kispolgárságának, de amellet a többi osztályok érdekeit is.

A hamarosan és zavarosan lezajlott választást most már a történelem, egy évre vagy valamivel továbbra van képviselőnk. A felkavart kedélyek ismét nyugodni térnek, míg — ki tudja milyen körülmények közi — fogjuk majd ismét gyakorolni polgári jogainkat.

HIREK.

— **Fagyalt estély.** A nagyatádi iparos ifjúság önképzőköre F. hó 9-én (vasárnap) este a Veisz-fele «Kossuth» kávéházban táncmulatsággal egybekötött fagyalt estélyt rendez.

hatalmasan. Az eredmény nem maradt el. Fábán főhadnagy ur egy pillanat alatt talpon volt s mérgesen kiáltott:

— Ki az?

— Káplár Boros, — jelentette a vitész aki akkorra már tíz lépésnyire volt a szénaboglyától.

A főhadnagy elnevelte magát. Aztán lement a széna boglyáról, rendbe szedte magát, s utnak indult a százzalad.

A legények nótára gyujtottak s nótáztak addig, míg berekedtek. Mikor a hegyre vezető meredeken kifaradtak, elhallgattak s azt kezdtek találgatni: hol lesz a pihenő s hogy sokat kel-e még marsolniok? A főhadnagy jól hallotta a százzalad élen kíváncsi kérdészősködésüket de nem válaszolt.

Szólatlan haladt előre.

A hegygerinczéről megláttuk a szombori hegyeket. Erdős ormakkal kíváncsan tekintetek feléjük. E hegyek között, a hegykatalban fekszik Szamobor. Leggyönyörűbb helye Horvátországának. Kis város, melyet köröskörül erdőkkel borított magas hegyek öveznek. Az egyik hegytetőn áll a szombori vár, melyben IV. Bélakirálynak meghibent, mikor a tatárok elől a tenger felé menekült. Nem vár már, csak rom, elpusztította az ellenség s még inkább az idő.

Nehéz utunk volt. A gyalogolási kifá-

rasztott; a fegyver, a borjú megluzott bennünket.

Fábán főhadnagy ur magához intett:

— Jöj litten mellettem. Beszélgetünk.

Szamobor még messze van, addig kibeszélgetheljük magunkat. Elmondok neked egyet-mást, mert jó barátom vagy s mert a saját telkem terhen is könnyitek vele.

Erdőköléssel hallgattam a főhadnagyt, akit zárkózott természete dacára nagyon szerettem. Azt a benyomást tettem rám mindig, hogy valami titkot hord magában, amely emésztési és a melneke kínzóat nem tud megszabadulni.

Éltem egy titkát mondom el neked, kezdette. — kezdte. Emeltem már, ki lépek a hádseregéből a gyakorlatok után. Te csodálkozál, hogy miért? Most meglátnod. Akkorra lesz új állomás, rendőrkapitány leszek egy alföldi városban. Kis állás, nem sokat jövedelmez, mégis én leszek a világ legboldogabb embere.

Nem először megyek mostan Szamoborra. Jártam ott már három év előtt. Akkor is gyakorlat közben kerültem oda. Tíz napot töltöttem akkor a városban, mely egyike a legremekebb helyeknek.

Engem — akkor még hadnagy voltam — vár alatt egy kastélyszertű épületben szállaltattak el. Régi épület, talán a várral

— **Elfogott kivándorló.** Gerlec Ferenc taranjai lakost a soproni határszéli rendőrség utelvel hiánya miatt elfogta és lakóhelyére vissza küldte. A nála lévő 330 koronát tőle elkobozták és a nagyatádi fősolgabirosnak küldötték.

— **Relyélyes halálozás.** Barcsról írja tudósítónk: Petrus-Vendel Béla belvári lakos kilenced magával a választás befejezése után Barcon a vasuti szállódban vett lakást, ott akarta tölteni az éjszakát, hogy másnap reggel haza utazhasson. Petrus jó barátjával, Szabó-nevű társával együtt bérelt szobát. Petrus az éj folyamán eddig még ki nem derített okból kiesett a szoba ablakán az utcára, ahol reggel holtan találták meg. Társa mind erőlt sem tudott, mert mikor a hajnali vonattal utazók a holtestre ráakadva, a vendéglőt fellármázták, Szabó a szobában mélyen aludt. Büntény, úgy látszik, teljesen ki van zárva. Azt hiszik, hogy Petrus szédülés fogta el és úgy esett ki az ablakon.

— **Az orvdádszát meg akadályozása.** A Baranya-Somogy-Tolnamegyei Erdészeti és vadászati Egyesület legutóbb tartott ülésén elhatározta, a kormányhoz és a képviselőházhoz feliratolt intéz, amelyen az orvdádszát meg akadályozása czéljából a következő javaslatok elfogadását kéri? 1. Hatályos intézkedésekkel meg kell szüntetni az ugnevezett intézkedésekkel meg kell szüntetni az ugnevezett vadászterületi fikciókat, meg kell akadályozni a községi vadászati területek bérszegénységének egyenlő oszthatását. 2. A községi vadászterületek bér-tartamának minimuma hat évről emeltesék fél tíz évre. 3. Mondja ki a törvényhozás, hogy az orvdádszát hivatalból üldözőndő vétség, illetve büntet. 4. Vadkereskedők, főleg kisebbek s az ugnevezett tyúkszok megrendszabályozandók olyképen, hogy vadkereskedést csak hatósági igazolvány alapján tizhetnek. 5. Vadászati kihalások teljesülési részére a büntetésépen fele valóment kionszandó. 6. A jutalmazás megkönynyítésére az «Országos érdeki alap» mintájára «Országos vadászati alap»-ot kell szervezni. Végül a vadászati alkalmazottak az

együtt építettek fel. Kis dombon, kert közepén fekszik, amely kertnek folytatása az épület háta mögött a heggoldaton az erdő. Amint szállásomra értem, egy jószágos öreg asszony fogadott. Férje kapitány volt s elesett Szerajevó ostrománál. E régi kastélyban élte özvegyesége szomorú napjait leányával, egy tizenhúrc éves gyönyörű teremtséssel. Ez a kastély volt minden vagyonja. Jövedelme pedig az a néhány száz forint, amit a király kegye adományozott évenként neki.

Margitnak hívják a leányt. A legbajósabb teremtes, kit életében láttam. Alabastrom arcát hollófelete haj övezi, fekelete szempillái alól keke szemek mosolyognak. Magas, karcsú a termete, idomai remekei, amilyen nem készített soha szobrász vésője.

Hamar összerátkoztam Margitnál. Ha gyakorlatról fíradtan hazatértem, ellétem szaladt a kis kapuig s ő maga gondoskodott, hogy semmiben ne szenvedjek hiányt. Kis szobám ablaka minden réggel, minden dében friss virággal volt tele. Ő maga szedte ki a kertben, ő maga kötötte össze bokrétaiba kis kezeivel.

A délutánokat együtt töltöttük el. A kertben sétálgattunk s ezer bohóságot összeheszéltünk. Esténként zongorához állt

lietó vadászterület tulajdonosa által baleset ellen bebiztosítandók. 7. Országsszerte vadértekesítő szövetkezeteket kell felállítani. A képviselőházhöz benyújtandó felirat megszerkesztése az egyesület dr. Egrý Béla országgyűlési képviselő kérése fel.

— **Elszaladt csikó.** Rozenberg Sándor tabi lakosnak 1 drb. murakói fajájú 1 és fél éves szürke heréti csikója f. hó 1-én tartott tabi országos vásár alkalmával ismeretlen irányban a rajta levő bőr, kötőfékek együtt elszaladt.

— **Eroszak.** Beleg községben mult hó 24-én Tengerdi Györgyné ottani lakosnál egy ismeretlen kőműves jelent meg ki maga mellé napzámós leányt keresett. Mikor meglátta Tengerdine 7 éves kis leányát, 1 korona napibért igérve anyjának elvezette a kőműves, 11 órákor megjelent otthon a kis leány és elmondta, hogy azon ember rajta eroszakot követelt el. A csendőrség a nyomozás folyamán kiderítette, hogy a férfi Babics Vincze nagyatádi illetőségű cserépes segéd, kit a kaposvári kir. ügyészségnek fejeletettek.

— **Lopás.** Mult hó végén Simongát pusztán Tóth József és társai udvarhelyi lakos mezei munkások magán ládájait, melyek a birkaakolban voltak elhelyezve Kovács József kaposvári születési csavargó feltérle és azokból többféle ruha nemül összesen 36 kor, értékben ellapott és ismeretlen irányban megszökött. Pár nap múlva a miki csendőrség elfogta és a beismerésben lévő terheltet a nagyatádi kir. járásbírósnak átadta.

— **Tűzek.** Mult hó 25-én Nagocs községhez tartozó Juton pusztán tűz ütött ki, amely kilenc gazdának lakóházát s összes ingóságait elhamvasztott. Az illetőknék mindene még az élelmi szére is odaveszett.

— **Drávaszentmárton községben** június 15-én villámcsapás következtében keletkezett nagy tűzvész dühöngött, amely 14 gazda tulajdonát képezett 31 épület teljesen megsemmisült, melyeknek becsértéke 22000 korona volt.

— **Katonai ellenőrzési szemle.** Nagyatádon október hó 1, 2, 3, 5, 6-án fognak

megtartani a folyó évi katonai ellenőrzési szemlék.

— **Lopás.** Krónberger Soma Kutas községhez tartozó Kozma pusztai lakos földberő karára, f. hó 1-én virradóra, elbocsajtott házi cselédje Jakab Terecz nemesdedi illetőségű nő többféle tárgyat összesen 53 kor. 16 fillér értékben ellapott. A gyorsnyomozás folytán a nő elzáró ládájában a tárgyak megtaláltak és tőle elkobozták. Az enyves kezű cselédet a kaposvári kir. ügyészségnek fejeletették.

— **Siketnémák iskoláztatása.** A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter f. évi június hó 5-én kelt rendelete folytán Somogyvármegye közigazgatási bizottság felhívja a községi elöljárókat, hogy a tankötelees korban lévő siketnémákat tartásuk nyilván, a névsorokat minden évben közzöjék a szakbeli intézetek felügyelőbizottságával illetve igazgatóságával és intézkedjenek, hogy a siketnémák a tankötelezettség korhatárán, vagyis 15 éves korukon túl is a tanfolyam teljes befejezéséig látogassák az iskolát.

— **Figyelmeztetés az önkénteseknek.** A hivatalos lap mai száma a honvédelmi miniszternek a vármegyékhez intézett rendelkezést közli, amely azoknak az egyévi önkénteseknek szól, akik aktív katonai szolgálattal elhalasztást kérik. A rendelkezés tartalma ez: ismétellen előfordult, hogy egyévi önkéntesek, akik tanulmányaik folytatása czéljából tényleges szolgálattal elhalasztást kértek, figyelmen kívül hagyják a véderőtörvényi utasítás I. rész 72. szakasza 3. pontja második bekezdésének rendelkezését, mely szerint a jelzett czélból tanulmányaiknak a lefolyt tanévben történt folytatását évenként szeptember elsejéig kell illetékes állományparancsnokságunknál beigazolniok. Eheljett az illetők csakis ennek a határidőnek lejárta és tényleges szolgálatra történő behatolás után folyamodtak tényleges szolgálattal elhalasztásáért és pedig annak beigazolása mellett, hogy tanulmányaik folytatása végett az új tanévre már beiratkoztak. Ez a szabályoknak meg nem felelő eljárás. A közigazgatási ható-

ságok a fölvilágosítás végett hozzájuk forduló egyévi önkénteseket oktatásuk ki, hogy a tényleges szolgálattal elhalasztás iránti folyamodványaikat a véderőtörvényi utasítás I. része 72. szakaszának 3. pontjában meghatározott időig kötelesek benyújtani és ugyanakkor azt a körülményt tartoznak igazolni, hogy tanulmányaikat az előző tanévben valamely felsőbb tanintézetben folytatták, de nem szükséges az is igazolniok, hogy a következő tanévre valamely felsőbb tanintézetbe már beiratkoztak. Amennyiben pedig oly egyévi önkéntesek kéri tényleges szolgálattal elhalasztását, akik besoroztatásuk alkalmával valamely 8 osztályú középiskola utolsó évfolyamát látogattán, csakis utólag, a szóban forgó tanintézetnek elvégzése után részesítettek az egyévi önkéntesi kedvezményben, az illetők az érettségi (osztály) bizonyítvány bemutatása mellett tartoznak bejelenteni, hogy tanulmányaikat valamely magasabb tanintézetben folytatták ohajjakk. Ezeknek az újabb tanulmányoknak tényleges megkezdését a szabadságolás első évében nem kell beigazolni.

— **Milyen idő lesz augusztusban?** Meteor írja a következőket: — **Augusztus** hónap csomópontjai: 5—12—14—15—17—19—22—24—26-ra esnek, melyek közül legrosszabb hatássaluk 5—12—15—26-iki csomópontok 5-iki meleg, száraz, 12, 15' iki változó csapadékos; 26-iki zivatros jellegű. Augusztus eleje annak egész első harmada állandóbb meleg és száraz jellegűnek ígérkezik 12—15—17 körül a változó, hűvös, csapadékos jelleg felelik ki amit újra meleg állandóbb idő követ s ezt a 24, és 27-iki zivatros jellegű idő váltja fel.

CSARNOK.

KALAND.

Egy kis kaland — a vicinalis
A kedves lassu vasuton
Hogy erre ön kíváncsi máris
T. olvasat, azt jól tudom.

Margit s én gyönyörködve hallgattam remek jánékat, csengő éneket.

Észrevettem magamban, hogy örültem szerettem ezt a leányt és láttam, hogy Margit sem idegenkedik tőlem.

Eletem boldogabb perceit itt fölöttem el.

Távózasom előtt az utolsó estét is együtt fölötöttük. Szólatlanul szólókatunk egymás mellett a kertben, a hegyoldalon elterülő erdő felé. A kínos csendet végre én törtem meg.

— Az elválás fájdalomról beszéltem.

Az ó arcán egy könnycsepp pergett végig. En forró csókjaimmal felszárítottam. Megcsókoltam százszor, ezerszer. Keblemre szorítottam fejét s így susogtam fülébe:

— Szeretlek, Margit, imádlak, nem hagyjak el soha!

Vallomásomra ő egy csókkal válaszolt. Egét csókkal most is érezem arcomon. Ez a csók aztán tűzbe borított. Megörjítet, bolondná tett. Vasérvél szorítottam magamhoz a leányt, aki menekülni igyekezett. Hiába vergődött szegény kis galamb, nem tudott elmenekülni.

Mikor kabultságomból magamhoz tértem, Margitot nem láttam sehoh. Kerestem nevén szólítottam, de hiába.

Vacsoránál láttam utójára. Sápadt

volt nagyon a kék szemével szemrehányólag tekintett reám.

— Ön elbucszik fölünk most, hadnagy ur — mondta édesanyja. Igazán nagyon örültem, hogy vendégül láthatuk a nagyon köszönuöm, hogy szomorú magányunkat pár napra elfeledtette velünk.

A szegény párja futotta el arcomat. Szegény boldogtalan öregasszony nem is sejtette, hogy mint rabló távozom el az ő becsületes házából.

— **Bocsásson meg Margit mondotam** a leányunk, mikor pár percre magunkra maradtunk. Bocsásson meg az Istenre kérem, én jóvá fogom tenni hibámat. Mihélt vajamit állást kapok, eljövök magáért s feleségül veszem. Megténnem én most, de uem lehet. Nekem sincs, ömék sincs karcója.

Könnyezve csókoltam meg kezét s azóta nem láttam.

Nem is hallottam hírt róla.

— **Miert nem látogattad meg, vagy miért nem írtál neki?** kérdeztem tőle.

— **Mert csak mint' vőlegény akarom viszont látni.** Mikor megmondhatom neki, hogy itt vagyok, eljöttem, be akarom váltani szavamot. Sokszor fogott el a vágy, hogy lássam, sokszor utnak indultam, de legyőztem vágyakozásomat. Ázzal büntet-

tem magamat, hogy ne lássam őt kit imádkozom.

— **De hát ha férjhez ment azóta?** vettemet közbe.

— **Margit nem ment férjhez.** Isterem én őt jól. Ő csak ennyit szeretet s engem szeret most is. Ő érzi, tudja, hogy visszatérek hozzá. És én most hálát adok a jó Istennek, hogy meghallgatta könyörgésemet. Sikerült állást kapnom. Gyaorlatok után kielepek a katonaságtól s feleségül veszem Margitot.

— **Ekköben előtört a hegyek közül** a nap s ránt vetette meleg sugarait. Főbián főhadnagy ölyvette óráját s örömtől sugároz arcaim mondotta:

— **Felőra multa ott leszünk!**

Aztán gyors léptekkel előre rohant. Állig tudtam nyombára érni. A katonák káramkodva kérdezték egymást:

— **Mi baja a főhadnagy urnak,** hogy ugy szalad, ilyen bolondul még sohasem ment életében!

Jó felóra multa Szamobori hegyek közét értünk. Körülbelül száz méter széles út vezet a hegykatlanba, ahol a város fekszik. Kőröskörül magas hegyek, erdőkel koszoruzza. Amint a szoroson át, a hegykattanba értünk, megpillantottam egy mezedek hegyecsucson a szamobori várat. Eg felé meredeznek falat, tornyának romjait.

Hát meg tudja énekemből,
Ha elolvassa énekem,
Hogy milyen pikáns, milyen furcsa
A viczinalis szerelem

Somogyosobb felől közelgett
A miniatür szörnyeteg
És Atád-felé igyekezvén
Prüszögött közbe szörnyeket,
És Atád szép kies városa
Benünket nagyon érdekel,
Kivált, mert itt szállt a vonatra
Egy gyönyörű menyecske fel

Gömbölyű arca csupa búbaj
Ragyogó szeme csupa láng
Ennél izóbb tűz nem heviti
A viczinalis gőzkazánt!
Olyan volt a nő mint Istennő
Formás szép vádli, kebel
De hát tovább né részletézők,
Azt látni s nem leírni kell!

Szemközt vele egy szép levete
Vállalkozó snajdij gyerek
Ereibe már hangya mászkál,
A vére szörnyen bizserog
Gondolja; volna bár e nőcske,
A kornivilli márkiñő,
S a mig utazna ne habozna,
Az volna ám a kitűnő.

És mintha rózsás budoárrá
Változnék át a kis kupé,
Mintha betöltné illatával
Egy illatos pajkos szupé
Az ifju a hajguyt átkarolja
S kiált a hölgy: a tüzszemű,
„Uram, uram az ön szerelme
Nagyon is helyi érdekű!
És egyre heveseb az ostrom,
A szép asszony viaskodik,
Fenygetőzik vészjelzővel
S az ajtóhoz támaszkodik
S átfogja a fiu a nőcske
Derekat, mely karcsu, csodás
S egyszerre csak - nagy ég mi történt?
Egy veszedelmes ropanás!

Támad nagy láрма szörnyű pánik
A kávé daráló megáll,
A kalauzok mind-összefutnak,

Mindenki ordít, kiabál,
Árokba kél fel a levete,
És talpra segíti a nőt
Rozoga volt a zár az ajtón,
S mindketten kipottantak ök!

Egy kicsit, nagyon megjítek
De egyébb bajuk nem esett,
S még mulattatja a menyecskét;
A viczinalis baleset!
És szól a nőcske mosolygva;
„No lássa édes lovagom,
Elbukni nem — csupán kibukni
Lehet a viczinalison!”

Boccacio.

Felolós szerkesztő:
Dr. NEUBAUER FERENC.

Gabona-piac.

Rotter Bernát nagykereskedő jelentése.

Nagyatád, 1908. augusztus 6-án.	
Buza	K. 21,60 21.—
Rozs	„ 19.— 18,40
Árpa	„ 14.— 15.—
Zab	„ 17.— 16.—
Uj-Tengeri	„ 16.—

Hirdetmény.

Azon fiu- és leány-magántanulók, kik f. é. szeptember havában akarnak magánvizsgálatot tenni, egy koronás bélyeggel ellátott folyamodásukat Nagyságos dr. Gulyás Ferenc, Somogyvármegye kir. tanfelügyelőjéhez címezve a polgári iskola igazgatóságánál legkésőbb augusztus 20-ig nyújtásuk be.

A folyamodvány mellékletei:

1. Születési bizonyítvány.
2. Iskolai bizonyítvány.
3. Községi bizonyítvány,

melyben igazolandó a magántanuló foglalkozása, erkölcsi magaviselete s ha az illető szülői gondozás alatt áll — ezen körülmény.

A nagyatádi polg. isk. igazgatósága.

Alatta a dombon mindjárt szemembe ötlött a régi kastély. A főhadnagy hozzá nem ugult, megfogta karomat, s izgatottan mutatott arra felé:

— Látod, ott van a kastély. Hátamögött a kert, az erdő.

Széleseben rohant előre.

A századot rábízta az őrmesterre.

— Hová vezesse főhadnagy ur a századot?

— Ahová akarja! — kiáltott vissza a főhadnagy izgatottan s tovább rohant.

Alig tudtam követni.

Mikor az ódon kastély kapuja elé ért, megállott és bevárt. Együtt mentünk a kastély udvarára, illetve kertjére. Alig tettünk néhány lépést, a fék közül az uton egy őss öreg asszony jött felénk.

— Ez Margit édesanyja, — sugta féllemben Fabián főhadnagy. Hogy megöregedett!

Az öreg asszony barátságatlanul nézett végig bennünket, mint egy olyan, aki megvet minden katont. Arca akkor lett csak barátságosabb, mikor a főhadnagy bemutatná magát:

Igen emlékszem a főhadnagy urra.

Nagyon jóra való tisztességes ember. Örülök, hogy újra vendégül láthatom.

A főhadnagy kérdőleg hordotta széjfel tekintetét a kertben. Az öregasszony megértette:

— Keres valakit főhadnagy ur? Ne keressen senkit csak én magam vagyok, — mondotta szomoruan.

Fabián elhalványodott s levegő után kapkodva, kérdezte:

— Csak nem történt valami szerencsétlenség?

Az öreg asszony megtörölte könnyező szemét s nyugodtan folytatta:

— Bizony nagy szerencsétlenség történt, főhadnagy ur!

Fabián megrázkódott s kétségbeesve kiáltotta:

— Meghalt, az én édes, drága Margitom meghalt!

— Nem is tudtam, hogy a főhadnagy ur ennyire szerette. Erről nem mondt nekem a lányom soha semmit. De ne essék kétségbe, mert az a leány nem érdemli meg.

— De hát mi történt, asszonyom?

— Nagy csapás ért engem, főhadnagy ur. Elvesztettem legdrágább kincsemet: a leányomat. Nem halt meg, — él, de gyalázatban. Most két esztendeje huszárok

Ház eladás.

Nagyatádon a járási takarékszövetkezet közelében, Iskola-utcában a Valcsics-féle ház eladó.

Értekezni lehet:

VALCSICS JÓZSEF
asztalosmesternél.

! Ház eladás !

A zrinyi-utca 328. sz. ház melléköpülettel és nagy kerttel jutányos áron eladó.

Az érdeklődők
Benyák Jánosnál bővebb felvilágosítást nyernek.

ELADÓ HÁZHELYEK.

Nagyatádon a Szechenyi-tér 23. számú Záborszky-féle háznak Kossuth-utczára néző kitűnő forgalmi ponton levő üres telkei egészen vagy részben eladók.

Értekezni lehet:

Benyák Jánosnál
Nagyatádon.

Jártak erre s Margit egy huszártisztel megszókölt.

Fejét tengerébe hajtotta az ősz öregasszony. Ugj sirt, ugj zokogott.

Fabián főhadnagy pedig ott állott a helyén, mintha kővé meredt volna. Irtozatos fájdalom duhatott benne, mert lepereregtek arcáról könnyei. Azonban nyugodtságot erőszakolt magára s elbuszított a szerencsétlen öregfő.

Mikor kiértünk az országutra, kitört belőle családós keseri fájdalom. Lerogyott az árokpartra és sirt mint egy gyerek. Aztán felugrott, kirántotta kadját s dühösen csapkodni kezdte a tüskebokrokat.

— Megölöm a csabítót! Megöllek, kutya!

Mikor tekintete véletlenül rám esett, abbanhagya az örült vagdalkozást:

— Bocssám meg, nem tudtam, mit tesztek. Most pedig menjünk, ezen a helyen tovább nem maradunk.

A legények felkapkodtak a borjút, a fegyvert magukra. Megperdült a dob, a század tovább masírozott a legközelebbi falu felé. A legények vig dalra ugyjítottak, de a főhadnagy ur most nem vidult fel. Szomoruan, lehorgaszított fővel ballagott, kadját hóna alá csapva, a poros országúton a század után.

BOHN M. ÉS TÁRSAI
- NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA. -
Legrégibb; legnagyobb és legjobb telep
e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK
NAGYKIKINDÁN ÉS ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1864. Legelőkelőbb referenciák. Alapított 1864.

== 50 millió évi gyártás ==

a es. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserpekből.

VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

GYÁRTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedő-cserpek. Legelőcsőbb legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Zsombolyai gyártmány.
Szab. biztonsági préselt átfedő cserép 253. sz.

Nagykikindai gyártmány. Bohn-féle szab. biztonsági átfedő-cserép 272. szám.

CZERKON IMRE URI ÉS NŐI CIPÉSZ + KÉSZ CIPŐ RAKTÁRA

*****
A pécsi országos kiállításán elismerő oklevéllel jutalmazott.

NAGYATÁD.

AJÁNLJA saját készítményű lábeliit a legjobb és legmodernebb kivitelben.
ELVÁLLAL hibás és fájos lábakra mérték szerint minden alaku cipők elkészítését.

RAKTÁRON TART: Uri, női és gyermek kész árut egyszerűtől a legfinomabb kivitelig.

Rendelések és javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

*****
A pécsi országos kiállításán elismerő oklevéllel jutalmazott.

Jegyzői nyomtatványok nagyra.

KÖNYVNYOMDA. **BENYÁK JÁNOS** KÖNYV-, PAPIR-, ÍRÓ- ÉS RAJZSZER KÉRESKEDÉS.

NAGYATÁD.

Levélpapírok nagy választékban.

RAKTÁRON TARTOK:

Imakönyveket egyszerű és finom kivitelben. Üzleti, jegyzet és zsebkönyveket. Író, fogalmi, ítatós és ivlevélpapírt.

Rajzpapírt és kartont egész ivekben és felvágva.

Egyszerű és finom dobozlevélpapírt fényképalbum emlékkönyv stb. nagy választékban, nemkülönbön mindennemű írókészletek és rajzszereket.

ELVÁLLALOK:

Gazdasági, ügyvédi és pénzügyi nyomtatványok, művek értesítők, gyászlapok, eljegyzési és esketési meghívók a legizlesebb kivitelben.

Értesítések, körlevelek, levélpapírok, a legdivatosabb háli meghívók, névjegyek szóval mindennemű alaku és kivitelű nyomtatványok pontos és izléses elkészítését jutányos árban.

Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legelőcsőbb áron készíttetnek.

Hirdetések jutányosan felvételnek a kiadóhivatalban.

Alapított: 1854.

Alapított: 1854.

Rotter Bernát

NAGYATÁDON.

LAKATOS ÉS LEMEZÁRUGYÁR

A pécsi orsz. kiállításon bronzéremmel kitüntetve.

Magy. királyi lőpor áruda.

Gazdasági és varrógépek gyári raktára.

Horgonyzott aczeltüskés kerítés sodrony, sodronyfonatok és sima huzalok,

kerítések czéljaira: „hungaria“ sodronyfonat.

Mindennemű takaréktűzhelyek a legegyszerűbttől a legdiszesebb kivitelig.

„Sophia“ és „Cornélia“ permetező, kénporozók és alkatrészek.

I. kékkő, raftiaháncs.

„Gyémánt acél“ és „Török acél“ kaszák. Kaszakövek. Kaszaverők és Tokmány.

Szab. bácskai ekék és alkatrészek.

Az építkezési idényre

ajánl complete kocsirakományokban, bármely vasutállomásra, vagy helybeli raktárról

I. rendű meszet

(a »Dunántúli Egyesült Mészművek« képviselőjében.)

Portland és román cemenzet

(a »Beocsiní Cementgyári Unió r. t.« képviselőjében.)

Valódi aszfalt fedelezt, elszigetelőlemezt, kátrányt, karbolineumot stb.

(Biehn János-féle budapesti aszfalt és kátránytermékek gyára képv.)

Épületfát és deszkát minden méretben

(Stájerországi, karintjai és magyar (erdélyi) termékek.)

I. FELSŐMAGYARORSZÁGI FAZSINDELYT.

Épület vasalásokat a legegyszerűbttől legdiszesebb kivitelig.

Vas gerendák minden méretben.

Gazdasági vetőmagvak (államilag ólomzárólva.)

Legjobb minőségű ojtó szallagok!!

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

A *NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKÖRÉNEK* HIVATALOS KOZLONYA.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor. egyes szám ára 20 fillér.
Megjelenik minden csütörtökön.

SZERKESZTIK:
Dr. NEUBAUER FERENC,
SZMODICS SZILÁRD.

Szerkesztőség: Nagyatád, Fűrőd-utca 67. szám.
Kiadóhivatal: Nagyatád, Széchenyi-tér 23. szám.
Az előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendő.

Életpálya-választás.

Vakacionális időben, midőn a tanulóifjúság a szülők körében tölti a megérdemelt nyugalom napjait, mindenkor előtérbe tölül az életpályának fontos kérdése. Apa, anyja arról beszélnek: mi legyen a fiúból? Árnys lagásban, esti hűvösön a családi tanács rendszerint e kérdés-sel foglalkozik. A leányoknál nem oly nagy fontossága e kérdés. A lányok pályaválasztása nemigen aggasztja a szülőket, mert itt a természet törvénye megszabja a nő életpályáját, mely nem lehet más, mint jó hitves feleség. De a fiuknál, az élet küszöbén, ezen kérdés áll elő. Az életpályák százfélésege kínálkozik.

Ott vagy a nagy ut-tömkeleg közepén. Töled jobbra-balra, minden képzelhető irányban sugárként futnak szét az utak. Mindegyik más-más életpályára visz. Hova lép; az a kérdés? Eltalálni, hogy melyik életut vezet boldogsághoz: ez a probléma.

A leányok életpályája igen egyszerű és Istenről rendeltetett. Azért első tekintetre úgy tűnik fel, mintha ez igygyel épen nem is kellene foglalkozni. Pedig még sincs egészen úgy. A mai viszonyok között akként

áll a dolog, hogy a leányok is gondolkozhatnak «életpálya» felől. Korunk a nőemáncipáció, az az a női önállóság kora kezd lenni. Mindinkább tért hódít azon igazság, hogy Isten a nőnek is adott bölcsességet, okosságot, a női lélek ép úgy ki-képezhető, mint a férfié.

Lehet tanítónő elemi vagy polgári iskolában, nőipartanodákban. Lehet távirásznő, postamesternő, óvónő, foglalkozhatik mindenféle pénztárnál mint pénztárnok, belép-het gyárakba kereskedésebe könyv-vezetőnek. Nyithat bármily kereske-dést, üzletet ipart. Lehet festő, szob-rász, énekesnő, színésznő, s még számtalan művészi ágnak hivatott művelője. Miért ne gondoljon az ifju leány emez életpályák valamelyikére, ha egyáltalában van benne életre-valóság?

Más helyzet áll elő a fiukkal szemben. Nekik nem feltétlesen kell pályát választani, hanem elenged-hetfen számszégből.

A legelső szabály, mit a pályá-választásnál álló ifju figyelembe ve-gyen az, hogy minden pálya «szép», jó és nemes. Ne legyünk előítéletesek, ne mondjuk, hogy ez és ez a pálya vagy mesterség csunya, eme másik pedig szép. Mai napság már az ipar-osznak is jelentékeny szellemi ké-pességére van szüksége, hogy üzletet

felvirágoztassa. És, értelem, a te-hetségek kifejtése és rendszeres ki-művelése kell minden pályához.

Mit válasszon tehát az ifju?

Ami erejéhez való és amit el-bírnak vállalni. Ez azt teszi, hogy eggyéniségünkhöz keressük ki az életpályát. Körülbelül megmutatja a serdülő kor, hogy kiben mely pálya iránt mutatkozik hajlama.

Az emberek között a legtöbb szerencsétlenség az életpálya hely-telen megválasztása okozza. Rövid-árus lesz az, ki másküttömben jó zenész lehetett volna és védbeszé-det tart az, kiből inkább ügyes gé-pész lett volna.

Vannak, kik abban a nézetben hisznek, hogy erős akarattal a ter-mészeten is lehet uralkodni, és aki hajlama ellenére lépett valamely pályára, kiharattal mégis arathat azon sikert. Lehet ebben valami igaz, ál-talában az akaraterőnek az életben nagy szerepe van. De mégis számta-lan példa bizonyítja, hogy az élet-pályákat erőszakolni lehetetlen. Mert hogyan legyen egy hebegő jeles sző-nök, miként legyen zenei hallás nél-kül valaki zeneművész, hang nélkül operanékes, hogy legyen valakiből nyelvtudós ha nyelvel tanulása iránt semmi érzelme nincsen, miként lehet hadvezér abból, ki irtózik a puska-

Nagyatádi Hirlap tárcája.

Mikor ő szántani ment.

— Cosbuc György. —

Nagyot pattintva éles ostaróval,
Házunk előtt haladt az uton átal,
Ekéjét várta a mező.
A szövészekben elmerülve ültem,
A pattintásra gyorsan kirepültem,
Felismerém: ez ő, ez ő!

A len-szállakat szétkuszálva hagytam,
S egy ablaknálba szar darabba pattant,
Tudj! Isten mi történt velem!
Agyam megkibúlt! Mit kívántam tőle?
Tálán csak azt, hogy kivegyem belőle:
Pihent-e a mult éjjelen?

S lássátok! Neki van egy rossz szokása,
Szép piros ajka kész a csókolásra!
Az utcán nyíltan átolelt,
Én karjaiból magamat kiteptem,
Eltasztítottam s félve visszaleptem,
S most úgy sajnálom tettemet!

Véresre vágtam fekré gyöngye lábam,
Én ezt a kint is szóltam kiálltam,
Bar felek: bünt követtem el!
Hisz drágább lélek nincs egész világban,
S ha egy rossz szóval tán szívén találom:
Földjét zokogva szántja fel.

Révay Károly.

A próba.

Mis Lucy Wynford aplajbász- király
egyetlen leány volt. Atyja, a plajbász-trust
vezére, valóságos egyeduralmat gyakorolt

a világ összes plajbászainak ára fölött. Mert ő gyártotta a legjobbakat. Az ő gyártmánya fekete volt, mint a szén, puha, mint a a vaj és könnyű mint a petyű. Szinte lebegett a papiros fölött és lágy gömböled betűk kerültek ki aola. Nem csoda, ha néhány esztendő alatt meghódította a világpiacot. Mindenki csak Wynford ceruzát kért, a ganke éppugy, mint a holtentotta, francia éppugy, mint a manduluszemű japán. Ennek előrebocsátása után az olvasó természetesen fogja találni, mr. Wynford még amerikai fogalmak szerint is óriási vagyont gyűjtött s a plajbászok árát úgy dirigálta az egész földgömbön, mint magunkfajta igénytelen halandó az órája mutatóját. Ha mr. Wynford rosszul aludt, a plajbászok ára másnap óriási ingadozást mutatott, ha ellenben jól tálftette az éjszaka-t, vagy a kis Lucy rámosolgyot az édes-

Sirolin

Ennek az életről és a testről, megvárta-
nak a költészet, valóságos, újul irradat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számár-
kühöges, skrofulozis, influenza
ellen szánialan tájár és orvos által naponta ajánlva.

Mintogy értékelni utánazótalt is kínálnak, kérsen mindenkör
„Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

„Roche”

Kapható ismét rendezőre a gyógyszerárak
bes. — Ára évenként 4 — kértom.

durrantástól, s görcsöket kap, ha vért lát ömleni?

Minden ifju jól vizsgálja meg, mire van hajlama. Figyeljék meg a szülők is. Nekik nagyobb tapasztalatuk lehet, ők helyesebben ítélnének a gyermekeiknél mutatkozó jelenségekben.

És csak a hajlam után induljanak, kivéve ha a hajlam oly pályára utalna, amely kívül álló okokból megközelíthetetlen. Például a vagyoni helyzet, vagy egészségtelenség, döntők lehetnek a pályaválasztásnál.

Mehet a magyar fiu sok pályára. Lehet belőle pap, orvos, ügyvéd, tanár, tanító, mérnök, katonatiszt, építész, hivatalnok, kereskedő, iparos, gazdász, erdész, bányász. Lehet továbbá színész, festő, zeneművész, szobrász, tudós és író stb. A technikai pályák: mint mérnök, építész, gépész a legvirágzóbbak hazánkban. És ez természetes. Oly ország, mely a fejlődés, az előrehaladás fókáin áll, mérnököit, építőit, gépészt nem nélkülözhet, sőt hovatovább nagyobb mértékben foglalkoztat.

A hivatalnokai élet a legirigyletebb, minden ember csak hivatalnok akar lenni, a mi szerencsétlen nézet. Ha mindenki hivatal után fut, hol maradnak akkor a többi életpályák? A hivatalnokai élet igaz, hogy biztos, de nehéz rajta előre menni és kiütni.

A kereskedés a legnagyobb tért nyitja meg a meggazdagodás előtt. Szorgalommal, ügyességgel e pályán könnyen lehet boldogulni, de ellenkezőleg sehol sem oly gyakori a tönkrevetés, mint a kereskedő pályán. Nagy éberség, kitűnő ész, sok fáradság kívánatik egy jó kereskedőtől. Ki ezekkel rendelkezik, jól teszi, ha e pályára lép.

Epen ilyen az iparos pályája is. Országok sorsa az ipartól függ. Hazánkban különösen soknak kell még történni ipari téren. Mindenek előtt el kell oszlatni a téves néze-

teket. Az iparos pálya csak oly tiszteltre méltó, mint az ügyvédi, orvosi stb. Az iparos ép oly hasznos polgára a hazának. És mai napság már az iparosnak értelmes, mivel embernek kell lenni. Ki nem az, nem megy semmire. Ne kicsinyelje a hazai ifuság az iparos pályát. Négy gimnázium vagy polgári osztály végzettsége mellett is csak lépjen e pályára. Mentől többet tanul, annál jobban előbbre juthat. Sőt kívánatos is, hogy tanult ifjak nagy sokaságá legjele el az iparos életet.

Igen találón ismerteti Buzs Barna országgyűlési képviselő a mai viszonyokat a «Budapest» politikai napilap 155. számában, a midőn ezeket írja: «Más országban a mezőgazdasági termés hiányait pótolja az ipar a kereskedelem ereje, bősége. A mi számunkra az ipar csak egy súlyos adót jelent, amit idegen népeknek fizetünk. Ezért kell sürve-nézünk az aranykalászos rónát, ezért kell busan gondolnunk arra a rettenetű végzetre, hogy ezen az áldott, gazdag földön szegény nemzet lakik, mert ezer esztendő óta csak azt tanulta meg, hogy a kengerített maga csinálja magának, de azt nem, hogy a munkáját is maga csinálja. Érezni kell mindenkinek, hogy ez így már nem maradhat, hogy egy ország Európa közepén pusztán földművelésből meg nem élhet, mert a tiszta mezőgazdasági termelés értelmű a gyarmati állapottal, a szegénységgel és szolgassággal.»

Sokan állítják hogy nem lehet ezen segíteni, így lesz ez mindig, mert a magyar nemzet nem ért az iparhoz, kereskedéshez, nincs hozzá érzéke, hajlama, tehát igazi magyar ipart fejleszteni nem lehet. Ne nyugodjunk bele ebbe a helyzetbe. Nem igaz, hogy a magyar képtelen az iparra és kereskedelemre. Csak akarat kell, komoly elhatározás és kitartás. A magyar iparnak ki kell fejlődnie, mert

ettől függ Magyarország fenmaradása.

Egy pályá sinics, mely munka nélkül ontaná a pénzt. Bármelyikre lépsz is ifju barátom, sikert csak kitartással és vasszorgalommal lehet elérni. Szeressük igaz szeretettel a választott életpályát. Ne legyen más gondolatunk mint annak élni.

Mindezeket hánnyá vessse meg elméjében a pályaválasztás küszöbén álló ifju és itéljen szive sugallata ösztöne szerint. Bármily pályára lépjen is, egyet ne feledjen: hogy az élettél Istennek és hazájának tartozik.

Müller Ferenc.

Végrehajtási novella.

A végrehajtási novelláról korpoltált hírek, melyek azt igyekeztek bizonyítani, hogy az új törvény szakaszai lehetetlenné teszik a hitelezőknek követelésük behajtását, már megtermettek veszedelmes következményeiket.

Más városokban már tömegesen felmondták a hitelezők követeléseiket. Nálunk ez az eset ugyan még nem állott be, de a jövőben könnyen bekövetkezhetik.

Megkíséréljük ezért e helyen pár szóval bebizonyítani azt, hogy mennyire nem helyes elhárítani a hitelgazdaság szempontjából ezen eljárás s rea mutatunk arra is, hogy a szerencsétlen körülmények között szillett törvény távolról sem olyan veszedelmes a hitelezőre nézve, mint azt első pillantásra igen sokan hiszik.

Mert ha vizsgáljuk a novella ugynevezett sérelmes pontjait, könnyen megállapíthatjuk, hogy azok alig valamivel szám-bavehetőbb előnyt nyújtanak az adósnak.

A tisztviselőg fizetése mai papig 1600 koronához volt lefoglalhatatlan. Az új törvény ez összeget 2000 koronára emelte fel. E 400 korona, mely a különbséget teszi, csak nem képezheti a kereskedőkörök sérelmét s nem teszi lehetetlenné a követelés behajtását?

Ám, különben 400 koronánál nagyobb

A csöndesen szétterülő alkony még gondolatokba merülve találta őt.

Egyszerre felugrott és csöngetett Bettynek.

Az öregedő kisasszony arca megjelent az ajtóban.

— Kérlek, Betty, — mondá Lucy — jéride az író asztalomhoz, fogj tollat és írd, a mit diktálok.

Mélyen tisztelt uram! Egy szerencsétlen ember, aki ön távoli rokonának nevezheti, összekulcsolt kézzel könyörgő, mentse meg atól, hogy üngyilkossá legyen. Itt fekszem a Lincoln-kórházban, s betegsémem egészen elgyöngített. Szerdán már el akar-nak innét küldeni, de oly nyomorúságban vagyok, hogy egy falat kenyert sem vehetnék magammal. Könyörgők, látogasson meg engem holnap kedden déután 5 órakor és segítsen rajtam. Bocsdson meg, hogy megszabom az órát is, de látogatókat csak pont öt órkor-bocsátanak be; szerdán pedig már nem találina itt.

Számítva az ön nagylelkűségére, vagyok M. Hastings.

Ugy! — mondá Lucy, — köszönöm. Most ugyanazt a levelet másold le, mind-

apjára, a ceruza ára szilárd volt mint a szikla tömb.

A pajbász-király felesége korán elhalt. Lucy alig emlékezett az édesanyjára. Négy éves volt mindössze, mikor anyja temetést kivitték a Wynford palota hatalmas díszes kapuján. Mr. Wynford őszintén meg-síralta hitvesét, aki hű társa volt akkor is, amikor még heti husz dollárért naponta le kellett szállnia a bányáregre feleke-torkába, akkor is, amikor milliók urává lett, munkások ezereinek parancsol.

Hogy a gyöngéd anyai szeretet melegegét némiképpen pótolja, Lucyjé mellett vette egyik távoli rokonát miss Bettyt, aki az élénk eszű, gyönyörűen fejlődő leángra úgy vigyázott, mint a szemefütyére. Ő maga ismét a munka lázas förgőtejébe vetette magát s egyre gyarapította mértetlen vagy-onát.

Igy szállottak tova az esztendőik. Lucy husz éves lett, s az imádók egész rajja iparkodott megközelíteni a dúsagzad pajbász-király egyetlen, gyönyörű leányát.

Egy napon Mr. Wynford felkereste Lucyt szobájában. Lucy az ablaknál állott és merengve nézte, mint sítlanak át a kerítákon a leáldozó nap utolsó sugara.

— Édes leányom, — kezdé a szokótnál komolyabb hangon az apa — érzem, hogy öregedő vállain a munka terhet már alig-alig bírják. Nyugalom után nyugodom. Ezt a nyugalmat nagyon megédesítené, ha a te boldogságodban gyönyörködhetném. Szeretném, ha férjhez mennél. A világról nem sürgetlek, csak azt kérem tőled, nézz körül egy kisse. A választást teljesen reád bízom. Nem akarok egyebet, csak hogy boldognak meglegedtettem lássalak.

Ezzel homlokon csókolta a leányát és kiment.

A sok fiatal ember közül, akik a Wynford-palotában megfordultak, Lucyknak ket-tőn átélt meg a szeme. Mr. James volt az egyik, Mr. Hary a másik. Mindkettőhöz erős rokonszenv vonzotta de az érzelmi analízisében nem jutott el odáig, hogy választható volna közölük. Ha Mr. James-szel beszélgetett, azt hitte, őt szereti. Ha Mr. Hary jelent meg, ennek a modora bilincselte le.

— A kettő közül egyik férjem leszmondotta Lucy magában, amikor apja távoztól-de hogy melyik, azt e pillanatban még magam sem tudom.

összeg, a mivel 1881. év, az eddigi végrehajtási törvény hozatala óta, még a legkisebb tisztviselő fizetése is emelkedett s így csak az 1881. évi törvényben szándékolt arányt állította helyre a novella.

A nem állandó alkalmazással bírók, illetményéből a törvényjavaslat az eddigi 3 kor. helyett 5 koronát von ki a foglalatosság alól.

Megjegyezzük még azt, hogy a végrehajtást szenvedőnek vagy családjának élelmezéséből és a lakbérletekből Telmerilő követelések fejében ezen összeg is fele részben lefoglalható.

Az iparral és általában kézimunkával foglalkozók védelmét célzó intézkedéseknél a törvényjavaslat csak annyiban tér el a mai rendszertől, hogy a kereset folytatásához szükséges házi állatokra is kiterjeszti a mentességet s a kls ipar számára a foglalás mentes anyag készleténél a 100 kor. értéket 150 koronára emeli.

A lefoglalható készpénzből annyit mentesít az új novella, amelyből a végrehajtást szenvedőnek és háznépének szükségessé inkább egy negyedévre kitélik s amennyivel részükre a legnélkülözhetetlenebb életszükséglet fedezését tudja biztosítani. Am ez ugyanis lényegtelen intézkedés, mert a készpénz ugyanis többnyire kikerülte eddig is a foglalást.

A kisgazda fundus instruktsza szintén kivételt a foglalhatóság alól olyképen, hogy a 12 katasztrális holdig terjedő birtokon a földmiveléshez szükséges vetőmagot, igavonó jószágot, gazdasági eszközöt stb. egyáltalán mentesíti a végrehajtathatóság alól. Ez látszólag sérelmet képez a hitelezőknek, pedig ha közelebbről vizsgáljuk, ugy konstatahatjuk, hogy épen a hitelezők érdekét védi.

Ha nem mentesítik a fundus instruktsust a lefoglalhatóság ellen, ugy a kis gazda mindene, a jövedelmet hozó berendezések és munka eszközök döbra kerülnek.

Megszűnik tehát a szereshetőség, a fermelés lehetősége. Nincs jóvedelem, nem lehet így adósság törlesztés sem.

A végrehajtáson megjelentek pedig

oly áron kótja-vetyleik el a kisgazda mindent, hogy a befolyt összeg a legtöbb esetben a követelés legcsekélyebb részét sem fedezi.

Elnelközleg, ez az intézkedése a végrehajtási novellának még inkább hátrányos az adósokra, mert azok pénzüntéti hitelét fogja drágítani, az ezután többnyire követelt és nem olcsó jelzálogi bekebelezés által.

Üdvsz intézkedéseket tartalmaz emellett az új törvény a végrehajtás költségeire nézve.

Kimondja, hogy 100 koronáig terjedő követeléseknél a végrehajtás feltétlenül hivatalból rendelendő el, mely által az adóst újabb költségektől kíméli meg. A becsület alkalmazását csak az elkerülhetetlen esetekre korlátozza. Csökkenti az árverés többi költségeit is. Végül kimondja, hogy ingok árverésénél a végrehajtást szenvedett nevet nem szabad kitenni a hirdetőmeny.

Az árverés idejének korlátozására nézve a következőket olvassuk az új novellában.

A mezeti gazdálkodással foglalkozó ellen vezetett végrehajtásnál az igavonó jószág és gazdasági eszköz lefoglalható ugyan, de ha az adós gazdálkodását folytatni kívánja s a jószágok élelmezéséről gondoskodik, azon évnek március 15-től november 15-ig, e jószágok végrehajtást tárgyát nem képezhetik.

Összegezve érveléseinket mint végös konkluziót kimondhatjuk, hogy ugy teoretikus, mint praktikus szempontokból egyaránt nem helyeselheto a tömeges hitelfelmondás.

A fentiekben épen a kereskedőkre vonatkozólag emeltük ki a végrehajtási novella intézkedéseinek jelentőségét.

A hitelező kereskedőknek emines érdeke az, hogy az üzletükbe fektetett tőkájük a rizikoval arányban álló kamattal visszanyerjék. Ez pedig csak ugy lehetséges, ha ök maguk igyekeznek a velük leszámolás vagy üzleti összeköttetésben levőknek hitelképességét fokozni.

Már pedig ez csak ugy történhetik meg, ha adósoknak kedvező konjunkturák között adnak megfelelo hitelt s ahelyett,

hogy gyors felmondás által az egész tartozás rövid lejárta teljes visszafizetését követelik, inkább elfogadják a hosszabb lejárta résztörlesztési formulát.

— 19 —

HIREK.

— Személyi hír. Tevely László kaposvári számvizsgáló f. hó 10-én a nagytádi fozsgalabiróság pénzkzezelésének megvizsgálása végett városunkba érkezett.

— A nagytádi iparos 150 drb. legujabb művel kiegszítette. A midőn ezt a közönség tudomására juttatjuk, ugyan értesítjük hogy ezen körbe könyvtári tagly 20 fillér tagsági díj mellett bármely nagytádi lakos beöphet. Jelentkezés irásban a kör elnökségéhez intézendő.

— Tüzórtóságunk ünnepségére a meghívók széküljdetek s a testületbe nagy a mozgalom, hogy a közgyűlés napjára minden irányban készen legyenek. A szertár is elkészül a nagy napra s most, hogy a régi szertár már le van bontva, az új épület egész szépségében látható s valóban dicsérfi építőjét. Az ünnepség napja zenés ébresztővel kezdődik, ami után a versenyes következik. Délélt 10 óraker tartja meg a szövetség közgyűlését s ez után lesz az új szertárnak felszentelése s hivatalos átadása.

A felszenteléskor az ünnepi beszédet Kiss Arisztid föltisztelendő tartja. A közgyűlésre a megyei tiszótságotok tagjai köztl már eddig is szép számmal jelentkeztek s vidéki testületek a versenyben való részt vevésüket is bejelentették. A versenydíjak, valamint a szolgálati érme a közgyűlésen osztatnak ki. Versenydíjakat eddig Kacs Kovács Lajos alispán, gr. Széchenyi Frigyes, Szabados Imre szövetség elnöké és maga a szövetség ajánlották fel s városunk hölgyei körében is megindult a gyűjtés, és a befolyó összegek emléktárgy szerzetésén be, az mint a nagytádi hölgyek díja fordították a versenydíj gyűjtésének jutalmazására. A versenyesébd 1 óraker lesz, a Korona kerthelyiségében s erre a jelentkezési íveket a na-

kettőt tedd borítékba s az egyiket mr. Jamesnek, a másikat mr. Harrynak fogod megcimezni. A leveleket tüstént postára is adhatod.

De mit jelentsen ez? — nyugtalankodott Betty.

— Bizd csak rám, kedves Betty.

Alighogy Betty a levelekkel eltávozott, Lucy az íróasztalához ült és szintén két egyforma levelet írt. Az egyiket mr. Jamesnek, a másikat mr. Harrynak. A levél így hangzott:

«Holnap kedden délután pont 5 óraker várom önt teára és egy kis bizalmas beszélgetésre.

Lucy Wynford.

A leveleket megcimezte és az inassal nyomban postára adatta.

Másnap délután, kevéssel öt óra előtt Lucy izgatottan sétált fel és alá a szobájában.

Melyik? Melyik? — sóhajtozta. Majd hozzáette: hátha mindkettőt!

E pillanatban az óramutató az öthöz

ért. Ugyanakkor a palota kapuján elegáns fogat fordult be.

Betty! Betty! — kiáltotta Lucy — valaki jön...! Mr. James, vagy mr. Harry. Nem tudom melyik... Kérlek, fogadd őt és egy szölyge puha vánkósába temette arcát, a melyre halavány rózsákat festett az izgalom.

Igy telt el tíz perc... egy negyedóra... Féltah óraker egy másik fogat gördült be az udvarra. Mr. Harry ült benne.

Lucy felugrott és eléje sietett.

— Ah, mr. Harry — mondta kedves duzzogással, ön nem nagyon pontos.

— Bocssáson meg, miss Lucy, — felelte Harry — pont öt órára halaszthatatlan leandóm volt.

— Micsoda?

Egy szarcséttlen emberen akartam segíteni aki levelben megkért, hogy látogassam meg a Lincoln-kórházban.

— Nos, és...?

— Ne kérjél! Imádóm önt és végtelenül boldogok érzem magam az öu társaságában, de...

— De...?

— De nem vagyok annyira önző, hogy gondatlan vidámságban csevegek itt, amikor egy boldogtalan ember az öngyilkosság gondolatával küzd amott.

Lucy gyöngéd, hálás pillantással honordta é szavakat.

És megtalálta azt a szerencsétlent?

— Féjdalom, nem bírtam ráakadni. A kórházban nem ismerik. Magam sem tudom most már, hogy hol keressem.

— Harry — szölt Lucy reszkető hangon — önnék igen jó szive van... És én csak ezt akartam tudni... .

— Lucy!

— Szeret ön engem, Harry?

— Imádóm!

— Akkor kérem, nyujtsa a karját, és föjjon velem a — papához. Nini, majd elfelejtettem!... Mindjárt bejelenthetjük az eljegyzésünket mr. Jamesnek is, aki már jó felőrája ül odafenn. Azt a szerencsétlent pedig majd fel fogjuk kutatni — együtt...

4
pokban fogják a városban bemutatni. Az ünnepséget pedig este a már jelzett táncmulatság fejezi be, mely alkalommal tüzőlő testtelünk az eddigieknél is fényesebb tűzijátékot mutat be. A parancsnokunk már ezúttal kéri közönségünket, hogy az ünnep napjára a házakat felbogarozni sziveskedjenek.

— **Gyógyszertáradás.** Boda József, régi, köztiszteletben álló gyógyszerészünk h. hó 7-én a tulajdonát képező gyógyszer-tárától megvált s átadta azt most már ténylegesen utódjának Teuchner Gyulának. Reméljük azonban, hogy ez még nem jelenti azt, mintha ő távozni is készülnék körünk-ből, mert hiszen minden érző szát és a nagyatádi lakareképenzár élén elfoglalt kiváló állása ezután is követeli, hogy Nagyatád és vidéke közéletének és társadalmának tevékeny tagja maradjon.

— **A községi jegyzők féltára vasúti jegye.** Országos mozgalom indult meg azért, hogy a községi jegyzők — az állami tisztviselőkhez hasonlóan — féltára vasúti jegy váltására jogosító arcképes igazolványt kapjanak. Zempléniármege feliratót intézett e kérdésben a belügyminiszterhez s felirát pártolás végett megküldte Somogyvármegyének is.

— **Tűz.** Mult héten Nagykorond vilámszabás által Balogh Vendel tulajdonát képezett ház elégett. A hozzá tartozó meléképületek is teljesen elégett 740 kor, értékben, azonban a kár teljesen megtérült, mert biztosítva volt 750 koronára.

— **Csendháborítás.** F. hó 2-én Kállay Dávid dr. kutas járásosorv alakhat éjjel 11 órakor Takács Imre kutas lakos be zuzta. Takács bosszúból követte el ezt, mert Kállay családje nem akart hívására kijönni. Vagyon megrongálása és csendháborítását feljelentett.

— **Elgázolás.** Görgetegen f. hó 6-án v. e. Póloskai Antal 1 és fél éves fiát Nagy Vince jános görgetegi lakos a vízhez megrakott koszájával elgázolta, minek következtében a kis fiu ott azonnal meghalt.

— **Zárlat megszüntetés.** A Tarany községben uralkodott lépfene járvány meg szűnt, az elrendelt zárt a felleszített végjelentés alapján Somogy megye alispánja augusztus 7-én feloldotta.

— **Bábatanfolyam.** Pécsent a bábatanfolyam f. évi szeptember, hó 6-án veszi kezdetét. A kis községek bábatanulói részére 8, egyenkint 180 koronás ösztöndíj áll rendelkezésre. A folyamodók felszerelt kérvényeiket legkésőbb f. hó 25-ig lehet beküldeni, Somogyvármegyé alispánjához címre.

— **Baleset.** F. hó 10-én Heresznyén Rengel Imre malmbán a tulajdonos 10 éves fiát a gázmotorból kihatóló gáz meg-szította, a minek következtében pár órai szenvedés után a szerencsétlen gyermek meghalt.

— **Lopás.** F. hó 9-én virradóra Berkes János szabási lakós kórára nyújtott pitvarjából 3 zsák rozst és 1 zsák búzát 46 kor. értékben ismeretlen tettesek elloptak. A hátra maradt bakancs nyomok elfoanta Ferenc udvarjába vezettek, kinek a lábán lévő bakancs nyoma azonos volt a lopásnál hátrahagyott nyomokkal. Nevezett egyen a lopást tagadja és a nála megtalált házkutatás sen vezetett eredményhez. Feljelentették a kir. járásbírósnál.

— **Verekedő.** Babócsán július 27-én az utcán Szokoli György minden ok nélkül

megtámadta Spiller Ignácot, kit csupa hencegésből elakart verni. Spiller alig tudott Szokoli kezét közül kiszabadulni. Az eset a csendőrségen feljelentett. Szokoli a vizsgálat során részességével védekezett.

— **Beküldött.** A szombat és vasárnap nagy esőzés mindenfelé alá mosta az utakat sok helyen kályuk fél méter mélyek és számos igen mély juk tárom, mely körül-mény nappal is nehezé, de éjjel épen-élet-veszélyessé teszi a mi vidékünk ug is soha dicséretben nem részesíthető utait. Azért engedje meg az igen lisztelt szerkesztő ur, ha néhány sorban erre az utmizériára felhívom a közfigyelmet bízva, hogy szerény felszólalásom, folglatm igen tisztelt ügybuzgó főszolgabíró urunk uggy sem fogja elmulasztani, hogy hamarosan végét vessa a hátrányos állapotnak. — Egy vidéki.

— **Virágzó ipar** fejlődött hazánk déli részén és nagyban járul hozzá a vidék vagyoni viszonyainak konszolidálásához. A legjobb hírnévek örvendő Nagykikindai és Zsombolyai Bohn-féle téglagyárakat értjük, melyek a tulajdonosok szakavatott vezetése mellett a monarchia legnagyobb telepévé fejlődtek ki. A Bohn-féle szab. átfedő csepegek, melyekből a cég évente 50 milliónt többet gyárt, közkedveltségnek örvendnek. A cég ugyanis Békéscsában is hatalmas telepet létesít, mely számos munkáskének keresetet fog adni.

— **Pályázat.** A m. kir. posta távírda és távbeszélőnet betöltendő 80 gukornok jelőli állásra ezennel pályázatot hirdettek. Ezen állásokra az 1883. l. évi I. törv. §-a értelmében azok az ifjak pályázhatnak, akik közérdekséket, vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet érettségi vizsgával elévtek, 18 életévük már-betöltötték és magyar állampolgárok. Ezen föltételeken kívül 90-éves közszégi erkölcsi bizonyítvánnyal fellehetlen előfeltétet, közhatalos orvosi bizonyítvánnyal pedig érv, egészes, a posta-távírda és távbeszélő szolgálat minden ágának (éjjeli, mozgópostai stb. szolgálat) elévzésére tésztig is alkalmas voltakot igazolni tartoznak. Továbbá azok, kik a köz-zépkiskolát az 1907-1908-iki tanévét megelő-zőleg vévették, tartoznak hiteres módon azt is igazolni, hogy azóta hol voltak alkalmazva, illetve mivel foglalatostkódtak. A pályázat alá bocsátott állásokat a kerületi posta-és távírda-igazgatóságok fogják beföltetni és pedig a budapesti posta-táv. igazgatóság 16-ot a többi kerületi igazgatóság pedig egyenkint 8-at. A sajtóközleget irt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal fövszerelt. folyamodványokkal a már közszolgálatban állók előjáró hatóságok, a közszol-gálatban nem állók pedig az illetékes főszol-gabíró vagy a polgármester utján f. évi augusztus hó 15-ig ahhoz képest, hol a pályázók alkalmazását nyeri óhajtanak, a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyváradi, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári, vagy zágrábi posta-és távírdaigazgatóságok nyújtsák be. A pályázók közül kiválasztotti, az illeto posta-táv. igazgatóság fölhívására az igazgatóság vezetőjénél személyesen jelentkezni tartoznak, a ki azután fölvéte-lyű irtást végleg határoz. A fölfogadott posta és távírda gukornokjelöltek. Fogadmat tesz, két (2) korona napidíjat kapnak és a következő-feltételek mellett lépnek szol-gálatba: 1. Állásukat az illeto postá és távírdaigazgatóság által megállapított napon elfoglalni tartoznak. 2. Kötelesek a

posta és táv. igazgatóság által kijelölendő hivatalnál, melnek fegyelmi hatósága alá tartoznak a posta távírda és távbeszélő kezelést-igakorlatilag el-sajátítani és ott rendes szolgálatot teljesíteni. 3. 1909. évi szeptember 1-én saját költségükön Buda-pestre illetve Zágrába fognak áthelyeztetni a posta év távírdatisztképző tanfolyam hallgatására. 4. A posta és távírdatisztképző tanfolyam tartama alatt, mint annak rendes hallgatói a tanfolyami szabályzatnak minden tekintetben alávetik magukat és a megállapított beíratási díjat fizetni kötések. 5. Napidíjjal elvezetésben a tanfolyam 10 óra terjedő tartama alatt is megmaradnak, de ennek fejében a tanfolyam székhelyén levő p. igazgatóság rendelkezése szerint a déle-lőtti órákban gukornalati szolgálatot tennt tartoznak. 6. A kik ezen feltételeknek eleget nem tesznek, vagy akiknek magaviselete szorgalma, vagy megbízhatóság ellen kifogás merül fel, valamint azok is, akik a posta és távírda szolgálatra más okok miatt alkalmatlanak találattak, a szolgálat alól minden további igény nélkül egyszerűen felmentenek. 7. Viszont azok, akik gukornalati alkalmaztatásuk alatt teljesen beválnak, a posta és távírdatisztképző tanfolyam szabályszerű elévzése és a posta és táv. tiszt. alapvizsga sikeres letétele után, posta és táv. gukornokká nevezetnek ki az 1893. évi IV-ik I.-c. 11-ik §-ában megállapított segélydíjjal azaz ha felsőbb tanintézetet végeztek egyetemet műegyetem jogakadémiát) évi 1000-korona, különben pedig évi 800-korona segélydíjjal. A posta és távírda-tiszt. szakszolgisa sikeres letétele után pedig minősítéssel-szerznek posta és távírda tisztviselői állásokra. Pécs, 1908. július 28.

Főigazgató helyett: Sebök.

— **A „Budapest” jubileumi albuma.** Nagy-b és kellemesebb megtepetést talán soha sen szerzett egy lap előfizetőnek, mint a „Budapest”, midőn pár hónappal ezelőtt megküldte nekik ingyen a 20 éves fennállása alkalmapól szerkesztett albumot. Ezévelet jöttek a szerkesztőséghez az elismerő és köszö-nő levelek, méltatva az album rendkívül bő-és érdekes tartalmát, valamint annak díszes ki-állítását. Huzs ilyen, számos képen és szö-veggel monda el az album a lap 30 éves történetét, irtak bele politikai, társadalmi és irodalmi életünk legkriválóbb alakait, a „Buda-pest” volt és jelenlegi munkatársait, azoknyíl a számos kép és műmelléklet olyan értékes teszi a könyvet, hogy az azután fogal helyét bármely művelt ember asztalán. Az albumot még a kszlet tart — most is ingyen kldki a kiadóhivatal mindazon előfizetőknek, akik legalább 1/2 évi öszegget, vagyis 6 koronát egyszerre beklndtettek és a postaköltség 80 fillért utalványoznak. A Budapest-ből kívánatra mutatóváramonyok készséggel küldi a kiadó-hivatal Budapest, IV., Sarkantyus-utca 3.

— **Magyar lányok** (szerk. Tutsek Anna.) A leányvári boszorkány — énom és poetikus meséjét mondja el Lovik Károly a Magyar Lányok regényváltában. Gyönyörű műlőben, az elmit, a régi magyar diákleletben játszó-dik ez a regény. Ha végtér, egy igazán irodalmi, s emellett tésztéggel nekik való olvasmánnyal gya-rasait a leánypublikum olvasótára. Folytatásait hetenként közli e képes lap, amelyek minden száma öletes udonság, kelevesség. Előzetési ára negy-dévenként 3 kor.

— **Új idők.** Április elsőjével új évnegyed kezd Herzeg Ferenc hetilapja, az Új Idők. Eredeti regénye bizonyára széles ré-gekben kelt érdeklődést A regény címe, Gyöngé emberek*, s írója Legioner. Alnevel szerző fiatal magyar ember, aki öt éven át élt az idegen légióban, s innét küldte novelláit az Új Időknek, melyekéik nagy feltűnést keltett. Mostani, nagyobb szabású munkája is ez ide-

gen légió fantaszkiüz környezetéből indul. Ez a regény az új évszázad egyik irodalmi érdekessége. Mellette a lapnak hetenként egy-egy kiváló munkatársa, frissen írt munkájával. Elsősorban a szerkesztő Herceg Ferenc, aztán Gár Jónyi, Brody, Szomaházy, Ambrus Zoltán, Heltai, Lovik, Eudródi, Szabolcska; Horkayné, a szellemességéről ismert geutry asszony, czuttal a cukraszoliba jár, s itt veszi eszöpös kritika alá a közéleti aktualitásokat. Elsetett finom és elmés diskurzusa az Új Időkben jelenik meg. A lap fejléc-rájzai, amelyek immár országszerte kedveltek, továbbra is szezonserü eseményeket karrikizoznak. Az Új Idők előfizetési ára negyedévenként 4 korona.

Hazavándorlók. Az En Ujságom, amely tréfákkal, mesékkel szórakoztat, arra törekszik, hogy olvasóanyainak egyszerűsége, nevelő hatása legyen. Ily természetű az a hosszabb elbeszélés, amely április elsejével kezdődött e vidám kis képes lap lánshájain. Címe: „Hazavándorlók” s írja Gyököcssy Endre. Szép és eleven történetben az idegenbe kivándorolt magyarok küzdelmes életét, oltatlan hazavágyódását és holdog hazatérését mondja el. Az En Ujságom előfizetési ára negyedévenként 2 korona 50 fillér.

Felelős szerkesztő:
Dr. NEUBAUER FERENC.

Gabona-piacz.

Rotter Bernát nagykereskedő jelentése.

Nagyatád, 1908. augusztus 13-án.	
Buza	K. 20.80 20.40
Rozs	„ 16.80 16.40
Árpa	„ 14. 15.
Zab	„ 15. 14.60
Ó-Tengeri	„ 17.60 18.

Hirdetmény.

Azon fiu- és leány magántanuló, kik f. é. szeptember havában akarnak magányvizsgálatot tenni, egy koronás bélyeggel ellátott folyamódásukat Nagyságos dr. Gulyás Ferenc, Somogyvármegye kir. tanfelügyelőjéhez címezve a polgári iskola igazgatóságánál; legkésőbb augusztus 20-ig nyújtsák be.

A folyamódvány mellékletei:

1. Születési bizonyítvány.
2. Iskolai bizonyítvány.
3. Községi bizonyítvány,

melyben igazolandó a magántanuló foglalkozása, erkölcsi magaviselete s ha az illető szülei gondozás alatt áll — ezen körülmény.

A nagyatádi polg. isk. igazgatósága.

ELADÓ HÁZHELYEK.

Nagyatádon a Széchenyi-tér 23. számu Záborszky-féle háznak Kossuth-utczára néző kitünő forgalmi ponton levő üres telkei egészben vagy részben eladó.

Értekezni lehet:

Benyák Jánosnál
Nagyatádon.

Ház eladás.

Nagyatádon a járási takaréközletében, Iskola-utczában a **Valcsics-féle ház eladó.**

Értekezni lehet:

VALCSICS JÖZSEF
asztalosmesternél.

! Ház eladás !

A zrinyi-utczá 328. sz. ház melléképülettel és nagy kertel jutányos áron **eladó.**

Az érdeklödök

Benyák Jánosnál bővebb felvilágosítást nyernek.

BOHN M. ÉS TÁRSAI

- NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA. -

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDÁN ÉS ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1864. Legelőkelőbb referenciák. Alapított 1864.

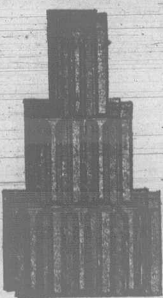
50 millió évi gyártás

a es. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepekből.

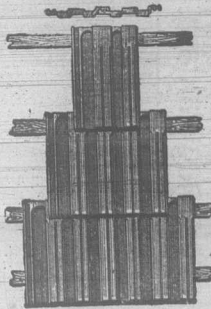
VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

GYÁRTMÁNYOK: Bohn-féle szabádmazott biztonsági átfedő-cserepek. Legelőcsöbb legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Nagykikindai gyártmány.
Bohn-féle szab. biztonsági átfedő-cserép 272. szám.

Zsombolyai gyártmány.
Szab. biztonsági préselt átfedő cserép 253. sz.

CZERKON IMRE URI ÉS NŐI CIPÉSZ + KÉSZ CIPŐ RAKTÁRA NAGYATÁD.

A pécsi országos kiállításán elismerő oklevéllel kitüntetve.

AJÁNLJA saját készítményű lábelit a legjobb és legmodernebb kivitelben. ELVÁLLAL hibás és fájós lábakra mérték szerint minden alakú cipők elkészítését. RAKTÁRON TART: Uri, női és gyermek kész árut egyszerűtől a legfinomabb kivitelig.

Rendelések és javítások gyorsan és pontosan eszközöztetnek.

A pécsi országos kiállításán elismerő oklevéllel kitüntetve.

Alapított
1854.**ROTTER BERNÁT, NAGYATÁDON.**Alapított
1854.**MAGYAR KIR. LŐPORÁRUDA.**

Lüttichi és suhli fegyverek, flóbertek, revolverek és mindenemű vadászati cikkek. ≡≡≡

≡≡≡ Gazdasági és varrógépek.
Mindennemű takaróktűzhelyek.
Szab. bácskai ekék és alkatr.**LAKATOS és LEMEZÁRUGYÁR.**Épület vasalások és vasgerendák
Szüretelési cikkek. Gazdasági
vetőmagvak. Gabonászákok. ≡Építkezési anyagok: Mész, cement, aszfalt és kátrány term.
Épületfa, deszka minden méretben
I^o felsőmagyarországi faszindely.

Jegyzői nyomtatványok nagyraktára.

KÖNYVNYOMDA.
KÖNYVKÖTÉSZET.**BENYÁK JÁNOS**
NAGYATÁD.KÖNYV- PAPIR- IRÓ-
ÉS RAJZSZER-
KERESKEDEÉS.**RAKTÁRON TARTOK:**Imakönyveket egyszerű és finom
kivitelben. Üzleti, jegyzet és zsebköny-
veket. Író, fogalmi, itató és ivlevélpapirt.
Rajzpapirt és kartont egész ivenkben
és felvágva.Egyszerű és finom dobozlevélpapirt
fényképalbum emlékkönyv stb. nagy vá-
lasztékban, nemkülönben mindennemű
írókészletek és rajzszereket.**ELVÁLLALOK:**Gazdasági, ügyvédi és pénzügyi
nyomtatványok, művek értesítők, gyász-
lapok, eljegyzési és esketési meghívók
a legizlésebb kivitelben.Értesítések, körlevelek, levélpapírok,
a legdivatosabb bálly meghívók, névjegyek
szóval mindennemű alaku és kivitelű
nyomtatványok pontos és izléses elké-
szítését jutányos árban.Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legolcsóbb áron
készíttetnek.

Levélpapírok nagy választékban.

Hirdetések jutányosan felvétetnek a kiadóhivatalban.

Nyomatott Benyák János könyvnyomdájában Nagyatádon 1908.

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.

A »NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKORÉNEK« HIVATALOS KOZLONYE.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor. egyes szám ára 20 fillér. — Megjelenik minden csütörtökön.

SZERKESZTIK:
Dr. NEUBAUER FERENC,
SZMODICS SZILÁRD.

Szerkesztőség: Nagyatád, Fűrdő-utca 67. szám. — Kiadóhivatal: Nagyatád, Széchenyi-tér 23. szám. — Az előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendők.

Üdv a tűzoltóknak!

A kultúra alapja a tűz, a hő, az az erő, melyet céldatosán alkalmaz az emberiség, midőn a természetet szolgálatba akarja hajtani.

De jaj, ha alkalmazásának korlátját áttöri. Akkor urrá lesz az emberen, fittyet hány parancsának s a mily hatalmasan támogatja a kultúra munkáját az ember kezében, oly ádáz, ellenállhatatlan dühvel pusztítja el az emberek vagyonát.

Tűz van! A tehetetlenség rémületével tanulja meg e kiáltás jelentőségét a gyermek. Elte végéig megrázza még az élet edzettebb harcosát is e jel, mely lerombol minden társadalmi választalat és egyesít minden embert a vézes elem elleni harcra.

Mennyi munka hány verejtékel szerzett jólét pusztulását okozta a tűz.

Nem csoda, ha a vészkiáltás úgy együtt talál mindenkit harcra készen, támogatni a véstől súlytottat.

De az emberek hamar felejenek. Elmult a vész, megfélekednek közeli lehetőségéről s csak akkor ocsudnak újra, midőn megkondul ismét a vészharang.

Csak lassan. a művelődés fejlő-

désével, tanulták meg az emberek, hogy egyes általános üdvözlésnek ismert elővigyázati rendszabályokat alkalmazzanak, melyek fentartására rendszerint a helyi hatóságok kötelezték és kötelezik a lakókat.

Am nemes emberbarátok, kiemelkedve az önzés tengeréből, érző és gondolkodó szívvvel elmékedtek a vézes tüzek elkerülésének és hatásuk csökkentésének kérdésein és belátták, hogy alkalmas eszközök felhasználásával s azoknak gyors és céltudatos alkalmazásával nagyon meg lehetne a lángok hatalmát gyri-bálni.

Csak hogy a köztestületek ereje igen rendszabályok hivatalos léte-sítését és közköltségen való fentar-tását gyakran nem engedi meg.

Ezen azonban a lelkes újítók nem akadtak meg. Fáradszóna nélkül agilitással összegyűjtötték a hiányzó anyagi erőt s a mi fő, önként, ingyen való szolgálatát szervezték a tűzoltásnak.

Minden községben csoportosan jelentkeztek a lelkes férfiak, a kik hajlandók voltak önként áldozni erejüket és ügyességüket, hogy enyhítsenek a káros vézesen.

Igy lelkesen ragadván meg any-nyi férfi az eszmét, a buzgó, vezetőknél sikerült csaknem mindenütt szervezni az önkéntes tűzoltóságot.

Most már megyei szövetségük van, mely tagja az országos tűzoltó szövetségnek és beilleszkedve a közigazgatás rendjébe, annak üdvös, önként működő ágát alkotják.

Örömmel üdvözöljük tehát körünkben az önzetlen munka aposto-lait. Szívesen látjuk az altruizmus bajnokainak győzelmes megjelenését, melyel diadalmas bizonyítják er-nyedetlen munkájuk sikerét.

Jelei ők magyar nemzetünk dic-ső előhaladásának, melynek hazafias munkája lelkesítette őket önzet-len törekvésünkben.

Igy haladjon tovább az ő nemes munkájuk és nemzetünk előhaladása ezután is.

Legyen a köztünk töltött szép nap és lélekemelő értekezésük egy lépésfoka e haladásnak!

Ismerjük meg ön magunkat.

Tudományos életünknek első és főfel-adata a külfölddel, az egész tudományos világgal szemben hazánk és nemzetünk tudományos megismerése és megismerte-tése. A föld és a nép, a természet és az ember alkotásai s viszonyai ezen a földön, a mult és a jelen az anyagi és szellemi erők, mind tudományos megismerés és megismertetés tárgyai voltak eddig is és -maradnak mindig s ha tudományos érdeklő-

Nagyatádi Hirlap tárcája.

Az átlukasztott csákó.

Irtó: Prém József.

A baziin kastélyban sok műkincs és családi emlékeköt egy átlukasztott csákó is szerepel.

Nem valami különös főveg, csak olyan, mint a Cobor-féle huszárezred minden egykori tagjái volt. De amikor kérde az ember, miért őrzik; igen büszke feleletet kap.

— Nem is emléktárgy ez. Több, sokkal több! Valóságos ereklye.

— Ereklye? Ez a rongyolódó csákó?

— Az bizony. A magyar becsület, a nemzeti büszkeség a hazni virtus védelmének ereklyéje.

Amikor először láttam azt a csákót, kíváncsián néztem és érdeklődéssel tudakoltam a történetét. . . . Szép asszony bűvös szemérel egy udvari bál északajáról, egy tüzes császárról és egy élet pusztulásáról szól ez a történet.

Hej, de híresek is voltak annak idején

a Cobor huszárok! Azóta se láttunk olyan ezredet.

Bécs város szép asszonyai, szép leányai csak úgy reszkettek a dalias tisztjeiről.

Sok nyalka magyar legény hódított akkor a császárvárosban és nem egy házasság jött létre az udvar közbenjárására.

De galiba is volt elég. Félelmes hírbeneverekedő. S a tisztet nem tűrték, hogy bárki görbe szemmel nézze a magyart. Hat még az udvarlásban milyen rettegelt volt a hadnagy, főhadnagy és kapitány, de még az őrnagy is!

Minden szép asszonnal megáldolt férj óva húzódott a Cobor huszároktól, nehogy baj essék a házasságot nyugalmában.

Az összekocancások napirenden voltak. Párbanja azonban ritkán került a dolog, mert a Mária Terézia előtti korszakban roppant szigorúan büntettek mindenkit aki fegyverrel kezében védte a becsületét. Jaj volt annak, aki a tilalmat áthágtá. Számzárítás, de sőt halál is várt a vétkesre.

Am a Cobor huszárok fittgel hüngltek mindenféle szigorú rendeletnek. Szembezálltak azok még az ördöggel is, hát

hogyne mertek volna kikezdeni holmi udvari auctoritásuk irkafirkával!

A kiváltságot meg Cobor Adam, az ezred korábbi vezelő parancsnoka szerezte meg.

Egy izben felvette ragyogó szép ruháját, felkötötte hadverő kardját és beállított a császári udvarba. Egyszeren az uralkodó elé járult és így szólt:

— Felség! Eszedem: Ne terheltessek az armádia vezetőinek kivétel tenni az ezredemem. Tisztelem, becsülöm a regulát, de ami igaz, az igaz és kevesetven igaz az, hogy katonát nem célszerű fékezni a virtusának kifejtésében. Aki huszár, az verkedjek, Felség! nemcsak akkor, ha háboru van, de akkor is ha becsületet követeli. Am büntessék azt, aki megszegi az udvari tilalmat, de én sem tűrök egy pillanattal olyan tisztet az ezredemben aki fölött túr a bátorságán. Azért van kard az oldalán, hogy védekezzeék, ha támadják, s ha ő támad, akkor — is bizonyára oka van rá a Cobor huszárnak!

Az uralkodót meglepte ez a bátor föllépés — és az ezredes vidám újrázattal hagyta el a császári palotát.

Azóta kedyükre verkedhettek a Co-

dés és a gyakorlati feladatok igényeinek megakarunk teljes felelni, még roppant sok a teendő minden terén.

A társadalom érdekeltőse és áldozatkészsége csak lassan és nehezen volt e feladatok iránt fölkelhető.

Általánosságban azt lehet mondani, hogy művelt osztályunk is hazánkért még kevesebb ismeri; sokkal szívesebben járjuk a külföld tapoltsó utjait s igyekszünk szemléletből megismerni azt, amiről annyi olvasatunk, mintsem hogy saját hazánkban tényleg fölfedező utakat. Gyakran tapasztaljuk, hogy művelt honfitársaink a hozzájuk legközelebb eső természeti, történelmi vagy művészeti nevezetességeket figyelmen kívül hagyják. Néhány evized óta sikerült főképp iskolánk után, valamint a társulati tevékenység az ismeretterjesztés terén, továbbá a vidéki mezőgazdasági fejlesztésével s bizonyos tekintetben a turisztaság fellendülésével is haladást érünk el a hazai föld szélesebb körű megismerésére s jelenségének tudományos feldolgozására. Tndománynak társulataink egyes vidékek viszonyainak föltárására körül vizsgálódásainkkal és adalgtűtésekkel kiváló érdemeket szereztek, de a helyi érdekű és áldozatkészség így még elérhető tudományos munkálatok számára még ritkán értekezhetők.

Pedig — a mi különösen hazai történelmünkkel illeti — nincs semmi ok az igazságtól félni.

Ezeréves fenállásunk ténye maga hirdeti nemzetünk nagyságát, amely nem fog csökkenni, ha multunk egy-egy pontja közelebbi szemléletre vesztit is fénybe; viszont a feledés homályában is sok ismeretlen fény rejtezik és várja, hogy felszínre hozzuk.

De van a mi történet- és régiségtani irodalmunknak egy különleges feladata is. Az, hogy a maga céljának és anyagának népszerűsítésével a nagyrészt hányzó történelmi érzéket ébressze, ápolja, fejlessze nemzetünkben s ezáltal önmagának segítő erőket, szövetségeseiket teremjen.

Vannak korszakok, melyekben a nemzetet erős csajódások s a jövővel való aggodás visszavezetik merengő tekintetű a mult; megismerésének szolgálhatnak javára.

bor-huszárok amikor gróf Pálffy János került az ezred élére, ez a harci kedv szinte lángot vetett köztük.

Mert vitéz volt és elszánt ember Pálffy. Egyszerű katonának ismerte még akkor mindenki és senkinek merete sejtene, legkevésbé tán ő maga, hogy néhány év múlva fölfelé ragadja a sors hatalma és egykor Magyarország híres nádora lesz.

Husz éves sem volt, amikor már a kapitányi rangot kapta, még pedig Bécs ostrománál. Olyan bátran harcolt, a vasaszedreben, hogy mindenki csodálatát vívta ki.

II.

... Fényes udvari bált rendeztek a császári palotában. Összegyűlt a szép ország sok szép előkelő hölgye. De legszebb volt Kaunitz Eleonore grófnő, sugár magas termete, sötétlők szőmei, fejfedelmi tekintete, mesebe illő, hullámos ragyogó haja és arcának ildesége, szoborszerű szabályosága heteken át alkalmat adott bécsi poétáknak és udvari dilleltánsoknak, hogy szonettet, magasztaló madrigalokat zengjenek róla.

És hogy tácolt a gyönyörű Eleonora! Kört formáltak a vendégek, ahol táncosal megjelent az oriaszi teremben.

Ebben a munkában sokaknak, mindenkinek jut szerep A történetét mai nap már nem írják, csak kritikailag összefoglalják egyesek. Maga az élet írja meg napról-napra a maga történetét; egyik kezünkkel a multat írjuk le, a másikkal a jövő történeti irás számárr dolgozunk. Északamerika nagy gondolkodója azt mondja, hogy a világon minden dolgot a maga történetének megírásával van elfoglalva; a bolgójó csillagot csak úgy, mint a kavicsot sajtj árnyéka kísérő utjában; a lezuhanó szikla' sebhelyként hagyja rajta nyomát a hegyen, a folyó nyomot hagy agyában, az állat csontját hagyja a földben, a lomb, a páfrány a maga alakját betérájozja a szénbe a leeső csöp gördört vés a homokba vagy köbe, még lábunk nyoma is ott marad egy; ideig a havon, vagy a földön, amelyen át haladunk.

Igy tanít a természet reá, hogy mindnyájan közreműködünk történetírásunk nagy munkájában. És a mit a történetírásra, hazánk multjának megismerése nemzetünk életének megrögzítésére nézve kifejtettünk, az hasonló mértékben kíván alkalmazást a haza mindenoldalú tudományos megismerésének feladatában. A természeti viszonyok s a népetel megfigyelésben, a gazdasági a jogi élet számbavételében épp úgy kell minden művelt embernek a haza iránti kötelességből is a tudomány szolgáltatása szegődnie és e szolgálati munkájával lerónia vagy fillereivel megváltania.

Elsőrendű tudományos érdekünk és célunk: hazánk nemzetünk teljes megismerése és megismertetése: de ez a szerep győzelmes csak akkor lehet, ha egész művelt társadalmunk alkotja a küzdők seregét.

Berzeviczy Albert.

A tüzöltő szövetségi közgyűlés.

Tüzöltő testületünkben fokozódott a mozgalom a közgyűlés és ünnepség napjának közeledtével.

A megyei tüzöltőség vezető férjainak legnagyobb részben bejelentették a közgyűlést. A vendégek közül sokan előző este megjönnek,

Nem mérközhették vele senki, csak egy asszony, egy magyar asszony, aki még szebb volt, mert irigység sem lakozott szívében: Pálffy János grófnő. ... Csodálta az urat és nem bánta, ha másnak is tette a szépet. Ó biztos volt a maga dolgában! De lehetett is. Mert szeretni, csak a feleséget szerette a parancsnok.

A terem közepén egymás mellett állt a két bájos asszony és fogadták a hódolatokat. Oly szépek voltak, hogy maga az uralkodó is tágra nyílt szemekkel nézte őket.

Magához is intette az öreg Kaunitz gróft:

— Charmenthe! Ilyen leány! Nincs büszkébb apa a birodalomban!

Aztán dalias Pálffyhoz fordult a felséges ur:

— Magnifique! Ilyen feleség! Van-e boldogabb férj összes alattvalóim közt?

Az apa és a férj boldog mosolygól és jobbágyi hódolattal fogadták a kegyes bököket. Észre se vették, hogy egy előkelő ur lépked a két ünnepelt dáma felé s zavarja a szép csoportot.

— Ki az? — kérdezte az uralkodó, mielőtt hosszunyelű szemüvegét arcához emelte, hogy jobban lásson.

a közelebb lakók pedig az ünnepség napján. Ugyancsak a közgyűlés s a versenyegek rendezése érdekében Szabados ügyvezető alelnök f. hó 19-én felkereste tüzöltőségünket.

Testületünk tagjait első sorban a versenyegek érdeklik s érthető buzgósággal iparkodnak azon s napnap után folynak is a gyakorlatok, hogy a vidéki testületek a versenydíjakat el ne vették. A versenyegek tárgya főleg a fecskendő iskola- és gyorszerelése. A versenyeget a jury bírálja el s e bizottság a közgyűlésen osztja ki a versenydíjakat, amelyek a csapat részére adtnak ki, de vannak külön versenydíjak az egyes kiváló tagok jutalmazására is.

A »Nagyatádi hölgyek díjára« eddig is szépen folytak be adományok, amikért már ezutal közzönetet felelzi ki a parancsnokság. A közgyűlés megtartása után történik az új szertár felszentelése, mely alkalommal az ünnepi beszéd a szertár előtt lesz megtartva s ugyanekkor történik a szertárna a tüzöltőség részére leendő átadása. Az ünnep napjának estéjén tartandó tüzjáték s táncmulatság pedig már előre nagyon sikerültek ígérkeznek s hogy a tüzjáték a várakozásnak meg fog felelni, azt biztosítja az a siker, ami az előző években bemutatott tüzjátékokhoz fűződött. Az előképeknek apró szereplői is lesznek, kik érthető lázas érdeklődéssel várják fellépésük nagy napját.

Most még csak jó idő kívánatos, de e tekintetben is erős a reményesség, mert a legmegbízhatóbb meteorológusok is a legszebb időt jósolják. Kedvezőtlen idő esetén is a közgyűlés, felszentelés és társasébed meg lesz tartva.

A parancsnokság kéri, hogy közönségünkben azok, akikkel a társasébedben való aláírasi ívet a kiküldötték otthon nem létük, vagy más akadály miatt nem közhözhetik, sziveskedjenek részvételüket külön

Kaunitz sietett az alázatos válaszal:

— A Württembergi herceg ... János Frigyes öfensége ...

Pálffy e szavakra elkomorodott

A Württembergi herceg már szétválasztotta a két hölgyet ... Hol az egyiket, hol a másikat nézte, szemük közé vigyorgott fehér arczával, veres fej-mozgatta és mindenképpen kellemeskedni igyekezett. Az udvarlók mély tisztelettel hátravonultak az uralkodóház rokona előtt. A herceg aztán lánkra kérte Eleonorát. Az igézetes leány egyszer végigrópült vele a sima padlón, de a mikor folytatni akarta a herceg a tourt: a hölgy hosszú ruhájának csipkéje beleakadt táncosának sarkantyújába és meg kellett állniok.

Eppen akkor érkezett hozzájuk Pálffy. Megelőzte a herceget, lehajolt és kiszabadította a csipkét.

— Köszönmű! mosolygott a grófnő. Mi legyen a hála?

Egy tour!

— Olesóra szabja gróf! ... Hármalt is megér a brüsszeli csipke!

A három tourból több is lett és ez boszantotta János Frigyes herceget. Nem

bejelenteni, — s kéri ezúttal is a parancsnokság városunk lakosságát, hogy ezen nemes célú intézményünk ünnepsége napjára a házakat fellebőgni sziveskedjenek.

HIREK.

— **Szüreti multság.** A nagyatádi iparos ifuság önképző egyesülete f. évi Szeptember havában a „Mátyás király” kerthelyiségben nagy szabású szüreti multságot fog tartani, amelyre nagyban folynak az előkészületek. Részletes műsor e hó végén fog megjelenni.

— **Megrekedt automobil.** F. hó 12-én Tarányból jövet Somogyi kastélydombi földbírtokos automobilja a sárban rekedt úgy, hogy a városi községség általános mosolya között 12 pár lóval kellett azt a piacra bevontatni. 6 pár ókor is megtelt volna a dolog, de a fő-tőf utasai sziltszerűben vettek a lovak alkalmazását.

— **Lovastíjás a somogyi csendőrséget.** Az a szabályrendelet, amelyet az alispán előterjesztése a vármegye a cigányok garázdalkodásainak megállítására véget alkotott, a megyebeli csendőrségeknek az tekintélyes munkát, mert a szabályrendelet intézkedését nekik kell végre hajtani. Hogy a kötelességüknek minél tökéletesebben megfelelhessenek, most az egész vármegyében a csendőrök közül többen lovat kapnak, úgy, hogy minden őrsön legalább két lovas csendőr lesz. Annai kötségetlen, hogy ez az intézkedés csak hasznára válik a vármegye közbiztonságának.

— **Az árva sorsa.** Görgetegi tudósítónk írja: f. hó 6-án Töltskei asztalos mástél-éves nevelt fiát Vércse János földműves a kapu előtt az utcán elgázolta lépést menő lovakkal. A szegény kis-fiú szörnyét el. Apján angyaltan árva volt, nevelt szülei úgy vetek magukhoz irtalomból fél éves korában. Görgetegén nem csak néha néha, de még az importátát is elpusztítják. Talán az egész falu utcáján nem volt még egy másik gyermek.

— **Országos vásár-nak kellett volna**

lenni f. hó 16-án vasárnap. De úgy látszik az Úr haragudott meg, hogy ünnepen akarunk vásárolkodni, mert szombatról vasárnapra éjjel olyan záporosót fűdített vidékünkre, hogy a vásártér tengerbe fullt s így még a gyéren jelentkező vásárokat is hazaküldték s nem eresztették be a vásártérre. Tudomásunk szerint vásárvám jogtulajdonosunk a meghiúsult vásár helyébe egy pótvásár engedélyezése iránt folyamodott. Ez helyes is, mert iparosaink és kereskedőink is tetemes keresetlőt vesztek el az idő ritkasága következtében.

— **A betegségek kifizetésének reformja.** Szerényi József kereskedelemügyi államtitkár leiratában értesítette Somogyi megye alispánját, hogy a munkásbiztosítópénztár tagjainak jövő betegségek kifizetésimodját megváltoztatta s ezennel a postalakra pénztár utján juttatja a segélyeket az illető pénztári taghoz.

— **Jutalomdíj kiosztás.** A minisztérium által Somogy megye részére engedélyezett lötenyészési jutalom díj kiosztás 1908 évi augusztus hó 28-án d. e. 9 órakor fog Kaposvárról a honvédtéri lovásári istállók előtti udvarban megtartatni. Ezen jutalomdíj kiosztására a nagyméltóságú miniszter ur a f. évben 700 koronát engedélyezett, mely összeget a vármegyei lötenyész-bizottság által célra kiküldött bírálóbizottság a 3, 2 és 1 éves kancsacikók részére bizonysos feltételek mellett fogja osztani.

— **Lopások.** Folyó hó 16-án Valcsics Vendel nagyatádi születési napzásám Kovács János nagyatádi lakos zártatlan szobájában elhelyezett szekrényből 20 koronát ellopott. Kovács megtudta, hogy a tolvaj Valcsics volt, feljelentette a csendőrségre és a nyomozást megindítva, még 6 koronát mint bünyélet megtaláltak nála s járásbírósgánál feljelentett.

— **Kronberger Soma kozma pusztai lakos** kárára mult hóban több féle tárgyat elloplott. F. hó 9-én ismét eltűnt egy-lő körték 5-korona értékben, de a tolvajt nem tudták kérez keríteni. A csendőrség a nyomozás közepén a tettest Pap Imre 13 éves kozmai lakos szeméjében kiderítette, ki a lopót tárgyakat egyenkint vitte Dömötör

nagykerékpusztai lakos nagybátyáéhoz, kivel meg is találta őket. Pap Imrét lopásért, Dömötört Józsefet pedig orgazdaságról feljelentették a járásbírósnál.

— **A vármegye egészségügye.** Somogyvármegyében a mult hónap folyamán az általános közegészség — a vármegyei tisztifőorvos jelent — hasonló volt az előző hónapoz és így igen jó volt. Leggyakoribb megbetegedések az emésztő és légzőszervek hurutos bántalmái és csekély számú várfőfáz voltak. A fertőző betegségek közül járványosan egyik sem uralkodott.

— **Az ideji termés.** A földművelésügyi miniszter tegnap tette közzé az ország mezőgazdasági állapotáról július végeről szóló jelentést. Az ebben szereplő számok mármár a cséplési eredmények alapján vettek fel. Az így kimutatott terméseredmény kedvezőbb az eddigi becsléséknél. Így buzából teljes mástél millió méterátszával nagyobb a termés, mint amennyire azt július 18-án közzétett jelentés hivatalosan felbecsülte.

— **Adófizetés.** Az elmúlt július hóban tizenkétezer koronával több adó folyt be, mint tavaly. Az egyenes állami adók befizetéséről Solymásy Ágoston püszögigazgató ezeket jelenti:

Befizettek július hóban a kaposvári adóhivatalnál 40843 kor. 30 fill. a szigetvárinál 16654 kor. 56 fill., az igalnál 2257 k. 05 fillért, a csurgónál 15397 kor. 99 fill. a lengyeltől-nál 6348 kor. 89 fill. a marciánál 13518 kor. 76 fill. a nagyatádinál 9618 kor. 85 fill. a tabinál 8323 kor. 17 fillért, összesen 112963 korona 56 fillért.

— **A fogház lakói.** A mult hónap végén, mint a királyi ügyészség jelenti, a kaposvári törvénytörzsi fogháznak 119 lakója volt. Ezek közül jogerősen elítelt férfi 62, nő 9; felebbezés alatt levő férfi 4, nő 2; vizsgálói: fogságban levő férfi 34,

— **Virágzó ipar** fejlődött ki hazánk déli részén és nagyban járul hozzá a vidék-vidék-végjoni viszonyainak konszolidálásához. A legjobb hírogainek öröndő Nagykikindai és Zsombolyai Bohm féle téglagyárakat értják, melyek a tulajdonosok szakavatott vezetése mellett a monarchia legnagyobb jelepévé fejlődtek ki. A Bohm féle

szokta meg, hogy bárki háttérbe szorítsa. Főleg egy magyar gróftól nem térheted el. De kivált Pálffy Jánostól nem akart zsebre rakni efféle. Tudta hogy Eleonora érdeklődik a legszebb bécsi huszár iránt. Az sem volt titok előtte, hogy Pálffy gyűlöli a herceget jobban mint ő a gróft.

— Az indulat már mindketőben forrott csak alkalom kellett hogy kitörjön.

János Frigyes újból közeledet Eleonorához:

— Ezt a lengyel polkát grófnő, romálem, csak velem táncolja?

Közönmön herceg, most már pilienek, de utána csárdás következik.

A herceg gögősen kapta fel a fejét:

— Csárdás! Ugyan kérem! Hát ki táncol ilyen parasztáncot!

A gróf ott állt és közbeszélt:

— Kiváncsi rá hercegséged? Hát majd leszünk olyan bátrak és bemutatjuk a paraszt-táncot. Ugy-e bár, grófnő?

— Legkedvesebb táncom! — nevettek Eleonora — s az olyan híres palotás- és csárdás-táncossal, mint Pálffy igazi élvezet is lesz.

A herceget már elfutotta a méreg és tovább sétált. Mikor aztán folyt a «paraszt-»

tánc, odalépett a pihenő Pálffy János grófnéhez, a szép Cobor Amáliához és maliciózan jegyezte meg:

— Férje ura ugyancsak buzgóldokik más nők körül.

— Hadd hódítson; azért mondják a legszebb huszárezredesnek! Nem vagyok féltékeny, herceg! Ismerem az én urat.

— Ez mosolygott hozzá ártatlanul. Ez óráról fogva a gögős és hű hercegen még nagyobb ellenszenv támadt szerencsés vetélytársa iránt.

A jó württembergi úgy hitte, hogy ezt a gőgölötlet jó lesz, az összes Czobor-huszárokkal érezetlni. Sőt az egész magyar nemzetet megfeszítette vele. Leste az órát, amikor nyiltan becsmérelhetette a magyarokat.

Két napra rá nagy parádé volt a katonai gyűléstörén. Kirukkolt az egész huszárság. Haj milyen kacskás dölceg volt a Pálffy ezredé! S milyen fehér paripán állt a szép parancsnok... Nem is lehet más az isten első katonája, csak magyar huszár, az is a Cobor fajtából.

János Frigyes pukkadozott és amikor a hatalmas fordulókat és szélvészvel verenyző száguldozásokat, a lelkes rohamo-

kat látta, kicsinylőleg szólt a nagyfejű német főtisztákhöz:

— Miért kommandíroz magyarul Pálffy Hát ki ért ezt a civilizálatlan nyelvet?

Pálffy hallotta e megjegyzést és hirtelen hozzáforgult:

— Egy a nyelve és egy a kardja a magyar huszárnak! S a kardja szuhintását már sokszor megértette a német!

— De hátha magyarul se tudnának a magyarok? Valósággal ugnatniök kellene. Külömben az mindegy!

— Igen! Kivált ha hercegséged az ő nyelvükön vezeli a kommandót.

Ez sok volt. János Frigyes éketlen haragra lobbant erre a nem várt fölvtágoztásra, gyalázó szavakkal illette az egész magyar hadsereget, sőt az egész magyar nemzetet újból.

— Ez sok! Ezért felel hercegséged! Kész volt a párbaj.

A herceg örömet fogadta el a kihívást. Azok közé a bizonyos «leghíresebb lövők» közé tartozott és percz sem kétkedett, hogy lepujfantja ellenfelét.

A Práter elvadult, mocsaras ligetének egy rejtett tisztásán állt szemközt a két ellenfél.

szab. átfedő cserepek melyekből a cég évente 50 milliónál többet gyárt, közkedvtségnek örövendek. A cégjában Bekécsában is hatalmas telepet létesít mely számos munkásoknak keresetet fog adni.

CSARNOK.

Csaba népe.

Vén Hargita-bércre felhők gyülekeznek,
Komorán, sötéten rája telepsznek,
Felhők gyülekeznek egy nép sóhajából,
Kicsi Székelyország tengernyi bajából,
Fájó siralmából!

Talpalatnyi földjén busan szánt a székely.
Tele van a szive nagy keserűséggel,
Hiszen ő megsántja, hajh! de más aratja!
Könyeinél nedves betevő falatja,
Mert azt is más adja!

Idegen nemzelség jött-ment ivadéka
Tör az ősi földre, az ősi hajlékra!
Csaba népe pusztul, nincsen maradása
S ki baját megérte, ki baját meglátta,
Mindhiába várja!...

Mikor ezer csillag villan ki az égen,
Csaba utja látszik kellő közepében:
Régi rege szóra új hit-tüze éled-
S bizakodó ének tölti be az éjet,
A szomorú éjet:

„Csaba vitéz, vértünk! Ősi reménységünk!
Nehéz teher alatt omlik vertékünk!
Tekints le réánk oh, utad magasáról,
Vágyó bizodalomunk csak te eléd járul
E földi hazából!”

„Nézd, mint megy a néped nagy utra, világra,
Idegen nemzethez, idegen országba,
Viszi a szél őket, kit erre, kit arra
S mint a falevélkék lombról lesodorra,
Halva vannak, halva.”

Az első lövés joga a württembergi herceget illette. Erősen célozt, lőtt és a golyó átlukasztotta a magyar gróf csakóját. Most Pálffy emelte föl pisztolyát és egy szempillantásnyi célzás után oly biztosan találta János Friggést, hogy az fölbukott és holtan oltmaradt.

Pálffy haza se eresztették a segédei imádozt feleségéhez, aki rettegés közt várta a palotájában. Azt tanácsolták neki, hogy fusson Lengyelországba:

— Hát azért vagyok Cobor-husár?
Hisz meg van az engedélyük a fegyveres mérközésre béke idején is!

— De arra nincs engedély, hogy az uralkodóház egy rokonát puffantss! Tel Siess, mielőtt a hadi törvényszék összeül!

A württembergit rég őrizte már a családi kriptá. Amikor Lipót császár új vizsgálatot rendelt Pálffy ügyében. A vége: bocsánat, kegyelem, hazatérés aztán emelkedés tábornokká, horvát banná, országbíróvá, aranygyapjas vitézzé, főparancsnokká, nádorrá. . . Hát lehet-e még magasabb emelkedés?

A Rákóczi-féle szabadságharcot ki más fojtotta el, mint a szép Kaunitz Eleonora egykori lovagja és udvarlója? Am az átlukasztott csakót megtartotta emlékül.

Mint az udvar kegyence, hányzor nézhetett egykori kuruc virtusának ezt a dicső biztonságát! S az ereklyét a Pálffyak híven őrzik mindmáig!

„Jöjj hát Csaba, őstünk, szent táborod élen
Villanjon a kard, meg az ég sima kékjén!
Száguldjon a lében táltos paripátok,
Römtüve tekintsen a vad ellen-rátok
S pusztuljon az átok!”

„Pusztuljon az átok: idegen igája!
Hálás legyen ismét a székely imája,
Kétségbe ne essék hona elpusztultán
S ne fusson belőle ezer év elmúltán,
Koldus sorsa jutván!”

Ehangzik az ének; a reménység vár még:
Vaj! ég magasáról nem jő-e az árnyék?
Vár, vár, de hiába, marad az ég tisztán,
Szegény székely szíve vigasztalan pusztán,
Remény nélkül, pusztán. . .

Magyarok! testvéreim! gyertek nézzünk rája;
Veszélybe törzünknek egy deli hajtása!
Hiszen mi hazánk is az a bércecs tájék,
Koszorunk nélküle hervadóvá válnék,
Oly sivárrá válnék! . . .

Vessük le magunkról ösközönyünk burkát
S ha odaát majd a riadót megfuttják,
Legyünk mi Csabája, rontsunk ellenére,
Hogy az elszáppadva fusson a helyére;
Vagy folyjon a vére!

Dörgő zivatarként csattogjon a kardunk,
Azt a régi látszik zenditse meg ajkunk!
Mutassuk meg, amit feledni akarnak,
Hogy ereje van még ennek a szent fajnak,
Az ősi magyarnak! . . .

A küzdelmünk szent lesz, föl hát csatára!
Zászlónkon a jelszó: hazánk boldogsága!
Riadóra váljék minden fájó nótá,
Hogy belerendüljön az alföldi róna,
A Hargita orma! . . .

Gulyás József.

Szerkesztői üzenetek:

B. I. Nagybanya. - Várlak-várlak, de hiába!

Mikor lesz válassz.

W. I. Helyben. A legjobb vidéki szerkesztőkkel megcsik, hogy néha egy-egy eseményt kifejtjenek a lapból. Így esett meg az is, hogy Szakall Gyula járásibíróknak beszámolója felemeltetettől maradt, nyilván csak az okból, mert a szerkesztő hivatalosan távol volt akkor és tudósító nem akadt. Hiába, a szerkesztőség mobilis officium s így néha a legjobb akarat mellett is a rövidtávon az egyéb elfoglaltság közepette. Megesett ilyen felelőkenység máshol is.

Felelős szerkesztő:

Dr. NEUBAUER FERENC.

Gabona-piacz.

Rotter Bernát nagykereskedő jelentése.

Nagyatád:-1908. augusztus 20-án	
Buza	K. 20.80 20.40
Rozs	16.80 16.40
Árpa	14. 15. -
Zab	15. 14.60
Ó-Tengeri	17.60 18. -

Ház eladás.

Nagyatádon a járási takarékszövetkezet, Iskola-utcában a Valcsics-féle ház eladó.

Értekezni lehet:
VALCSICS JÓZSEF

asztalosmesternél.

Hirdetmény.

Alólírott dr. Mike Imre nagyatádi királyi közjegyző ezennel közölni teszem, hogy Fleischmann Adolf hűgyész lakos fakereskedő kérelmére, a töle Rosenthal Géza bpesti (déli vaspálya) lakos tűzifa kereskedő által megvásárolt, de át nem vett 200 vaggon fűrészelt: tölgy, gyertyán, cser, nyír és nyárfa, a kereskedelmi törvény: 347. illetve 351. 352. §§-ai alapján közbejöttemmel nyilvános árverés útján eladatnak.

Ezen árverésnek Felsőseged község-határában lévő gróf Széchényi Bertalan felsősegedi uradalma érdekében leendő megartására határnapul 1908. évi augusztus hó 25-ik napjának délutáni 2 óráját tűzöm ki, melyre venni szándékozók oly figyelmeztetéssel hívom meg, hogy a fentebb körülírt 200 vaggon fa áru a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés ellenében el fog adatni.

Kelt Nagyatádon, 1908. évi augusztus hó 17-ik napján.

dr. MIKE IMRE

kir. közjegyző.

! Ház eladás !

A zrinyi-utca 328. sz.
ház melléépülettel és
nagy kertel jutányos
áron eladó.

Az érdeklődők

Benyák Jánosnál bővebb
felvilágosítást nyernek.

MELLER SÁNDOR

fordász
NAGYATÁDON.

Van szerencsém a n. é. hőlgyvilág b. tudomására hozni, hogy évig Berlinben szerzett szakismeretem azon szerencsés helyzetbe juttattak, hogy a hajmunka terén a legmesszebb menő kívánalmakat kielégíthetem.

Ugymint-hajfonat, frizzetta, einling természetesen hajból, térfi paróká, emlékek hajcsokor művészes kivitelben.

Kegyes pártfogásukat kérve

tisztelettel

MELLER SÁNDOR.

(Diszkrét kiszolgáltatás.)

Kiadó lapfolyosón:

BENYÁK JÁNOS.

Özv. Vámosi Lajosné ujonan és modernül épített háza mely áll: 5 szoba, 2 konyha, 2 étéskamra, 1 előszoba, udvarban 2 faház

A bélavári uradalmi **KORCSMA** épület 1909. évi április 15-től 6 évre **KIADÓ.**

FÉNYKÉPEZÉST.

A n. b. közönség szíves tudomására adom, hogy meghívás folytán **aug. 23-án Nagyatádra** ez idényben utolszor érkezek le s ez alkalommal **fénykép felvételeket is eszközölök.**

Szíves pártolást kérve vagyok, tisztelettel
VÉRTES ANTAL, fényképész
Nagykanizsáron.

ELADÓ HÁZHELYEK.

Nagyatádon a Széchényi-tér 23. számú Záborszky-féle háznak Kossuth-utcára néző kitünő forgalmi ponton levő üres telkei egészben vagy részben eladó.

Értekezni lehet:
Benyák Jánosnál
Nagyatádon.

!Gőzmosóda eladás!

A nagyatádi gőzmosóda és vegyszeti ruhatisztító telep igen jó forgalommal az összes gépekkel és berendezéssel más nagy vállalat miatt kedvező fizetésekkel sürgősen eladó. Vevő az átvételig betanítatik. Értekezni lehet helyben **KISPETI JÁNOS** tulajdonosnál.

!Gőzmosóda eladás!

BOHN M. és TÁRSAI

- NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA. -

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep a szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK
NAGYKIKINDÁN ÉS ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1864. Legelőkelőbb referenciák. Alapított 1864.

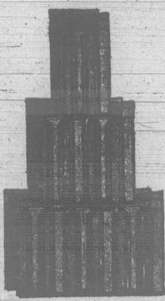
50 millió évi gyártás

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepekből.

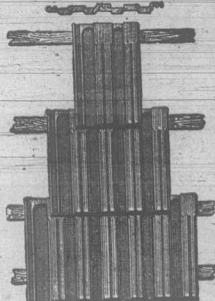
VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

GYÁRTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedő-cserepek. Legelőcsőbb legrazább tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Nagykikindai gyártmány. Bohn-féle szab. biztonsági átfedő-cserep 272. szám.

Zsombolyai gyártmány. Szab. biztonsági préselt átfedő cserep 283. sz.

CZERKON IMRE URI ÉS NŐI CIPÉSZ + KÉSZ CIPŐ RAKTÁRA **NAGYATÁD.**

AJÁNlja saját készítményű lábeliit a legjobb és legmodernebb kivitelben. ELVÁLLAL hibás és fájós-lábakra mérték szerint minden alaku cipők elkészítését.

RAKTÁRON TART: Uri, női és gyermek kész árut egyszerűtől a legfinomabb kivitelig.

Rendelések és javítások gyorsan és pontosan eszközölitnek.

*****
A pécsi országos kiállításán elismerő oklevéllel kitüntetve.
*****

*****
A pécsi országos kiállításán elismerő oklevéllel kitüntetve.
*****

Alapított
1854.**ROTTER BERNÁT, NAGYATÁDON.**Alapított
1854.**MAGYAR KIR. LŐPORÁRUDA.**

Lüttichi és suhli fegyverek, flóbertek, revorverek és mindenemű vadászati cikkek. ≡≡≡

≡≡≡ Gazdasági és varrógépek.

Mindennemű takaréktűzhelyek.

Szab. bácskai ekék és alkatr.

LAKATOS és LEMEZÁRUGYÁR.Épület vasalások és vasgerendák
Születelési cikkek. Gazdasági
vetőmagvak. Gabonaszákok. ≡≡≡

Építkezési anyagok: Mész, cement, aszfalt és kátrány term.

Épületfa, deszka minden méretheben

I^a felsőmagyarországi faszindely.

Jegyzői nyomtatványok nagyraktára.

KÖNYVNYOMDA.
KÖNYVKÖTÉSZET.**BENYÁK JÁNOS**
NAGYATÁD.KÖNYV-, PAPIR-, IRÓ-
ÉS RAJZSZER
KERESKEDEÉS.**RAKTÁRON TARTOK:**

Imakönyveket egyszerű és finom kivitelben. Üzleti, jegyzet és zsebkönyveket. Író, fogalmi, itatós és ivlevélpapirt.

Rajzpapirt és kartont egész ivekben és felvágva.

Egyszerű és finom dobozlevélpapirt fényképalbum emlékkönyv stb. nagy választékban, nemkülönben mindennemű írókészletek és rajzszeretek.

ELVÁLLALÓK:

Gazdasági, ügyvédi és pénzügyi nyomtatványok, művek értesítők, gyászlapok, eljegyzési és esketési meghívók a legizlésebb kivitelben.

Értesítések, körlevelek, levélpapírok, a legdivatosabb bál meghívók, névjegyek szóval mindennemű alaku és kivitelű nyomtatványok pontos és izléses elkészítését jutányos árban.

Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legolcsóbb áron készíttetnek.

Levélpapírok nagy választékban.

Hirdetések jutányosan felvétetnek a kiadóhivatalban.

NAGYATÁDI HIRLAP.

NAGYATÁD ÉS VIDÉKÉNEK TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA.
A «NAGYATÁD ÉS VIDÉKE GAZDAKÖRÉNEK» HIVATALOS KOZLONYA.

Előfizetési árak: egész évre 8 kor., félre 4 kor., negyedévre 2 kor. egyes szám ára 20 fillér.
Megjelenik minden csütörtökön.

SZERKESZTIK:
Dr. NEUBAUER FERENC,
SZMODICS SZILÁRD.

Szerkesztőség: Nagyatád, Fürdő-utca 67. szám.
Kiadóhivatal: Nagyatád, Széchenyi-tér 23. szám.
Az előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendők.

Ünnepi beszéd.

Tartotta: P. Kiss Arisztid

a nagyatádi tüzoltó szertár felavatásakor Nagyatádon
1908. augusztus 23-án.

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

Egy szent érzelem ül ma önnepe. Egy érzelem, melynek Isten szívében van forrása, gyökere. Egy érzelem mely nem fél a családától, nem az időtől, nem fél az öregségtől és haláltól, mely nem ismer ember alkotta korlátokat, mely nem filozofál, nem okoskodik, hanem, ölelő karokkal várja azt, akinek szemében a bánat, a szenvedés, a megpróbáltatás könnyeket fakasztott! Ez a szent érzelem: az emberbaráti szeretet. Ennek állított oltárt Nagyatádon áldozatra kész közönsége s ez oltárra rárakta fillereit, hogy táplálja, éléssze a lángot, melynek az ember-szeretet oltárán soha sem szabad kialudni! És én, mint az örök szeretetnek, Istennek szolgálja azon megüdvözölt megbízatásban részesültem, hogy ünnepelesen felavathattam, megszenteltem ez oltárt, kívánva áldást és kegyelmet azokra, akiknek az ember-szeretet e szép művének felállításában részük volt, de főké-

pén azokra, kik e gyönyörű jelszóval szívükben és zászlójukon: «Istennek dicsőség, egymásnak segítség» színek a pusztító elem megfékezésére, embertársaik oltalmára!

Oltárnak neveztem ezt a helyet és nem ok nélkül, mert én oltárnak tekintek minden humanus intézményt és minden kétkedőt, ki tagadja, vagy keresi a legfőbb lényt, Istent, ide utalom, itt megtalálhatja.

A negyedik századnak lángelméjű tudosa, sz. Agoston beszéli, hogy a tengerparton járkálván, lekelt Isten utáni hő sóvárgás fogta el. «Kérdeztem a tengert, hol van az Isten? s a tenger morajlása azt felelte: fölöttém keresd! Kérdeztem a nap-hévtől átízott fővenyt, a megszállhatatlan porszemeket. Azt válaszolták: fölöttünk keresd. Kérdeztem a virágokat s a belőlük föltűnő illatár megadta a választ: felettünk keresd! Kérdeztem az égi testeket, melyek egymással versengenek, hogy a világotas adóját a nagy Alkotónak mindennap leróják; a nap fűzes ragyogása, a hold és a csillagok szelid fénye is azt mondta: fölöttünk keresd!

Pedig nem kell oly magasra szállanunk, hogy Istent fölitaláljuk, hisz a mi utmutatónk, a könyvek

könyve, a szentírás egész közelről megmutatja az Isten után vágyódó szívnek, midőn mondja: «Isten a szeretet és aki szeretetben marad, Istenben marad, és az Isten öbenne.» Ott van tehát az Isten, ahol szeretet van. Ott van az Isten, ahol az erények e szépséges királynője az emberi szív trónusán uralkodik, hogy boldogsággal és meglepődéssel töltse be a szívet, mely boldogság nélkül élni képtelen!

Ott látom Isten a kőházak termében, ahol kintens jajszó hallik, ahol az élet harcában megtörtött embertársunk a fájdalom tövises párnáján reményvesztetten vergődik. Szomorú sorsának sötét felhőin nem tör keresztül egy árva nap sugar... mert nincs senkije, Ah, dehogyn nincs! Nézzétek csak, mint közeleg feléje a szeretet és irgalom megtestesült angyala, az ápoló apáca! Szava oly szelid, mint a szeráf szava, keze oly puha, mint az édes anya keze s úgy, fárad, virraszt az ismeretlen beteg körül, mintha testvére volna! Az elhagyatottnak komor lelki világára fényt, meleget áraszt, midőn beöntöti a szenvedés békes elvise-léséhez szükséges lelki erőt s angyali jelenlétével megédesíti utolsó perceit annak, akit már e földön

Nagyatádi Hirlap tárcája.

Puha kisasszony.

— Irta Révai Károly —

Végig böngezem minden nap a hirlapokat; hála a szerkesztők figyelmességének, van egy jókora halmoz belőük. A politikai részt ritkán olvasom, nem igen érdekel, de annál inkább irodalom és művészet. A napi híreket azonban szorgalmasan át-futom, hátha találok valami érdekesbe hirt ismerőseimről, vagy barátaimról? A házasságok és halálesetek rovataitát szintén átvlasom különösen az utóbbi.

Mert hát abban a korban vagyunk már, mikor a halálhírek rovata jobban érdekeli mint a házasságoké.

Itt is, ott is dől a sorból egy-egy jó ismerősöm, egyvásu pajtásom s ilyenkor mely-ségesen magamba szállók s rá gondolkod a kérlehetetlenül bekövetkezendő túlvilági utazásra.

Noha a házassági hírek közt is találak ismerős névre, de már azokon csak mosolyogni tudok s eldörmögöm magamban a boldog volégeny legszebb czimét: a «vén számar!»

Már bocsássanak meg, a korombeli

férfiak és nők, gyöngédebben nem fejezhetem ki magam.

Hiszzen szörnyen megbotránkozott az az, mikor a vénségek elkezdnek szereimteskedni. Olyan az, mintha igás lovat kény-szeritenének löversenyre, hogy a «hölgyek díját» elnyerje a fiatal telvérek óra elől.

Bocsánat a gyöngédelezen hasonlatért! Uram Isten! Milyen furcsa is az, mikor egy olyan ötvenes koru legény beleugrik humer rózsaláncaiba s belekerül a hirlapok házassági rovataiba.

Legalább titokban cselekednék meg ezt a merénylőt! De nem sőt némelyiknek hi-zelég, hogy neve nyomdafesték alá kerül.

A napokban is végig futottam a hirlapokat s találtam valami érdekes följegyezni való: egy házassági hirdetést.

A volégeny neve ismeretlenül hangzott fillembe, de a bájos menyaszonny ismerem, Valamikor ezelőtt kerek 30 esztendővel rá-jongtam is azért a szép 17 éves barna-lány-nyér, kit bársonyos bőre miatt «puha kis-asszonynak» neveztünk, mely gyöngéd címert csöppet sem nehezelt a falusi árlatlanság.

Nőről lévén szó, tollamat lekötí az udvariaság, tehát csak kellő diszkreációval beszélhetek róla. Annyi azonban bizonyos-nak látszik, hogy «puha kisasszony» nagyon megpulhulhatott 30 év alatt ha mindig csak a saját zsirjában állt.

Szép barna leányka volt a hetvenes évek végén; olajszárga arcbrórel, mely olyan puha és bársonyos volt mint a legfinomabb selgem-bársonyszövet; 17 éves kora daczára tulfelejtett, erős, vállas; modora, műveltsége kieleitő, no mert rendes előfizetője volt a Király János-féle rózsaszinborítu divat-lapnak, melyben széles magyarországi fatusi leányjai adtak találtak egymásnak kérdések és feleletekben, «Havasi guopár» Ej király-nője» «Gyászvirág» «Hervadó lilium» és «Tuba rózsza» nevek alatt.

Valószínűen tartom, hogy az én «puha kisasszonyom» is levelezett a rózsaszín boríték «Hasadó hajnal» búbajos név alát; ezt különben csak abból a körülmény-ből csak abból a körülményből gyanitot-tam, hogy a «Hasadó hajnal» név allatt megjelent szellemes kérdések szines ironnal voltak körülöfvő.

Máskülönb «puha kisasszony» pomp-pás, jó leány Aolt. Mikor nevetett — pedig azt gyakran cselekedte — egyszerre eltűnik apró szeméi a bársonyos, olajbar-na hústömegben, csak hosszú fekete selgem-pillái simultak szépen simultak alá, mintha felhő borult volna a csillagokra.

Igenis, a csillagokra!

Mert az az apró parázs szem úgy villogott, úgy ragyogott, mint az esthajnali

mindenki elfelejtett! Mi adja e gyenge nőnek ezt az erőt, mely őt ifjusága virágában magasztos hivatásának vértanújává, áldozatává avatja? A mindent és mindenkit átélelő felebaráti szeretet!

Ott látom istent a csaták vésszes viharaiában, ahol a hazáért megsebesült honfi vérért a hön szeretet hazaföld szivja magába. A harcmezőről a szeretet színében tündöklő jelvény, a vörös kereszt ofalma alatt viszik a tábori korházba, hogy megmentsék az életnek azt, a ki a házáért föláldozta mindadt, ami szent, drága és kedves az ember szívének: az édes otthon, szerető szülőket, testvéreket, hő arát, vagy feleséget. . . Mi az, ami szembeállít még a háboru rémével is, mely engesztelést szőlítja még a legádázabb ellenséget is? Egy, még a pusztulásnál is erősebb hatalom: a szeretet!

Száljunk le a sötét odúkba, az inség és nyomor szivettéptő tanúiba, ahová ritkán téved a napnak s az emberbaráti érzelmeknek jótékony melege! Száljunk le szerencsétlen embertársaink közé, kiknek szótárból már hosszú idő óta ki van törölve a szó: megelégedés! S ime a sötét, dohos lakásban a jótékonyág jündere, egy urihölgy jelenik meg, a Vince egyletnek, az Erzsébet egyletnek, vagy a nő egyletnek lelkes munkása. Mi hiánzik ennek az urihölgynek? miert ragadja ki magát a családj örömei és a jölet karjaiból? O boldog családánya, boldog feleség, utjára mindig szerető kezek hintenek virágot, feje fölött mindig derült az ég! És mégis . . . éppen az a körülmény, hogy ő boldog és szerencsés, szívének tulradó érzelméivel megosztani kívánja embertársaival a boldogságot, akik azt hiből ismerik csupán!

Szent Bernátého megaglaslán tombol a hőfergeteg. A szegény utast

nem kalauzolja más, mint az orkánon is átsivító haragnak szava. De minhiába! A fékevesztett elem fehér sirba dönti s a hiedet őt fagyasztaná ki belőle az életet, ha a szeretet, mely hihetetlen áldozatokra kész, szerzetéseket nem külső szélje a szerencsétlenül járt utast megmentésére. Hősies munkájuk béré ugyancsak egy fehér sir s rá ragyogó szemedőfőt borít a hóvihar, . . . jelképül az alatta pihenő hős hőféher lelkének!

Szólhatnék még az árvalházak, lelencházak, menhelyek, napközi otthonok, munkásjóléti és egyéb intézményekről, de a szeretet annyira kifogyhatatlan, oly leleményes és éber szemű, hogy a társadalom minden baját meglátja s orvosolni igyekszik, ugyanazért a szeretet összes műveinek felsorolása belő sem férne egy beszéd keretébe! De végeztél rámutatok még arra a fiztetelremelő egyesületre, mely foglalkoztatásával, szervezetségével mintául szolgálhat humánus intézményeinknek, melyek az egyesület. És mikor én ezt kimondom, nem hiszem, hogy izoláltan állnék meggyőződéssel s azért: le a kalappal ezen derék testület és vezetősége előtt! Az önzetlen és legtisztább emberbaráti érzelmek indítja ennek tagjait arra a munkára, melyben életök és testi épségük forog kockán! És jutalmuk nincs más e földön, mint a nagy tömeg gáncsoskodása mellett a jók elismerése és igaz hálája! S midőn e szép napon, e magasztos ünnepeken magam előtt látom meggyőző és községünknek tiszteletreméltó tüzöltő testületét, szívem mélyből üdvözölöm őket. Áldja meg Isten minden egyes tagját anniszor, ahány könyccsepet felszártanak veszélyben forgó embertársaink szeméből s ahány szivről leemelik egy rémes jövőnek súlyos gondját!

Mélyen tisztelt ünneplő közönség! Ezen ünnepélyes pillanatban mit mondhatnék még egyebet, minthogy megismételtem az anniszor hangoztatott jelszót: Munkára fel, a szeretet jegyében! A szeretet legyen az aranyföld, mely szíveinket összekössze; a szeretet legyen az aranykapocs, mely jóra törekvő akaratunkat összetartja. Elválaszthat bennünket a vallási és politikai meggyőződés különfélesége, de a szeretet, a társadalmi közös aktió összehoz bennünket. A szeretet pedig kizárja azt, hogy egymás becsületes meggyőződését meggyanúsítsuk, hanem az igaz szabadelvűség-szellemében logyalian ismerjük el, hogy minden egyes polgártársunk a haza és a társadalom boldogulását illetőleg, különböző utakon, de a hazafiság és a törvény keretei között, csak a legjobbat akarja. Távoll legyen tőlünk a visszavonás rémes fantoma, mely csak az elégedetlenség jelszavára vár, hogy lángba borítsa mindazon intézményeket, melyek felépítésén és fenntartásán hazánk legjobbjai fáradoztak!

És most hozzád fordulunk, magyarak nagy Istene, ki évezredek küzdelmünknek, csapánkunk vezére voltál: add meg ennek a sokat szenvedett és jobb sorsra méltó nemzetnek azt, ami lelkeinek évezredek álma, törekvése, imája: a szabadságot és dicsőséget! A hosszú harc után hadd élvezze valahára a békés munkásság áldásait! Áldd meg ennek a mi szíkebb körű hazánknak, nemes vörnyegnek és szeretté községünknek minden polgárát, hogy egymást szeretettel megérve, támogatva, szent törvényeidet megtartva, boldoggy, virágzóvá, naggyá tehessék ezt a szép földet, melyet Te a magyarak ember számára teremtetél. Amen.

csillag. Az én akkori ítéletem szerint "puha kisasszony"-ban sok belső tűz volt s ez a belső vulkanikus láng kivilágított azokon a csöpp kis ablakon reánk, mintha csak azt mondta volna: »oltsátok el ezt az emésztő lángot!

Most, hogy 30 év után olvastam férjhezmenetelét, szánakozva gondoltam a szép leányra: Istenem! Hafinccz évig kellett nekem járni kelnéi a világban azzal az emésztő fósorsággal! Bizony szörnyű feladat lehetett rá nézve.

Pedig nem tévedtem. Három négy hirlap is egyöntetlen hozta a hymenbirt:

"Tornyai János földbírtokos e hó 6-án tartotta esküvőjét Körtyvellyessy-Ida kisasszonnyal, a bárdosi ev. ref. templomban. A boldog pár esküvő után nászutra indult."

Higgadt mérlegeléssel a helyzetnek a következőket állapítottam meg: a menyasszony 47 esztendő, ezt oly biztosan állíthatom, mintha keresztveletem láttam volna; a vőlegény vagy valami öreg bácsi, akikhez éppen illik a delmenyasszony, vagy fiatal ember, aki beugrott. Ezekből a végső következtetés az, ilyen párnak nem illik nászura mennie! Sőt inkább el kell rejtőznie a falusi magányban, nehogy szánó mosolyra indítsák a közönséget.

Ezzel nem akarom az idősebb tisztés

hölgyeket bántani! Mentsen Isten! Nagy tisztelője voltam, vagyok és leszek a nőnek körülömbőség nélkül, de nászut gondolatát összeférhetetlennek tartom a menyasszony 47 esztendjével.

S egyszerre éreztem, hogy valami szánó érzés támadt szívemben s vizsgagondoltam a multra.

De hamar is elröpül az idő: Csak most valék magam is úde, rózsás arcu leány s a "puha kisasszony" bársonys mosolygó kedves leányka, valóságos hasadó hajnal s ime, ha a tálkörbe tekintek, látok egy erősen liszt behintet fejet, egy arcot, melyen macskakörömök nyomai egymás hátán tolongnak.

Hát még milyen lehet a szép "puha kisasszony"? Lehetetlen, hogy szét ne ment volna mint tőrgónya! Jól táplált, gömbölyű atjaka nem vált-e alakatlan hústömegge? Bársonys bőre nem fakult-e meg, mint a viseltes bársony? Vajjon ifjúkoru vonzalmam föllángolna-e újra az ő látásán? Kihéz a Király János-féle divallappa annyi rozsetet irtam. Mert nekem tetszett akkor az ő bársonys puhasága s különösen az ő bársonys puhasága s különösen az, hogy olyan volt mint egy hájfalat.

Csakhogy olyan az én vonzalmam az időfajt nem nem nyugodt biztos alapon!

egyetemi éveimet jártam s boldogult Imre Sándor és Felmeri Lajos felolvasásait kelle jegyzetelnem s legkedveltebb professzorom: dr. Melz Hugónak fordítgatom a híres német poétákkol.

Szándókórn rándulom ki a "puha kisasszony"-ékhoz, hol valódi boldogságban ringot szivem, lelkeim. No meggyomrom is! Mert a falusi kongha áldot termékeiből gazdagon kivetem részemet. Sem azelőtt, sem aztután olyan ludaskását nem eitem, az ő házunknál!

Néhá párjő cimborámat is vittem magammal, mert hát nem voltám féltékeny természetű. A cimborák közt aólt házasulandó is! de csodálatosképen egyik sem akadt horogra, sőt mintha éppen a leány puhasága riasztotta volna őket vissza.

Pedig mily-boldogság lett volna a puha farkb bársonyba takaróznia s a lábán zégo fejt odahajtani a ringó kebelre.

Nem kellett egyiknek sem. Meghagyták az én gyönyörűségemre, hogy irogathassam tovább is hozzá a tőmredék rozset veise.

Időközben azonban az én sorsom is balra fordult. messze elkerültem a szép leány tájékaról s új - lázasabb - vonzalmak ébredetek lelkeimben. Valami bucsulét meg zöngédetum a divallap hátsájjai, aztán füzálvatom elfettem pihenni.

A tüzoltó ünnep.

Városunk önkéntes tüzoltótestületének ünnepe, mellyel a vármegyei tüzoltószövetség-évi közgyűlésének és versenynének keretében felavatta az új tüzoltó szerterát, már szombaton mozgásba hozta városunk közönségét. A házak lobogó díszét öltötték és este már tömegesen kivonult a közönség és tüzoltóság az esti vonatkozó a vendégek fogadására.

Mint ahogy még este tartotta a tüzoltó szövetség választmányi ülését, már akkor megérkeztek nagyrészt a vendégek, kik közül vidéki notabilitásokban felsorolhatjuk Plachner Sándor vármegyei főjegyzőt, ki az alispán képviselőtében jelent meg, Bercsényi Gerő dr. lengyeltői ügyvédet, Reményi Samu szövetségi elnököt, Szabados Imre várn. tüzrendészeti felügyelőt, alelnököt, dr. Kovács József kaposvári ügyvédet, dr. Varga Lajos kaposvári rendőrkapitányt, dr. Szabó Kálmánt, Wehofszy Bélat, Gundy Jánost kaposvárról, Differt Ferencet és még számosan.

Testületleg megjelentek a csurgói, berzencei, kaposvári és marcali önk. tüzoltóságok. Kiküldöttél képviseltettek magukat a következő községek: Alsók-Sarkad, Némethal, Kuntelep, Nemesvid, Boglár, Lengyelutói, Tarnóca, Csökölly, Gige, Szigetvár, Kéthely, Barcs, Henész, Bodvica, Csokonya, Felsősegéd.

A vasárnapi ünnepségek 5 órakor ébresztővel indultak meg, melyet a harcsi fúvó-banda és tarackok szolgáltattak.

7 órakor pontban felvonultak a testületek és kiküldöttek a tőterem s elfogatták a jüri, mely Reményi Samu elnökölte alatt Szabados Imre vmegyei felügyelőből, Horváth Jenő kapitány, mentelmi parancsnokból, Farkas Ferenc város-járási felügyelőből és Gundy János titkárból állott, megköszönték a versenyt.

Először az egynévi verseny folyt le, ez tömlő szabályszerű fektetéséből és visszaszerezésből állott. Összesen 23-an vettek benne részt, 15 vidéki, 8 helybeli, elsőket Puska Pál marcali tüzoltó és MÁ-

tyás József helybeli önkéntes tüzoltó. Mindketten jutalmul díszes ezüstórát kaptak.

Azután a testületi verseny következett, mely kocsifécskendő iskolából és gyors szerezésből állt. Négy testület jelentkezett, 3 állott ki: Csurgó, Marcali és Nagyatád. Győztek a nagyatádiak, a kik megkapták az első díjat, a nagyatádi hölgyek által felajánlott sereget. Testületünknek nagy szorgalmat kifejtő s ily fényes eredményt elérő csapatjának tagjai következők voltak: Karbuczky József őrpáncsnok, a ki egy díszes ezüst botot is kapott a vezényszélynél, továbbá Valcsics József, Kirsch Antal, Bosnyák István, Takács Antal, Gács Kálmán és Szabó Ferenc. A csurgói testület elismerő oklevelet kapott és a csurgói, illetve marcali csapat vezetői egy ezüst czigafeltétartást, illetve egy ezüst órát kaptak jutalmuldíjjal.

Végül következett a taktikai verseny, a jüry által zárt börtökben foglalt feltételek melletti taktikai támadás gyors és gondos keresztülvitele.

A taktikai főversenyben egyik csapat sem nyerte el a díjat, a minék a feladat nehézsége, de leginkább azon körülmény miatt, hogy úgy-ilyen verseny végénben most volt az első ízben s így a megtartott verseny izgalmas volta akadályozta a csapatokat teljes ügyességük kifejtésében.

Eggyáltalában felséges látványt nyújtottak az érdekes és izgató versenyek s csak kár, hogy a mostoha időjárás éppen akkor zúdított le egy záport, mi sokat elvett a versenyeredmények realitásából és megzavarta a közönséget.

A versenyek után d. e. 10 órakor volt a Korona-szálloda nagytérképében a vármegyei szövetség közgyűlése. A gyűlést Reményi Samu elnök nyitotta meg megemlékezve boldog emlékkül Sárközy Béla volt alispánról, ki mindig igaz pártolója a tüzoltóság kérdésének. Utána Szabados Imre ügyvezető alelnök mondotta el évi jelentését, érdekes szavakkal számolva be a szövetségnek immár közelétünk szerves részévé vált buzgó működéséről. A közgyűlés lelkesen szavazott köszönetet a szép jelentésért. Utá-

na a választások ejtettek meg, melynél a régi tisztikar választott meg a maga egészében, Plachner Sándor vármegyei főjegyzőt tiszteletbeli szövetségi elnöké, Bernáth Kálmánt, Kovács-Sebestyén Gyula dr-t, Tallián Andort és Trombitás Mihályt tiszteletbeli választmányi tagokká választotta meg a közgyűlés. Továbbá szolgálati emlékérmeket adott ki a közgyűlés a gigei és nagyatádi tüzoltóknak V., X., illetve XV évi szolgálatuk emlékére. Távirattal üdvözölte a közgyűlés József főherceget, az orsz. szöv. fővédnökét, gr. Széchenyi Viktort az orsz. tüzoltó szövetség elnökét, gr. Andrássy Gyula belügyminisztert, dr. Öváry Ferencet, ugyanannak alelnökét gr. Széchenyi Frigyeset, Kacsokovics Lajos alispánt és Adorján Antal osztálytanácsost. Viszont gr. Széchenyi Frigyes és Kacsokovics Lajos alispán távirattal üdvözölték a közgyűlést. József főherceg megleghang választásküldött.

A közgyűlés után Szabados Imre vezetése alatt a vármegyei tüzoltó felügyelő tisztelegtek Plachner Sándor vármegyei főjegyzőnél, mint ujonnan választott tiszteletbeli elnökénel és a járási felügyelők létesítójénel.

D. e. pont fél 12 órakor volt azután az új szerterát felszentelése és átadása. Különfölség ment a zárdába felkérni a lelkeseket az egyházi szerterát megteremtására. A díszes egyházi szerterátot P. Kiss Arisztid h. házfőnök, vikárius vezette s ő tartotta a hazai remek innopei beszédet is, melyet örösi hatással fogva szükségesnek találunk egész terjedelmében lapunk első helyén közölni. Az egész közönség könnegig meghatva hallgatta meg a gyönyörű beszédet. Utána Knapp László rövid, magas beszédben adta át a közeg részéről a szerterát az önkéntes tüzoltótestületnek, melynek nevében dr. Szetszy István főpáncsnok vette át az épületeket és ígérte, hogy a közönség nemes áldozatkészsége munkájában megfogja találni ellenértékét.

Egy órakor Nagyatád közönsége díszbe öltözött gyűjt egybe a tüzoltók tiszteletére a Korona-szálloda kerteliségségében, melynek kitűnő elősorat különös gondnal szol-

Most 30 év után lelkek előt varázsolom újra a bájos «puha kisasszon» s elkísérem őt gondolatban boldog nászúljára.

Ó, mily boldog lehet Tornjai János ur! Karjában tartja azt a gyönyörű bűtmekeket, kinek minden porckója olyan bőséges, puha, mint az írósvaj. Szép olajbárna arcán kicsattan a szerelem édes pírja s az ismeretlen vgyak gyönyörűsége oda ül szemé bogarába. Bihoros ajkai lázas hévvel csókolják Tornjai János ur lígés ajkait s ő, mint boldog férj hallgatja a nő szívének erős dobogását.

Valami hivatos utam akadt. Tövisen egy első osztályú kocsiszakasza iltem azon édes reménységgel, hogy Kolnzsvárg eggyedül lehetek.

Szeretek eggyedül utazni. Végleteül bánt, ha valaki megzavart álmodzásaimban. Még holmi pénzbeli áldozatoktól sem riadok vissza, ha a kalauz e tekintetben figyelmet tanusít.

Jól is ment sorsom Kocsárdig. Ott azután vége íelt az én kényelmémnek.

Dgy pár ember ílt be a szakaszombá. A nő egy 50 év körüli, szörnyen elhízott alak volt; fekete haja már kacérokodott az ezüsttel, apró villogó szemei a hájas arcban teljesen elhiittek, csak néha-néha pislogott

őnt, mint a qarázs, ha kovácsfujtatóval föntem lelket bele. Nagy, kövér ujain akkora gyűrűk villogtak, mint valami pipakarikák. Nagyközt fíjt s néha hatalmas fehér fogait villogtatta: terjedelmességénél fogva egy egész oldalpamlagot velt igénybe.

A férfi alig lehetett 30 éves, vékony pánzi, beesett mellű legény, kit ha az utcán látok, legfőnnebb szabólegénynek tartottam volna, így azonban — első osztályú utas lévén — okvetetlen uriember számba kellett vennem.

A tisztelt asszonyg, már mikor beszáltak, szerföltt mérges kedélghangulatban volt s amit első pillanattól észrevettem, az őt kísérő férhíval pörölt a rendkívüli hőség miatt.

Kísérője szelid türelmességgel hallgatta az asszonyi zsöföltödségeket s néma megáddással hajította le fejét.

Illedelmesen köszöntöttük egymást, aztán csend lett, csak a vaskos hölgy erős légsége zavarta az alkonyi némaságot.

Nem is néztem többé feléjük, mert bosszus voltam. Kihajoltam az ablakon s nézdegéltem az elrepülő tájat, mely ifjúkoromból kedves emlékekkel idézett föl. Valaha, boldogabb időben, mint fíjt katonafízt végigbarangoltam ezredemmel a táj minden zegét-zugát.

Míg a kedves vidéken merengtem, azalatt a mellettem ülő cingár ember mély horkolásba kezdett s lassanként magam is úgy éreztem, hogy móta uton vagyunk, örökösen alszik!

Egy pillanatra lehungtam pillámát, de egyszere éles szóra ébredtem föl:

— János, ne horkolj az Istenért! En ezt már tovább ki nem állom! Elég csunyaság, hogy móta uton vagyunk, örökösen alszik!

— De édesem — felelte jámboran Jánosnak szólított ur — oly meleg van, hogy az ember elálmossodik!

— Akkor ültünk volna inkább otthon, mert aludni otthon is lehet!

— Nemsokára haza érünk.

— Iueje is lesz. Ez a nyolc nap engem teljesen tönkre tett!

— De édes Ida, nem vagyunk maugnyban. Tekintse az idegen uraságot is, kf nem szívesen hallgatja a mi perpatvarunkat.

— Nem tehetek róla! Ha nem tetszik, ne hallgassa. Ami szíveim felszik, azt ki mondok az egész világ előtt is. Ha kívánja a körülmények, ő is nekem adna igazat!

Ez már nyílt felhívás volt, hogy a társalgásba bele szóljak. Nyugodtan fordul-

gáltatta ki Keriész Adolf, kitünő szállodásunk.

Az ebéd a legkelésőbb hangulatban a késő délutáni órákig tartott. Elsőnek Reményi Samu emelkedett szószárra és általános éjlenés mellett József főherceget, mint az országos tüzoltószövetség fővédnökét köszöntötte fel. Tallián Andor emelte poharát ezután egy tőle megszokott remekesü beszédben meghatóan ecsevelte a tüzoltó feladatát és nemes hivatalát, a vendégekre és a tüzoltókra. Poharat emelt még dr. Szetsey István Kacsokovics Lajos alispánra és Plachner Sándor főjegyzőre, Plachner Sándor a tüzoltószövetségre és vezetőire, Reményi Samu Tallián Andorra és dr. Szetsey Istvánra, Dolencz István Szabados Imrére, dr. Szetsey István P. Kiss Arisztóra az ünnepi szónokokra és Szabados Imre a hölgyekre.

Utolsó és talán legcsillámzóbb része left volna a gyönyörű ünnepségnek az este a Korona szálloda kerthelyiségébe hirdetett előképpel és tűzijátékkal egybekötött táncmulatság, azonban itt ismét megnyilatkozott az időjárás mostohaasága és d. u. 6 órákor egy két óra hosszat tartó olyan záport borcsított Nagyatádra, hogy a rendezőség kénytelen volt a szép reményekre jogosító mulatságot elhalasztani. De azért rövidesen lesz részünk benne s egy kijelölendő napon annál köpíhentebben és frissen fogunk gyönyörködni az előképekben és a tűzijátékban.

Végül ki kell emelnünk tüzoltóságunk vezetéségeket és különösen dr. Szetsey István parancsnoknak őnzelen buzgalmat és fáradhatatlanságát, mellyel biztosították, hogy oly szépen sikerült a nagy nap.

Községi közgyűlés.

Fontos tárgyak forogtak szőnyegen Nagyatád községi képviselőtestületének f. hó 22-én d. e. 9 órákor tartott közgyűlésén.

A tagok ezért szép számmal is jelentek meg s éber figyelemmel kísérték a gyűlés folyamatát.

Elsőnek megbizta a képviselőtestület a gazdasági bizottságot, hogy

tam a mérges asszonyság felé s meghajoltam magam:

— A nőknek mindig igazuk van, még akkor is, mikor tévednek!

— No látja! — szóló élesen a férfit hoz, — ez az igazság!

— Hiszen én is igazat adok; nem tudom mégis mi kifogása van 'ellenem' — felelt ismét János ur megadással.

— Mi kifogásom? — s egyszerre mérges lett, mint a pulyka, — hát nem ostobaság-e, ebben a szörnyű melegben kimozdulni bárdosi hívós otthonunkból? Végig járnai egy halom piszkos vendégfőt s megenni egy csomó roz ételet és mérget 8 napon keresztül? ... Szentséges Istvan! E pillanatban világszág gyullt agyamban. Ez a hang, ezek a vonások, a bárdosi otthonra való hivatkozás egyszerre magamhoz térített. Hiszen ez Tornyai János ur és Körtvélyessy Ida ő nagysága, kik nászutójokról most vergődnek haza! Oh kedves puha kisasszony!

Igatottan fordultam a kedves, nagy terjedelmű asszonysághoz:

— Nagyságos asszonyom, ha jól értettem, Bárdosra utaznak.

lépjen érintkezésbe Wimmer Ignáccal a méntelepen elhelyezett hidmérlege megszerzése iránt, melyet kerüdrában — árverésen vette — ajánlott fel. Együttal jóváhagyta a gyűlés a jegyző által kidolgozott mérlegelési szabályrendeletet, mely szerint: termények mm-jáért 4 fillér, állatok után 10—40 fill. és terménnyel terhelt kocsikéért 60 fill. fizetendő mérlegelési díjján.

Eltározta a község, hogy az utalapot terhére utyalut készített a nem kövezett utak jobb karban tartása végett.

Az iparostanocziokai bizottság mandatumja lejárván 3 évre a régi bizottság tagjait megválasztotta az új bizottságba, új tag lett Mezey Géza.

Az új mérték hitelesítési törvény folytán megszűnt a volt hordóhitelesítő hivatalok. A gyűlés elhatározta tehát, hogy a hordóhitelesítő hivatalt beszűnteli és annak hordójelző hivattal való átalakítása iránt intézkedik. Nagyatádi önkéntes tüzoltótestületnek a f. hó 23-án tartott ünnepség megtartásához 200 korona segélyt szavazott meg a képviselőtestület.

A vármegye alispánja új egyszerűbb vásártarifa kidolgozása iránt szólítván fel a közönséget, a kereskedelem és iparkamara által küldött mintát javaslattal végett kiadta a községi előjáróság a vásárvámjogtulajdonosnak. Azonban a tulajdonos által benyújtott javaslat, — melynek felemelő szándékait hosszas előterjesztésben indokolja a többség nézete szerint újabb, elfogadhatatlan felemeléseket tartalmaz, melyek hosszas vitát idéztek elő s végül Tallián Andor főszoigabíró indítványára a képviselőtestület egy bizottságot küldött ki a javaslattal végett. A bizottság tagjai lettek: a bíró, a jegyző, Steiner Miksa, Fernbach Ferenc, Gasparics József és dr. Neubauer Ferenc.

Jelentette ezután a jegyző, hogy a vármegyei tanfelügyelő ur igen kedvező ajánlatot tett az óvodá államossítása iránt s támogatását beígérte. Ennélfogva a közgyűlés utasította,

— Igen, az a mi kedves otthonunk; János, mutassa be magát ennek az urnak!

A vékonypéző ember meghajította magát:

— Tornyai János földbirtokos.

Kipattant a titok.

Valmi mély szomorúság vett erőt rajtam, vissza emlékeztem a multra. Gyöngyöden megfogtam az asszonyság kezét, s sutogva montam neki:

— Kedves-puha kisasszony!

Arca vérvörös lett, s hatalmas keble erősen hullámzott.

És ön?

Megmóndtam nevémet mi ugy hatott rá, mint tiszta égből a villám csapás.

— Istenem — szóló mély sohajjal — mint megváltoztatja az embert ez a rövid néhány év!

— Igen, ez a rövid 30 esztendő nagyon sok barázdat szántott arcomon, de kegyed most is a régi kedves puha kisasszony!

De már erre Tornyai János ur is közbe szólott tréfásan:

— Puhának elég puha, de már nem kisasszony!

hogy az államossítás iránt a tárgyalásokat kezdje meg s azok eredményéről tegyen rövidesen jelentést.

A község edemes birájának megszavazott a közgyűlés 120 kor. kárpótlást azon nagy kiadásáért, hogy többször saját költségén volt közigyeben küldöttéleg Budapestben.

Azután meghatározta még a közgyűlés az árteki kut használatára vonatkozó vízvételi szabályrendeletet, mely gondoskodik arról, hogy egyesek mások hátrányával a kutat tulságosan ki ne használják és a köztisztaság csorbat ne szenvedjen.

A templomi toronyóra kijavítását elrendelte a gyűlés.

Végül dr. Neubauer Ferenc indítványozta, hogy az építendő dohánybevaltóhivatal ügyében felterjesztést tegyenek a m. kir. pénzügyminiszterhez, hogy az építkezést lehetőleg a vállalatra az ipartestület égisze alatt szövetkezett 11 helybeli iparosra bizzák, hacsak valamennyire megfelelő az ajánlatuk. Az indítványt általános helyeslés mellett egyhangulag megszavazta a gyűlés.

HIREK.

— Kinevezés. A magy. kir. pénzügyminiszter Veitkár Vilmos bajai magy. kir. adóhivatali gyakornokot a helybeli magy. kir. adóhivatalhoz adótsiztá nevezte ki.

— Hivatali felmentés. Sipos Csémni János somogyi-szobi anakönyvezetőhelyettes Somogy megye alispánja ezen fűtszégelt saját kérelmére felmentette.

— Köszönetnyilatkozat. A «Nagyatádi önk. tüzoltó testület» parancsnoksága ezáltal is őnzinte köszönetet mond Nagyatád községének a tüzoltó szövetség közzgyűlésén és ünnepi alkalomával tanúsított az ünnepség sikerét és fényét emelő jóindulata támogatásáért. Különösen köszönetet mond azon nemesszivi hölgyeknek, kik anyagilag is közreműködtek a «Nagyatádi hölgyek díjához való szives hozzájárulásukkal. A hölgyek díjának versenyző csapatunk által tör-

E pillanatban naggot csattant János ur képe, mintha valahol egy nyilva feledett ajtó tettek volna be. Puha kisasszony edzett tenyerével fizetett a 8 napi szenvedésért. A vonat megállott. Apathidán voltunk, s nekem kikellet szállanom. Azt se tudom jédtemben, miként váltam el a doidog pártól, csak azt tudom, hogy mikor a vonat tovább robozott, láttam az ablakban puha kisasszonyt kendővel inégetni, a háttérben pedig Tornyai János urat égő arcát simogatni.

S a somogyiszobi vasutóit egész Nagyatádig álmódoztam a 17 éves puha kisasszonyról, kinek minden porcikája oly finom, puha mint a bársony; kinek aljában arcaú kiscsattant a szenvedély édes lángoló pírja, s szemében lobog a kiváncsiság lángja, jelezve az ismeretlen utáni vágyat, — kinek bíboros ajkára a hajnal rózsás ajkára a hajnal tözsás fényt lopni jár, s a kinek szivdobogása mámorba ringatja a boldog férjet ...

— Ó, boldogtalan Tornyai János ur!

tént elingeréséről igaz örömel számunkunk ez uton is. Nagyatád 908 aug. 23. Parancsnokság.

— **Baleset.** Kutnyák István háromfai lakós cseplőgépénél mint munkás volt alkalmazva Bogárn József 15 éves háromfai fia. Folyó hó 17-én midőn a löhuzó cseplőgép járgányát oloajozta, a járgány és a nagykerék között lévő összekötő rud elkapta Bogárn Józsefet kötényénél fogva és az egész alsó testét leszakította. Kutnyákot gondatlanságért feljelentették.

— **Névmagyarosítás.** Freidman Elemér nagyatádi lakós vezetéknevének Békési-re való magyarosítását a belügyminisztériumnál kérelmezte.

— **Verekedés.** Vanzsa István Kohány pusztai lakós a mult heten Görgetegen a korcsma udvarán, már régebbi haragból kifolyólag egy sörös pohárral megverte Matics Ferenc görgetegi lakóst, anélkül hogy az neki egy goromba szót is szólt volna. Vanzsát 8 napon belül gyűgylő testi sértés vétsége miat feljelentették.

— **Tűz.** Kisbajom község határában a község tulajdonát képező u. m. fehér-tóban a száraz széna és zsombok a mult heten ismeretlen okból elégett, amiből kifolyólag Kovács István tó bérleonek 60 kor. kára lett. A nyomozás kiderítette, hogy a tüzet Szentesi Ferenc 16 éves kisbajomi fiu ide-elo, aki arra felé trágyát hordva, csupán kedvelésből meggyújtotta az egyik zsombokot.

— **Értesítés.** A nagyatádi iparos ifjuság önképző egyesülete által a mult számban közölt, s szepleber hónapban megtartatni szándékoltt Szüreti mulatság, tekintettel a rossz idő miatt elhalasztott tüszölt mulatság az idén nem fog meg tartatni.

Hogy mégis a fenti okból elmaradt mulatság némileg pótolassék, az egyesület október hó 31-re ismétellen egy nagyobb szabásu műkedvelő előadási tervnz, melyre az előkészületek már nagyban folynak. Ez alkalommal szinre kerül: «A molnár és gyermeke» című érdekfeszítő dráma.

Felelős szerkesztő:
Dr. NEUBAUER FERENC.

Kiadó lap tulajdonos:
BENYÁK JÁNOS.

721 sz. vhtó. 1908.

Árverési hirdetmény.

Álulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kaposvári kir. törvény-széknek 1908. évi 8326 p. számú végzése következtében Barakonyi Károly ügyvéd által képviselt Nagyatádi takarékpénztár r.-t. javára Pesti Jakab és Pesti Jakabné ellen 250 kor. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1310 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: különféle férfi és gyermek ruhát nyilvános árverésen eladának.

Mely árverésnek a nagyatádi kir. járás-bíróság 1908. évi V. 458 2. számú végzése folytán 250 kor. tőkekövetelés, ennek 1908. évi május hó 30 napjától járó 6% kamattal, váltódik és eddig összesen 72 kor. 85 fillérben bíróság már megállapított, költségek erejéig. Nagyatádon alperesek izletében leendő megtartására

1908. évi augusztus hó 31-ik napján d. e. 9 órája

határidőül kitűzelik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbbet iгерőnek,

szükség esetén becsáron alui is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokat kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Nagyatádon, 1908. évi augusztus hó 16. napján.

SZABÓ JÓZSEF
kir. bír. végrehajtó.

Ház eladás.

Nagyatádon a járási takarékek közelében, Iskola-utcában a **Valcsics-féle ház eladó.**

Értekezni lehet:
VALCSICS JÓZSEF
asztalosmesternél.

ELADÓ

HÁZHELYEK.

Nagyatádon a Széchényi-tér 23. számú Záborszky-féle háznak Kossuth-utczára néző kitünő forgalmi ponton levő üres telket egészben vagy részben eladó.

Értekezni lehet:
Benyák Jánosnál
Nagyatádon.

BOHN M. ÉS TÁRSAI

- NAGYKIKINDÁ és ZSOMBOLYA. -

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep
e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDÁN ÉS ZSOMBOLYÁN.

Alapítottatott 1864. Legelőkelőbb referenciák. Alapítottatott 1864.

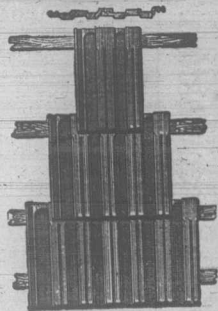
50 millió évi gyártás

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserепкбől.

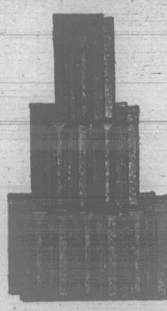
VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

GYÁRTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedő-cserепek. Legolcsóbb legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Zsombolyai gyártmány.
Szab. biztonsági préselt átfedő cserеп 23. sz.

Nagykikindai gyártmány.
Bohn-féle szab. biztonsági átfedő-cserеп 272. szám.

CZERKON IMRE URI ÉS NŐI CIPÉZ + KÉSZ CIPŐ RAKTÁRA NAGYATÁD.

*****
A pécsi országos kiállításon elismerő oklevéllel kitüntetve.
*****

AJÁNLJA saját készítményű lábelűt a legjobb és legmodernebb kivitelben.
ELVÁLLAL hibás és fájós lábakra mérték szerint minden alaku cipők elkészítését.

RAKTÁRON TART: Uri, női és gyermek kész árut egyszerűtől a legfinomabb kivitelig.

Rendelések és javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

*****
A pécsi országos kiállításon elismerő oklevéllel kitüntetve.
*****

Alapított
1854.**ROTTER BERNÁT, NAGYATÁDON.**Alapított
1854.**MAGYAR KIR. LŐPORÁRUDA.**

Lüttichi és suhli fegyverek, flóbertek, revorverek és mindenemű vadászati cikkek. ≡≡≡

≡≡≡ Gazdasági és varrógépek.

Mindenemű takaróktűzhelyek.
Szab. bácskai ekék és alkatr.

LAKATOS és LEMEZÁRUGYÁR.

Épület vasalások és vasgerendák
Szűretelési cikkek. Gazdasági
vetőmagvak. Gabonaszákok. ≡≡≡

Építkezési anyagok: Mész, cement, aszfalt és kátrány term.

Épületfa, deszka minden méretben
f felsőmagyarországi faszindely.

Jegyzői nyomtatványok nagyraiktára.

KÖNYVNYOMDA.
KÖNYVKÖTÉSZET.**BENYÁK JÁNOS**
NAGYATÁD.KÖNYV-, PAPIR-, IRÓ-
ÉS RAJZSZER ≡≡
KERESKEDES.**RAKTÁRON TARTOK:**

Imakönyveket egyszerű és finom kivitelben. Üzleti, jegyzet és zsebkönyveket. Író, fogalmi, itatós és ivlevélpapírt.

Rajzpapírt és -kartont egész ivekben és felvágva.

Egyszerű és finom dobozlevélpapírt fényképalbum emlékkönyv stb. nagy választékban, nemkülönb. mindennemű írókészletek és rajzszerkeket.

ELVÁLLALOK:

Gazdasági, ügyvédi és pénzügyi nyomtatványok, művek értesítők, gyászlapok, eljegyzési és esketési meghívók a legizlésebb kivitelben.

Értesítések, körlevelek, levélpapírok, a legdivatosabb bál meghívók, névjegyek szóval mindennemű alaku és kivitelű nyomtatványok pontos és izléses elkészítését jutányos árban.

Könyvkötészeti munkák kifogástalanul a legolcsóbb áron készítettnek.

Levélpapírok nagy választékban.

Hirdetések jutányosan felvételnek a kiadóhivatalban.

Nyomatott Benyák János könyvnyomdájában Nagyatádon 1908.